ANATOL MORARU

CONFIDENȚA UNUI LOȘER

Moraru Anatol

Confidența unui loser

proză scurtă

casa de pariuri literare
2013

Confidența unui loser de Anatol Moraru

seria Proză, colecția Falanga basarabeană
colecție coordonată de Dumitru Crudu
ISBN ePub: 978-606-8342-91-7
ISBN Print: 978-606-8342-90-0
www.cdpl.ro, editura@cdpl.ro
editor: Cristian Cosma (un cristian)
producție: Victor Jalbă-Șoimaru
redactor: Cristina Ștefan

Anatol Moraru s-a născut în anul 1958, în satul Scumpia, raionul Fălești, Republica Moldova. În anul 1984, a absolvit Facultatea de Filologie a Universității de Stat „Alecu Russo“ din Bălți. Din 1989 e titular al Catedrei de Literatură română și universală a Universității respective. Din 2004 a devenit membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, iar din 2012 – membru al Uniunii Scriitorilor din România.

A publicat: volumul de nuvele *Nou tratat de igienă*, Chișinău, Editura Gunivas, 2002 (Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova pentru debut, 2003; Premiul Fundației Culturale Române pentru debut, premiul Salonului Internațional de Carte din Chișinău); romanul *Turnătorul de medalii*, Chișinău, Editura Prut Internațional, 2008; volumul de povestiri *Nu mă tentează*, Chișinău, Editura Cartier, 2011 (Premiul Salonului Internațional de Carte din Chișinău, 2012).

În anul 2010 i-a apărut cartea didactică *Ion Druță. Opera epică și dramatică*, Chișinău, Editura Arc. Este prezent în culegeri și antologii. Stagii în România, Ungaria, SUA.

Unchiul Vanya

Nutream încă din clasa a X-a un sentiment aparte pentru unchiul Vanya, un amestec de adulare și respect. Nu era căsătorit, muncea la Uzina de tractoare din Chișinău și, totodată, își făcea studiile la Politehnică, secția cu frecvență redusă. L-am îndrăgit îndeosebi după ce, la nunta verișoarei Lucia, care se mărita în satul vecin, am lăsat dezbrăcatul miresei pe seama mirelui și am însoțit acasă două fete mari. Unchiul Vanya le-a mințit că am 18 ani și că sunt student la Politehnică. Eram tulburat: urma să debutez în ringul erotic pentru seniori. Am petrecut cele câteva ore până la venirea zorilor în casa cea mare: unchiul într-un colț cu Maria și eu – într-altul, cu Ana, stăpâna casei.

Adormeam lipit de sânul ei, ce mirosea a busuioc. Ana mă trezea, eu încercam timid s-o sărut, ea se împotrivea puternic, eu adormeam din nou, iar ea mă dezlipea de la sân… Înțelegea că ceva nu-i curat la mijloc. Auzise că studenții sunt obraznici cu domnișoarele, iar inocența mea nu confirma legenda. Pe de altă parte, nu putea prelua inițiativa, or, în acele vremuri, fetele mari se temeau de părinți și de gura satului. Așa că, după ce fata n-a mai știut cum să procedeze, am adormit îmbrăcați pe divan. Unchiul Vanya, din câte auzeam, o călărea pe Maria.

M-am trezit ud leoarcă. Nu făcusem pe mine, slavă Domnului, pur și simplu alături se mai culcase și Maria. Fetele erau în cămăși de noapte și miroseau a sămânță bărbătească. Unchiul nu se auzea de nicăieri. Mi se părea că fetele nu dorm, așteaptă ceva de la mine, dar afară se făcea ziuă. Ana s-a ridicat și, punându-și o șalincă de mătase peste umerii goi, m-a condus prin răcoarea dimineții spre portița din fundul grădinii. Am încercat s-o îmbrățișez. M-a respins cu privirea, a închis portița și s-a pornit spre casă, fără să spună un cuvânt. Eram supărat, or, dacă doi flăcăi se duc la fete, tot împreună trebuie să se întoarcă, pe când unchiul mă orfelinase într-un moment atât de greu. L-am căutat în ziua aceea ca să-i cer socoteală, dar plecase la Chișinău – la orele 20, intra în tura de noapte. Când ne-am întâlnit peste trei săptămâni, m-a luat el de nasturi: „Ce-ai stat, măi, ca blegul? Săraca Ana aștepta s-o desfaci, iar tu nu te săturai de somn. A trebuit să mă fac eu tot numai sculă și s-o frec și pe dânsa, că era scandal.

Iese că numai mi-am luat mânz din urmă.“ A încheiat-o în rusă – mă rog, locuia în cămin la Chișinău: „*Karoci, plemeanic, iz tebea Cazanova, kak iz menea Iurii Gagarin, blea.*“ M-au rănit atunci vorbele unchiului, era vina mea că n-am răsflocit-o.

Peste doi ani, unchiul a mai făcut o figură de *vâsșii pilotaj*: a plecat la Novokramatorsk, unde făcuse armata, și s-a întors cu Svetlana, cu care s-a și căsătorit, fără ca noi, rudele, să fim entuziasmate de alegerea sa.

Eram student în anul III când unchiul a plecat în Republica Democrată Germană. Conform contractului, urma să activeze ca tinichigiu într-un orășel în care era dislocată una dintre unitățile militare sovietice. Svetlana și cele două fiice rămăseseră la Chișinău, într-un apartament cu o cameră, pe care-l primise unchiul de la uzină.

Peste trei ani, a divorțat și, nu după mult timp, s-a recăsătorit acolo cu o rusoaică grasă, fosta soție a unui maior, băutoare și fumătoare înrăită, care știa pe dinafară cele mai pipărate înjurături milităreşti. Cum ar fi spus bunelul Pantelei: „Buni bani pe vacă o dat!“

Când, după căderea zidului berlinez, trupele sovietice și personalul auxiliar au început să fie retrase în URSS, unchiul Vanya Boguș a fugit cu grăsana lui tocmai lângă Stuttgart, ca să i se piardă urma. După șapte ani, a devenit cetățean german și se numea Ivan Bogus. Obișnuia să sune de Paști și de Crăciun. Vorbea ore întregi despre succesele sale de lăcătuș la uzinele *Mercedes*: are salariu mare, un taxi – plătit de companie – îl duce și-l aduce zilnic de la serviciu și-a luat un apartament fain, a călătorit prin toată Europa etc. Frații mai mari ai unchiului, nanii Filip și Valeriu, bombăneau: „Cum, mămuca mă-sii, stă acolo de atâția ani, câștigă atâta bănărit și nu-i dă în gând să ne ajute să cumpărăm vreun *Mercedes* sau vreun *Audi* mai bunișor și mai ieftin?“ Surorile lui, nana Evghenia și cu mama, erau nedumerite: „Uite, cum se îmbogățesc oamenii, care n-au acolo rude: aduc automobile, mașini de spălat, frigidere și multe alte lucruri, da’ noi, cu frate în Germania…“ M-a afectat și pe mine reticența unchiului față de prosperarea clanului Boguș, dar mi-a trecut repede. Pentru mine, era mai important faptul că am un unchi în Germania. Îl consideram un lingou de aur depus la bancă, pe care s-ar putea să nu-l folosești niciodată, dar care îți dă siguranță. Posibil că l-au indispus pretențiile rudelor și a dispărut, pentru un timp, de pe radar.

M-a sunat la începutul verii. Mi-a spus că a suferit o operație complicată la coloana vertebrală și nu mai lucrează la uzină, că trăiește dintr-o subvenție de 500 de euro lunar, mai are niște economii, dar neînsemnate, că a divorțat, așa că, pe la sfârșitul lui august, intenționează să vină „la Moldova“, să ne vadă pe toți. Ar vrea să-l găzduiesc eu. I-am zis că-l aștept cu plăcere, trebuie doar să-mi sune cu vreo două săptămâni înainte, ca să mă pregătesc.

Cum – vorba unui matelot de pe Dâmbovița – vara nu-i ca iarna, am uitat de proiectul unchiului. M-a sunat în seara lui 20 august și mi-a spus că sâmbăta viitoare îmi bate la ușă. Le-am rugat pe fete să doarmă câteva zile la mama-soacră și camera lor am pregătit-o pentru odihna unchiului. Cristina mea pregătise bucate moldovenești, ca scumpa noastră rudă să se simtă ca acasă.

L-am așteptat întreaga familie dis-de-dimineață. N-a venit și nici n-a sunat. M-am gândit să nu i se fi întâmplat ceva și am căutat toată ziua hârtiuța cu numărul lui de telefon din Germania. N-am mai găsit-o. Nu i-am sunat pe ceilalți ca să cer de la ei coordonatele, pentru că unchiul voia să le facă o surpriză. Nu m-a sunat nici a doua și nici a treia zi. M-am gândit că o fi apărut vreo problemă-două acolo – deh, viața-i ca și economia de piață. Tocmai peste o săptămână ne-a sunat, când ne culcasem deja. Era beat criță. Într-un târziu, am înțeles că e la Dubăsari și vine a doua zi spre seară. Nu ne-am mai făcut probleme.

A apărut luni, pe la ora 21. Avea un buchet de trandafiri albi, două geamantane și un zâmbet care-i dezvelea dantura încă bine păstrată. Era îmbrăcat cam umil pentru un neamț bogat. I-a dăruit Cristinei florile și nevastă-mea s-a încruntat. Îi plac la nebunie trandafirii albi, dar proaspeți, să se vadă roua pe ei. Fetelor le-a întins câte 100 de lei și câte o ciocolată *Dor*. Eu m-am pricopsit cu unul dintre geamantane, că era gol. M-am bucurat tare: era un geamantan nemțesc, cu lacăt secret și ecuson pentru nume, prenume, adresă și țară.

Unchiul s-a băgat în baie, iar Cristina mi-a făcut capul minge de rugby. Era profund dezamăgită de darurile rudei mele: „Măcar fetelor să le fi adus niște ciocolate din Stuttgart.“ Și eu gândeam la fel, dar am rugat-o să tacă. Ne-am așezat la masă și unchiul ne-a certat că nu respectăm legile castei. „Am înțeles că aveți un *Opel Vectra*? Cine mai umblă acum cu asemenea automobile?“ „Dacă vreți să știți, jumătate de Moldovă se plimbă cu

Vectre“, i-a răspuns înțepată Cristina. „Nu, voi trebuie să aveți un automobil conform poziției voastre în societate. Cum așa, nepotu-meu e profesor, tu contabilă și când colo – o *Vectra*. În Germania e altfel. Dacă ești profesor, avocat sau medic, trebuie să ai casă scumpă, mașină scumpă, haine scumpe și așa mai departe, ca să te deosebești de ceilalți.“ „La noi e astfel“, am mormăit.

Am golit o sticlă de coniac și am dat cep alteia. Fetele s-au dus la mama-soacră. Unchiul a plouat cu promisiuni generoase. „Am să vă ajut să luați un *Mercedes* bun și ieftin, o să negociez cu Heinrich, vecinul. Când vin în următoarea vizită, vă aduc un televizor cu plasmă, am eu unul și se colbăiește în debara, n-am să uit nici de o mașină de spălat *Bosch*, un aparat de fotografiat performant, poate o combină muzicală, acolo…“ Cristina îl mânca din ochi, eu aveam temerile mele.

Nevastă-mea i-a așezat unchiului patul în camera fetelor și s-a dus să se culce, făcându-mi semn să închei *summit*-ul.

Rămași singuri, am turnat coniac în păhăruțe și i-am spus că l-am așteptat sâmbăta, duminica și lunea trecută, că m-am gândit la ce-i mai rău. Mi-a povestit că a ajuns sâmbătă dimineața, împreună cu prietenul său Rudy, în *Audi*-ul acestuia, la Dubăsari. Rudy are acolo o ibovnică de 19 ani, căreia îi plătește mângâierile. „Am găsit și eu o nevastă de 36 de ani și s-a rupt filmul. Șapte zile și șapte nopți, dă-i și dă-i. Mi se pare că n-am mai avut o asemenea femeie în viața mea. Urla de plăcere. Bine că eram doar noi în tot hotelul. Drept că m-a costat o groază de euro.“ Nu m-a bucurat defel confesiunea lui și i-am propus să mergem la culcare, „că mâine ne așteaptă un program de odihnă încărcat“. Unchiul însă avea chef de discuție, așa că i-am povestit ce fac rudele noastre, până am golit sticla. El a mers să se culce, iar eu am strâns masa și am spălat vesela. Intuiția îmi spunea să nu mă grăbesc lângă Cristina. Am stins lumina în bucătărie, am deschis televizorul și am butonat, până am dat de un *western*. Filmul respecta întru totul litera genului: protagonistul pozitiv, puternic, abil și curajos, ba învăluia preria într-un nor de colb, ridicat de copitele mustangului său reeducat, scăpând astfel de ceata dușmanilor ticăloși, printre care se evidenția un șerif perfid și corupt, de-ți venea să-i bagi insigna în fund, ba dărâma mobila din *saloon* cu corpurile dușmanilor surprinși tocmai când serveau pașnic câte un *whisky*, ba le făcea găuri în frunte pentru ochiul al treilea… Tocmai când măgarul de șerif îl implora pe eroul pozitiv să-i cruțe

pielea, fiind gata să-i cedeze serviciul și mulți dolari pe deasupra, mi s-a părut c-am auzit ușa de la intrare. După vreo cinci minute de suspiciuni, m-am dus spre camera fetelor. Ușa era deschisă, așternutul răvășit și unchiul lipsă. Ceasul de pe perete arăta ora 2 și un sfert. Am ieșit tiptil din apartament și m-am îndreptat spre strada *Bulgară*, unde câteva gherete funcționează non-stop. Pe străzi, nici țipenie. Doar lângă stația *Dacia*, un taxi aștepta cu răbdare pe cel mai întârziat dintre *orășeni*. Unchiul nu se vedea nicăieri în pustietatea asta. M-a cuprins frica. La noi nu-i ca-n Viena, să te plimbi când îți dorește stomacul. „Unde dracu' o fi?" Am început să-mi târâi picioarele spre bloc. Ajungând pe strada *Iorga*, m-am uitat în lungul ei, spre ieșirea din oraș, și am văzut cum unchiul traversa șoseaua de centură și se apropia de benzinărie.

Am luat-o la fugă într-acolo. Unchiul îi flutura în față unui lucrător, îmbrăcat în salopetă albastră, cu sigla companiei *Rompetrol*, câteva bancnote și-l întreba într-o rusească aproximativă dacă știe vreun local unde ar putea să se distreze. Trezit de suma văzută aievea, acesta îi recomanda cafeneaua *Mr. Brown* din centrul urbei și se declara pregătit să-l transporte chiar cu *Vectra* lui. L-am asigurat pe tip că nu e nevoie de nimic și i-am urat cât mai multe automobile însetate de carburanți. L-am apucat strâns de braț pe unchi și ne-am pornit spre apartament. Pe drum, l-am certat cu blândețe pentru lipsă de *fairplay*: orașul ăsta e plin de nebuni, mai ales pe vreme de noapte, și nu e normal să le fluturi bancnote pe la nas, când eu sunt responsabil pentru integritatea lui corporală. Acasă, am deschis o altă sticlă de coniac și nu m-am culcat până nu l-am auzit sforăind. M-am așternut în salon, ca să n-o deranjez pe Cristina. M-am trezit a doua zi, pe la 9. Cristina plecase la serviciu, iar unchiul dormea, de parcă ar fi căzut de pe cruce. L-am trezit pe la 11, or, peste o oră ne aștepta la pescuit domnul Nicu, proprietarul unui iaz din Sadovoe. Unchiul avea o privire de bou lovit cu barosul între coarne. N-a vrut să mănânce. Am băut câte-o cafea. A sunat Mihai, vecinul de la doi, cu care convenisem să ne poarte cu *Vectra* lui. Ne aștepta afară. Le-am făcut cunoștință, apoi am urcat în automobil și am mers la piața agricolă din cartier, ca să cumpărăm merinde. Inițiații știu de ce: peștele se prinde cu vodcă și zacuscă. Mihai s-a oferit să cotizeze și el, dar l-am refuzat: „Cum se poate? E ruda mea, așa că-mi asum toate cheltuielile." Unchiul a rugat să iau cât mai multă bere.

Ne-am dus apoi la Artiom, cumnatul lui Mihai, medic pediatru la Spitalul pentru Copii, care avea unelte de pescuit și care, după cum îl lăuda Mihai, încă niciodată nu s-a întors fără pește.

Pe la 12 și ceva, am ajuns la casa domnului Nicu din Sadovoe. S-a urcat cu noi și ne-am dus la iaz. Situat la 3 kilometri de sat, heleșteul era înconjurat de sălcii și avea apa curată. De îndată ce-am coborât, unchiul a adormit pe o cuvertură, la umbră. Artiom și-a întins uneltele, iar eu am început să curăț, să tai și să așez pe o față de masă cașcavalul, șunca, peștele afumat, salamul, castraveții, roșiile, ceapa și usturoiul. Mihai tăia pâinea, iar domnul Nicu, rămas numai în chiloți, ne povestea cum i-a venit lui ideea să facă iaz în această văiugă, unde pășteau vacile când erau copii. „Așa iaz nu mai există în tot raionul Glodeni. Peștele știe doar de mine. Iată, vă dau voie să folosiți orice unelte doriți. Nu mă tem deloc, să vedem cât o să puteți prinde.“ Având dezlegare la pește, Artiom m-a rugat să-l ajut să întindă o plasă. Am luat capătul și am înotat până în celălalt mal. Apoi, l-am trezit pe unchi. Arăta ca un berbec căzut în prăpastie. I-am sugerat să se împrospăteze în iaz, că-l face de rușine pe Friedrich der Große. Noul neamț nu-l cunoștea, dar m-a ascultat și și-a spălat imaginea. Așezat la masă, s-a dezlănțuit. Le-a povestit celorlalți cât de bine trăiește el în Germania, i-a invitat pe toți în ospeție, le-a promis că-i ajută să-și cumpere automobile bune și ieftine. Generozitatea sa a trezit admirația celorlalți – mai mult, ca să hiperbolizez, până și peștii veneau la mal să-l vadă. Medicul s-a ridicat de câteva ori și a mers să verifice uneltele. Se întorcea de fiecare dată tot mai dezamăgit. „Să am pardon“, a zis domnul Nicu, „nu e vina mea: iazu-i *full*.“ Într-adevăr, parcă dorind să-l enerveze pe Artiom, că celorlalți le păsa mai puțin, peștii săreau în înălțime și cădeau la fel de artistic. Când eram amețiți de-a binelea, domnul Nicu l-a întrebat pe unchiul Vanya dacă nu dorește vreo mândră din sat. Îi organizează el una de 16 ani, de 20 sau mai în vârstă, de care îi place neamțului. Garantează, sunt profesioniste, fac tot ce-ți dorește șurubul. Și nu cer scump, doar 100 de dolari. Știam că în oraș poți găsi o mândră *ol incluse* și cu 200 de lei, dar n-am intervenit, pentru că unchiul avea 57 de ani. Ruda mea n-a fost atentă la oferta domnului Nicu și a povestit în nuanțe aventura sa erotică de la Dubăsari, pronunțând de două ori suma cheltuită pentru urletele de plăcere ale transnistrenei. Povestirea a plăcut pescarilor. Mulțumit, unchiul s-a dus într-o parcelă de porumb, pentru nevoi personale. Proprietarul de iaz a interpretat tăcerea neamțului

nostru ca pe o acceptare, s-a îndepărtat la câțiva pași și a început să butoneze celularul. Artiom a prins un crap de vreo 200 de grame și chiftea de bucurie. Unchiul era încă în păpușoi când s-a apropiat un *Renault* vechi ca nația franceză, din care a coborât un tip mustăcios și mușchios ca un gladiator. Unchiul a ieșit din pădurea de porumb. „Poftim, *herr* Vanya, fata a venit și-i gata să se apuce de treabă“, i-a zis domnul Nicu. Unchiului i-a picat fața. L-a tras într-o parte și a început să se bâlbâie că nu-i împotrivă, că i-ar plăcea, dar n-are banii la el. Domnul Nicu s-a posomorât precum o zi de noiembrie, iar „gladiatorul“ s-a enervat la culme: „Nu mă interesează nimic. Eu am adus fata, am cheltuit benzină, așa că nu vă *kozliț’*, băieț’?“ Unchiul n-a găsit nimic mai potrivit decât să se arunce în iaz. Am negociat cu „peștele“ și cu 200 de lei am dezamorsat situația. De îndată ce mușchiosul mustăcios și zeița dragostei au plecat, parcă s-a rupt ceva în petrecerea noastră, adică imaginea unchiului s-a șifonat. Stăpânul iazului și-a amintit că s-a înțeles cu un vecin să meargă la Glodeni. Ne-a urat tot binele din lume și a plecat în 10 minute. Pe medic l-a cuprins un dor nebun de uneltele sale. Mihai a zis că-i place să prindă pește doar din tigaie și a propus să-l ducă pe unchiul Vanya la stâna din apropiere, să mănânce caș. M-am alăturat lui Artiom, care, iritat de nereușită, mi-a povestit ce pescuit fabulos a avut el la iazurile din Viișoara, Sturzeni, Mihăilenii Noi, Danu, Hâjdieni, Năvârneț, Corlăteni etc. Peștele continua să-și bată joc de răbdarea lui. Se termina și asfințitul. Mihai și unchiu-meu se pierduseră în lume. Artiom a scos un țipăt victorios – prinsese un caras cât palma: „V-am spus că nu m-am întors niciodată fără pește?“ Am înțeles că Mihai și unchiu-meu mulg oile, așa că am pus ce mai rămăsese din merinde într-o sacoșă, am strâns niște vreascuri și am aprins focul. M-a strigat medicul să-l ajut să scoată uneltele. În plasă nimerise un crap de vreun kilogram jumate, dar, vorba proverbului: „La cel sărac și mâța-i din bordel“, l-am scăpat chiar lângă mal. „Ca să nu pățim rușinea față de neamț“, mi-a zis Artiom, „uite cum facem; când ne întoarcem în oraș, mergem până la mine acasă. Am în congelator cam 4 kilograme de pește. Îl pui la dezghețat, mâne îl prăjești, faci o mămăliguță, un mujdei acolo și o să înțeleagă moșu-tău c-a fost la baștină.“ Am stat în jurul focului vreme îndelungată, războindu-ne cu detașamentele de țânțari. Ne turnam coniac și Artiom povestea istorii despre pești și peștoaice. Aproape de miezul nopții, am văzut apropiindu-se luminile *Vectrei*. Unchiul dormea buștean pe bancheta din spate, Mihai era

și el frumos. Urcat în automobil, Artiom l-a susținut imediat pe noul neamț, iar bunul meu vecin de la 2 a ținut să-și verse părerile de rău: „Nu te supăra, dom' profesor, dar nici chiar așa nu se poate! Îl duc eu la stână, ciobanii i-au dat să mănânce caș, el i-a invitat la dânsul în Germania, apoi a început să vorbească cu ei în nemțește. Cum se poate așa, când oamenii au avut tot respectul față de el? Bine, asta mai treacă-meargă, dar m-a sunat Belozerski. Îl știi, primarul de Sadovoe. Erau la frigărui cu nevasta, fecioru-său, logodnica acestuia, plus agronomul-șef cu soția. Ne-am dus într-acolo. Belozerski și ai lui se odihnesc mai toată vara în Thailanda, are o casă și un *Jeep*, ca milionarii, da' moșu-tău a început să-i invite în Germania, ca să-și cumpere mașini ieftine și bune. Pe urmă, iar a început să vorbească nemțește. Când colo, hop, ce se-ntâmplă? Nora lui Belozerski a învățat germana la Universitatea de Stat din Chișinău. Și, după cum am înțeles, ea vorbea mai bine decât el. Mai pe scurt, nu s-a comportat frumos, nu te supăra că-ți zic, dar știi că nu iubesc să gâdil calul.“

Mihai voia să-l descărcăm pe unchi la scara blocului, dar i-am vorbit de ideea lui Artiom. Ajunși lângă casa medicului, l-am trezit. Esculapul a intrat nesigur în casă și a ieșit peste vreo zece minute cu un pachet. Ne-a rugat să-l așteptăm, că vrea să aducă și o sticlă de coniac din frigider. Abia a intrat înapoi în casă, că Mihai a și pornit *Vectra* spre blocul nostru: „I-ajunge, că și așa mi se plânge soră-mea, că se îmbată des în ultimul timp și caută scandal“.

Unchiul Vanya s-a trezit cu greu și nu înțelegea în care țară se află. L-am târât, efectiv, până la pat, unde a adormit îmbrăcat, spre nemulțumirea Cristinei. A doua zi, m-am trezit pe la 9 și m-am apucat să prăjesc peștele. Unchiul n-a vrut să mănânce: „Nu mai pot, crede-mă.“ L-am tratat cu un coniac. A sunat Mihai: „Voi coborâți astăzi sau nu?“ Unchiul și-a pus lucrurile în geamantan și am intrat în lift. Mihai arăta ca un bostan călcat de o vacă neglijentă. Urcat în *Vectra*, unchiul a adormit din nou. Mihai a tăcut până la Pruteni. Nici eu n-aveam chef de vorbă. Cumătrul Vasile și cumătra Maria ne-au întâlnit cu bucurie. Vorbisem cu el, care e pădurar, să-l ducă la Prut, să-l poarte pe la rudele noastre și apoi, peste câteva zile, să mi-l aducă înapoi. Zeama de pui, mămăliguța și vinul alb ne-au vindecat pe toți. Unchiul a început să le povestească și noilor gazde despre cum huzurește el în Germania. Aproape că-i știam discursul pe dinafară. „Mare limbut și

chiliman e moșul ăsta al tău“, mi-a zis Mihai când ne întorceam. „Dacă n-ai fi fost tu pe fir, nu-l mai răbdam.“

Cumătrul Vasile a sunat peste o săptămână. A doua zi, mi l-a adus pe unchi, care semăna cu brânza de vacă slăjită. M-a rugat să-i împrumut, dacă pot, 170 de euro pentru biletul de autobuz: „Am avut o înțelegere cu Rudy să mă întorc cu el la Stuttgart. Dar prietenul meu a plecat acum trei zile și eu n-am calculat bine cheltuielile.“ I-am dat banii, dar n-am ezitat să exprim revolta adunată de două decenii în fibra Bogușenilor:

— Dacă erai un om cumsecade, nu iroseai banii cu toate curvele, ci aduceai niște cadouri ca lumea. Zici că te-ai simțit bine și la cumetrii Vasile și Maria, și la maică-mea și la nanul Valeriu, și la nanul Filip, și la nana Evghenia, nu știu cum te-ai simțit la mine…

— Excelent, a mormăit unchiul.

— Cred și eu. De ce nu te-ai gândit să le dăruiești rudelor măcar câte 100 de euro? N-au ei nevoie de milostenia ta, se descurcă, dar sunt sigur că aveau să spună tuturor: uite, a fost Vanya nostru și a făcut un gest nemțesc…

— Eu promit că am să-ți întorc banii imediat cum ajung în Germania.

— Dar nu despre asta e vorba, nu sunt un cerșetor.

L-am petrecut pe unchi până jos, unde îl aștepta Mihai. I-am plătit ca să-l ducă la Chișinău, de unde urma să se îmbarce în autobuzul cu destinația Stuttgart. L-am îmbrățișat pe unchiul Vanya, care arăta ca o Germanie după ce a plătit despăgubiri de război învingătorilor, și i-am zis să mai vină pe la noi. Am întrezărit în ochii lui mari, de bou leneș, un licăr de regret, sau poate mi s-a părut. Am așteptat până *Vectra* a intrat pe șoseaua de centură, luând direcția Chișinăului.

Au trecut șase luni de atunci și unchiul Vanya tace…

Când era să moară Lenin

Ideea demolării monumentului lui Lenin îi stă în creier ca un glonte otrăvit. Republica în care trăiește Veniamin – un fir de mac pe harta lumii – și-a declarat independența față de ultimul Imperiu și a devenit, în câteva luni, dependentă de ONU, FMI, BM. Actualmente, țara sa se pregătește de o reformă teritorial-administrativă și satul Burdujeni se va numi comuna Burdujeni.

Personajul nostru principal este membru al Partidului Popular Democrat, formațiune care a declanșat în plină perestroikă un proces de renaștere națională, însă a pierdut alegerile parlamentare din martie curent, chiar dacă Veniamin izbutise să lipească afișe electorale pe toți stâlpii de beton din sat (la 3 metri înălțime!), cărând după el o scară pliantă și suportând comentariile malițioase ale consătenilor de stânga.

În consecință, a înțeles două lucruri magistrale: că Lenin e culpabil pentru eșecul electoral al PPD în Burdujeni, și că numărul suporterilor acestuia n-are cum să scadă, atâta timp cât mumia de bronz va guverna în centrul satului. De unde îi și clocotește în țesuturi o ură de țăran rebrenian, pornit să dea foc conacului boieresc.

În realitate, vina pentru eșec îi aparține chiar eroului nostru, care a greșit nepermis la distribuirea cadourilor electorale. Ce folos că toți pensionarii din sat au primit câte 10 kilograme de macaroane, dacă în listă figura și soacră-sa, care rotunjise abia 53 de ani?… Dar, așa cum Veniamin trăise într-o Uniune Sovietică, în care vinovați pentru nereușite erau întotdeauna dușmanii interni sau externi, Lenin trebuia să moară.

În acea minunată duminică de iunie, consătenii care își duceau vacile la cireadă au văzut cum Veniamin îi dădea târcoale lui Lenin. L-a cercetat frontal și lateral, a încercat să-l clatine, dar bustul se ținea bine, precum o idee marxistă. Până la urmă, vulnerabilă s-a dovedit a fi zona unde spinarea atletică a conducătorului revoluției mondiale se împreuna cu postamentul de beton. Ploile și vânturile sovietice săpaseră acolo o tranșee, cât defileul dintre fesele unui proletar. A înțeles imediat alte două lucruri importante: că are nevoie de niște unelte și că demolarea unui Lenin ecvestru ar fi fost o misiune imposibilă.

Între timp, s-a apropiat Grigol Dumbadze, un georgian pripășit de vreo șapte ani la sânul generos al văduvei Anuța Magheru.

Acum un an, au făcut o călătorie de afaceri în Georgia. Caucazianul l-a informat pe Veniamin că în Tbilisi miezul de nucă se vinde, efectiv, la preț triplu. Au ajuns la Odesa cu cinci saci cusuți la gură și s-au îmbarcat pe nava *Amiralul Blohin*. Călătoria s-a dovedit a fi mai degrabă una de plăcere pentru Grigol, decât una de afaceri pentru Veniamin. Dumbadze a exagerat din plin, prețul miezului de nucă nu-l depășea cu mult pe cel din Republica Moldova și, întorși la Odesa, el a înțeles că georgianul a ținut mult să revadă frumusețile Caucazului natal. De unde și are, când îl vede, senzația răului de mare, maladie care l-a țintuit, dus și întors, de patul din cabină, în timp ce Grigol a trebuit să curteze de unul singur pe cele două rusoaice care plecau la Batumi la odihnă și, la întoarcere, pe alte două, deja bronzate. Dumbadze le-a plăcut tuturor patru, Veniamin însă a fost nevoit să suporte persiflările lor.

Georgianul a considerat riscant elanul distructivist al lui Veniamin și l-a sfătuit să consulte neapărat opinia administrației locale. Personajul nostru i-a întors spatele și a intrat după un topor la moș Filaret Bumbu, vecinul monumentului.

— La ce-ți trebuie, omule, că-i Sfânta Duminică?

— Vreau să fac moarte de om!

— Bine, ia-l. Dar, dacă ceva, eu nu știu nimic.

— Ne-am înțeles.

Betonul era tare, ca un bolșevic vechi. A mai încercat o dată să-l clatine pe Vladimir Ilici, în zadar însă. În ochii leniniști de bronz licărea un reproș, aproape cezarian: „Și tu, Veniamine, tocmai tu, care-ai fost pionier și comsomolist și care mi-ai adus flori la picioare de atâtea ori? Ești un renegat!“ A început să dea cu toporul, ca și cum voia să scape de o vedenie. Abia de-a reușit să sape vreo zece centimetri sub spinarea lui Lenin, când a venit în goană Florin: „Tată, hai acasă, că a venit finul Maxim și fina Irina!“. „Nu scapi tu de mine, călăule!“ a răbufnit justițiar demolatorul de mituri comuniste, încălecând bicicleta mezinului. Florin a rămas să joace cărți cu băieții în spatele Casei de Cultură.

Finul Maxim a susținut ideea deconstructivistă și s-a oferit să contribuie la reușita proiectului. Refuzat, s-a interesat de soarta ulterioară a monumentului, „că bronzul e în mare căutare la afaceriștii cu metale

neferoase“. „Chiar nu mă interesează, vreau să-l văd prăbușit în noroi și să-l pișe câinii!“. Finii au plecat târziu. Noaptea, Veniamin a visat cum Lenin, împins de mâna lui vânjoasă, a căzut și s-a făcut țăndări, în ovațiile și huiduielile mulțimii. S-au prins apoi cu toții într-o horă, el dansând totemic pe oasele sifiliticului din Mausoleu. Revenit spre ziuă într-un alt vis, Vladimir Ilici l-a mitraliat cu înjurături urâte, amenințându-l că-i vor putrezi oasele în Gulagul lui Iosif Vissarionovici.

A doua zi, dis-de-dimineață, Veniamin s-a trezit cu polițistul de sector în ogradă. Grigore Carp, supranumit de săteni „Grișa Ilenei“ (asta pentru că nevastă-sa se implica în menținerea ordinii publice), era nebărbierit.

— Investighez cazul dispariției monumentului lui Lenin Vladimir Ilici. Cetățenii au semnat o scrisoare, prin care cer restabilirea monumentului și tragerea dumitale la răspundere. Așa că, cetățene Răutu, ar fi bine să-l predați de bună voie.

— Bună dimineața, domnule polițist. Recunosc sincer că am vrut să-l distrug pe Lenin și mă bucur c-a făcut-o altcineva.

— Nu vă grăbiți să vă bucurați, or, avem martori, care spun că *sângur* ești făptașul.

— Nuuu, chiar nu ține, pentru că eu am, cum se spune în limbaj juridic, alibi. Finul Maxim și fina Irina au stat ieri la noi, până la miezul nopții.

— Și după?

— Poate să-ți spun și de câte ori mi-am frecat nevasta?

— O să scrie și ea o explicație. Aș putea să mă uit în șopron?

— Ai cumva vreun mandat semnat de procuror?

— Văd că mata ești bine potcovit juridic.

— D-apoi, cum altfel? Altfel nu se poate.

— Trebuie să scrieți o explicație.

— La ce bun? V-am spus doar că nu sunt implicat.

— Așa se cuvine.

— Văd că n-aveți ce face.

După ce omul legii a ieșit din ogradă cu depozițiile în servietă, Veniamin a simțit o acută stare de nedreptate. Mai trăise ceva similar în vremea studenției. Acceptase atunci provocarea unei domnișoare, al cărei nume nu vrea să și-l amintească nici sub ghilotină, care pariase pe un parfum francez că se va culca cu el, dar n-o să desfacă picioarele. Într-adevăr, a fost o noapte cu zvârcoliri pe cărbuni încinși, în care așa și nu i-a putut lua în

arendă orificiile umede. Eșecul, cum se știe, are mulți verișori drepți. De ciudă că Veniamin n-a respectat înțelegerea, domnișoara neparfumată a cerut rectorului sancționarea tentativei de viol. În van a pledat Veniamin pentru o expertiză a vaginului „victimei“. Mai-marele Universității i-a sugerat să abandoneze „de bună voie“ facultatea și atunci a înțeles el de ce, uneori, nu iubim femeile.

Veniamin a hrănit animalele și orătăniile din bătătură, apoi și-a trezit băieții. Florin și Gicu s-au dus la școală, pe Bogdan l-a trimis să cutreiere satul, poate află ceva despre Lenin, iar el și-a îndreptat pașii spre mahalaua Vișinari, unde locuia Dumbadze. Îi spunea lui inima de patriot că georgianul e implicat. Camioneta lui Grigol nu se vedea în ogradă.

— A plecat cu noaptea-n cap la Fălești, avea o treabă, i-a zis Anuța, îmbrăcată într-un capot ce-i sublinia rotunjimile, devenite și mai îmbietoare de când cunoaște, noapte de noapte, semețe creste caucaziene.

— Și când se întoarce?

— De unde să știu? A venit după miezul nopții și a plecat de cum s-a luminat de ziuă.

— Am să vin mai târziu.

— Da’ intră în casă și l-om aștepta împreună, i-a zis femeia, care-i simțise, într-o furtunoasă noapte de vară, forța de pompare a celor 20 de centimentri de sentiment.

— Mulțumesc, mai am treabă.

Ar fi fost prilejul ca sexul Anuței să devină câmp de răzbunare pentru nereușita campaniei georgiene, dar Veniamin își dorea să sărbătorească detronarea lui Lenin în libertate. Ajuns în centrul satului, s-a apropiat de pâlcul de țărani și intelectuali adunați în jurul postamentului gol. Reacțiile dure ale consătenilor l-au consternat: „Antihristule“, i-a strigat contabila Dusea Ivanovna, „ce, tare-ți încurca?“. Iar Piotr Alexandrovici, șeful Brigăzii de tractoare nr. 2, l-a apucat de piept: „Adă-l înapoi, netotule, sau îți vor putrezi oasele în pușcărie!“. A încercat să-și dovedească nevinovăția, dar ei erau mulți și proști.

Cât se retrăgea, ca să evite linșajul, a observat că vergile de fier ce asiguraseră coeziunea postamentului cu bustul, erau îndoite în direcția micii alei, pe care se vedeau încă urme de camionetă. „La sigur că Grigol l-a dat jos cu odgonul.“ A luat-o iar spre casa Anuței.

Georgianul ședea la masă și mânca mulțumit, ca un țăran ce-a terminat prima prașă. Ancuța a pus și în fața lui Veniamin o farfurie plină ochi cu zeamă și acestuia i-a trecut răul de mare.

— Bravo, bre Grigol! Nu m-am așteptat, îți spun sincer. Acum, tu ești cel mai mare patriot din Burdujeni, mai mare decât mine.

— Despre ce vorbești, *ghenațvale*?

— Nu te fă nebun. Unde l-ai dus?

— Pe cine?

— Pe Lenin.

— Lasă-mă-n pace, *batono*!

— Hai să nu frecăm crocodilii, că ustură. A fost Grișa Ilenei la mine, face cercetări.

— Să le facă sănătos, eu ce treabă am?

— Chiar așa clăpăug cum este, își va da seama c-ai fost implicat tu și camioneta ta. Așa că ar fi mai bine să ne gândim cum să scăpăm basma curată.

— L-am dus la Fălești, la punctul de recepție al fierului vechi. Nu prea voia șeful să-l primească, dar l-am convins – e din bronz, totuși. Ia stai, tu nu cumva vrei să mă-mpart cu tine?

— Doamne ferește! Pur și simplu mă pricep eu în justiție, așa că, de-acum încolo, Lenin se cheamă corp delict. Dacă-l găsesc la Fălești, ai pârlit-o.

— Vrei să spui că am pârlit-o amândoi, or, nu tu ai început să scobești în…?

— Să plecăm imediat la Fălești, eu plătesc benzina…

— Hai să terminăm de mâncat, *ghenațvale*, că în pușcărie hrănesc prost de tot…

— Nu meni atâta.

Șeful punctului de recepție era profund nedumerit și Veniamin i-a explicat cu răbdare și tact că prietenul său s-a cam grăbit, că, între timp, s-a schimbat contextul internațional și ei au venit să-l ia pe Lenin acasă.

— Așa nu se face, domnii mei, doar am convenit, i-am dat banii și *na tebe*, vreți să vi-l dau înapoi? Păi, asta-i relație sexuală cu mama, nu business!…

— Plătesc dublu.

— Nu se poate, pentru că Lenin nu mai există, adică n-o să-l mai recunoașteți. L-am pus pe Petrea, hamalul, să-l prelucreze cu barosul, ca să nu am probleme, că bunelu' Gheorghe, Dumnezeu să-l ierte, s-a prăpădit

într-un lagăr din Vorkuta doar pentru că, la beție, și-a răsucit o țigară dintr-o carte de-a lui Lenin.

— Ni-l dai așa cum este, n-avem altă soluție, cazul e cercetat de poliție.

— Asta schimbă situația și, dacă mai și plătiți dublu, atunci chiar e-o afacere. Însă, dacă ceva, eu nu știu nimic.

— Ne-am înțeles.

Hamalul le-a ajutat să încarce rămășițele leniniste în camionetă, pe care le-au acoperit cu brezent.

— Și acum, ce facem, Veniamine? Dacă îl ducem în halul ăsta la Burdujeni, ne rup comuniștii ouăle.

— Codul penal stipulează clar: dacă nu există cadavrul, e foarte greu să demonstrezi că s-a produs omorul. Ai cumva un hârleț în camionetă?

— Eu și lopată am, *batono*, că-s gospodar.

— Când ajungem la Bocșa, te oprești.

Au intrat la alimentara din centrul satului și georgianul a cumpărat din banii lui o sticlă de vodcă, două conserve de scrumbie în ulei și o pâine de secară. După ce-au ieșit din sat, Grigol a luat-o pe un drum ce ducea în inima pădurii și a oprit într-o poieniță ferită. S-au urinat în tufișuri, apoi au săpat cu sârg. Cât pregăteau „căsuța de veci“ pentru răposatul din bronz, Veniamin fredona *remake*-ul unui hit patriotic: „Așa-i chinezul / Când se-nveselește / Ca și *kaziolul* / Când se bărbierește.“ Grigol nu știa cântecul. L-au înhumat pe Lenin și au acoperit locul cu crengi și frunze uscate. Dumbadze a mai pus la căpătâi și niște oase de animal sălbatic sau domestic, găsite sub un arțar.

Așezați pe iarbă, au băut în tăcere și au mâncat fiecare din cutia lui de conserve. S-au întins apoi pe brezent și au ațipit, ca după o zi de muncă grea. Când s-au trezit, păreau doi Feți-Frumoși, născuți din iarbă. S-au despărțit la marginea Burdujenilor, ca doi străini: „În caz de ceva, nu știm nimic.“

Mergând spre casă, Veniamin l-a văzut pe Grișa Ilenei fumând nervos în ogradă…

Bilete de tratament

Sunt membru de sindicat de trei decenii și în toți acești ani am beneficiat doar de un singur bilet de tratament la Pițunda și acela în luna decembrie. Cu toate acestea, m-am odihnit atunci, în 1985, cum se cuvine. Blocurile pensiunii *Apsnâ*, adică *Abhazia* în rusă, fuseseră edificate de nemți pe malul mării, într-o pădure de pini de care s-au scărpinat, probabil, încă dinozauri tineri. Turiștii din Germania Federativă populau această pensiune din aprilie și până la sfârșitul lui octombrie, iar cetățenilor sovietici le rămâneau, la alegere, noiembrie, decembrie, ianuarie și februarie. Am fost repartizat în camera 75, de la etajul 13, care avea două paturi, cameră de baie, *wc* și balcon cu vedere spre mare. Liftul lucra impecabil, apa, rece și caldă, curgea din robinet la fiecare oră, așa că avantajul imperialismului față de gospodăria comunală sovietică nu trezea polemici.

Eram pe atunci lector universitar tânăr și luasem cu mine mai multe surse bibliografice, ca să pregătesc cursul *Relații literare moldo-ruso-ucrainene*. Trei zile am locuit singur în cameră; citeam, scriam, ieșeam doar pentru dejun și prânz, iar după cină, mă plimbam pe faleză. În a patra zi, m-am trezit cu Vitali Kuznețov, un rus de vreo 44 de ani din Suhumi. Tipul a dormit buștean două zile, făcând întreruperi doar pentru a vizita grupul sanitar. Mă intrigase de la bun început. Nu puteam înțelege cum e să trăiești într-un oraș de pe malul mării și să plătești pentru a te odihni într-o pensiune aflată la doar 20 de kilometri de casă, pe litoralul aceluiași Pontus Euxinus, dar nu l-am întrebat.

Am început să ne plimbăm serile prin străvechea pădure de pini. Rusul lucra inginer la Stația de telefoane din Suhumi. Avea o soție, despre care mi-a vorbit cu răceală, și o fetiță, Ekaterina, pe care o adora. Era un șovinist temperat, îi considera pe abhazi și pe georgieni etnii subdezvoltate. Mi-a vorbit, invocând surse din KGB-ul local, despre câteva ipoteze ale morții lui Stalin. Kuznețov credea că *generalissimus*-ul a fost otrăvit de către Beria: „Lavrenti Pavlovici știa că Iosif Vissarionovici era foarte bine păzit, că un ofițer de încredere gusta din toate bucatele, iar o soră medicală devotată îi administra, când era cazul, medicamente. Dar Beria cunoștea obiceiul lui Stalin de a întoarce foile, umezind arătătorul în gură. Stalin a murit după ce

a citit paginile îmbibate cu otravă ale ziarului *Pravda*.“ Pentru mine, cel de atunci, cetățeanul unei țări cu arhivele închise și cu o istorie roșie de biruințe, dezvăluirea era de-a dreptul senzațională.

Nu aveam cum să cunosc ce se întâmpla în stațiunile balneare și în pensiunile din Vest, dar în fosta URSS, aceste instituții curative deveniseră guri de ventilare sexuală. Departe de ochii soților / soțiilor / vecinilor de bloc și ai moralnicilor secretari de partid, cetățenii sovietici puneau în practică transpirata teorie occidentală a „paharului cu apă“.

În ziua a zecea, Svetlana Igorevna, o rusoaică dolofană din Tiraspol, cu care eram vecini la masa nr. 25, m-a întrebat, fără înconjur, cum se face că doi bărbați, unul de 27 și altul de 44 de ani, se plimbă singuri și discută la nesfârșit, sfidând dorințele atâtor femei disponibile? „Că doar nu sunteți impotenți“, ne-a insultat. Mi-a propus să merg a doua zi la Merab, prietenul ei de-o săptămână, ca să-i culegem mandarinele. Acolo am putea vorbi și despre ofertele erotice. Am acceptat, pentru că visam, din copilărie, să mănânc mandarine pe săturate. În plus, georgianul ne dădea câte 10 kilograme drept plată pentru ziua de muncă. Vitali a refuzat categoric: „Încă n-am înnebunit, să lucrez la aborigenii ăștia“. A doua zi, Merab a încărcat echipa noastră – patru bărbați și două femei – într-o *Volgă* și într-un *Jiguli*. Până la amiază, am cules fructele din cei 40 de pomi din fața casei. Soția lui Merab, care arăta cu două decenii mai în vârstă decât el, ne-a pus pe masă bucate naționale: supă *kharcho*, brânză *suluguni*, carne de berbec înăbușită în legume, mămăligă și multe verdețuri cu denumiri exotice. Merab ne-a servit și cu un vin extraordinar de gustos. După masă, am făcut o excursie prin gospodărie. M-au uimit gardurile din tufe de frunze de dafini și cei doi porci din grădina vecină, care mâncau nestingheriți curmale căzute pe jos. Svetlana Igorevna mi-a vorbit despre Polina din Tomsk. După-amiază, am cules doar la opt mâini mandarinele din ceilalți 20 de pomi din spatele casei. Șuric și Joric, doi ruși din Sverdlovsk, pe care Merab a avut imprudența să-i servească și cu un fel de tărie, *ceacea*, s-au întins să se odihnească. Seara, iubitul Svetlanei Igorevna ne-a adus la pensiune cu *Volga*. Joric și Șuric rămăseseră să încarce, pentru o altă sticlă de *ceacea*, lăzile cu citrice într-un camion.

La cină, de masa noastră s-a apropiat o blondă de vreo 30 de ani. Svetlana Igorevna a făcut prezentările: „Ea e Polina, despre care ți-am vorbit, el e Leonid din Moldova însorită. Așadar, eu mi-am îndeplinit misiunea, mai

departe descurcați-vă singuri, că sunteți maturi.“ Vitali mă aștepta la intrarea în cantină, ca să mergem la plimbare. În acea seară urma să discutăm despre sistemul filozofic hegelian.

Văzând că sunt cu Polina, a dispărut în grabă pe una dintre aleile pădurii. N-am încercat să-l consolez: la o vârstă fragedă, bărbatul alege mai degrabă compania unei femei frumoase și dornice, decât plăcerea speculațiilor metafizice. M-am gândit să profit de supărarea lui Vitali și am invitat-o pe Polina la noi în cameră. Cât a urcat liftul, am aflat că viitoarea mea iubită e învățătoare de matematică la o școală din Tomsk și că mai are încă trei zile de ședere în *Apsnâ*. Ajunși în cameră, am început s-o dezbrac. Rămăsese numai în chiloței, când a intrat rusul. S-a lungit, fără să spună un cuvânt, pe patul lui, cu fața în sus.

Ne-am refugiat în camera de baie și am dat drumul apei în cadă. Polina și-a dat jos chiloțeii și s-a aplecat, punându-și mânile pe marginea căzii. Am interpretat gestul ca pe o invitație la lectura interiorului. Polina se răzbuna pentru cele 21 de zile de șomaj erotic și eu o ajutam din răsputeri. Iubirea noastră s-a terminat în cadă. Polina mi-a spus că sunt primul amant mai tânăr decât ea. Am repetat exercițiul deja în cadă, provocând un mic diluviu. Am condus-o până la lift. După modul cum m-a sărutat, am înțeles că n-am dat de rușine neamul. Vitali se prefăcea că doarme. M-am culcat și eu, obosit de culesul mandarinelor și de grațiile Polinei. A doua zi, Vitali mi-a zis că nu are de gând să umble printre copaci, s-a săturat de asta acasă, așa că e treaba mea unde să-mi frec partenera. M-am trezit în fața unei probleme. Polina îmi destăinuise un secret: îi place să adoarmă pe pieptul soțului. Am zis că n-am nimic împotrivă, dar în camera ei nu se putea. Avea o vecină de 53 de ani, șefa unei gări auto din Voronej, care obișnuia să bea vodcă, să fumeze și să stea toată ziua tolănită în pat. Amantul ei de circumstanță, un tătar de 50 de ani, o regulează înainte de prânz. Așa că următoarele mele partide de amor incendiar s-au produs tot în mediul acvatic.

Am petrecut-o pe Polina până la Adler, de unde a luat avionul spre Tomsk. Mi-a jurat că nu mă va uita niciodată, mi-a spus că ar vrea să nască un băiețel cu ochi negri și m-a rugat să-i răspund la scrisori.

În aceeași seară, am cunoscut-o pe Vera, șefă de hală la o fabrică de confecții din Ivanovo. M-a invitat la restaurantul *Allegro* și am ajuns iarăși

în baia noastră. Câteva zile ne-am iubit la ea în cameră, împărțind spațiul și timpul cu vecina ei și partenerul acesteia, după un grafic stabilit de ele.

Auzisem despre deficitul de bărbați din acest „oraș al mireselor“, cum era supranumit Ivanovo. Vera mă convinsese că mitul era realitate. Necăsătorită la cei 38 de ani, iubea precum își fac eschimoșii provizii pentru lungile nopți polare. Am convins-o cu greu că ideea ei de a pleca împreună la Ivanovo, unde are apartament, leafă bună etc., este prematură, nu și imposibilă, într-un viitor apropiat.

Ultimele cinci zile, m-am iubit cu Alla din Novokuzneţk, contabilă la un combinat siderurgic. Cada de baie a fost cuibușorul nostru de nebunii. Alla cunoștea Moldova din emisiuni televizate și îi plăcea când îi cântam din repertoriul lui Nicolae Sulac și al Zinaidei Julea. Era divorțată și voia să întâlnim Revelionul la *Apsnâ*. Mi se părea nedemn să-i spun că trebuie să mă întorc în familie. Cum epuizasem, cu aventurile mele, aproape toți banii, Alla s-a oferit să-mi împrumute 25 de ruble, ca să pot cumpăra suvenire pentru rude. La început nu voiam să-i iau și i-am promis că i-i trimit imediat de cum ajung acasă.

Cu Vitali, practic, n-am mai vorbit până la plecare. M-a petrecut, împreună cu Alla, până la gară. A găsit nimerit să-mi zică, într-un *tête-à-tête*: „Mă gândeam să-i exclud pe moldoveni din lista etniilor subdezvoltate, dar aventurile tale m-au dezgustat. Nu înțeleg, cum poate un om inteligent să facă figura unui mascul excitat?“

Cum nu le-am răspuns la nici o epistolă, Polina, Vera și Alla au încetat să-mi scrie, dar mult timp după aceea mi-am amintit de zilele și nopțile mele din *Apsnâ*. Mai ales când mă certam cu soția…

De atunci, au trecut 23 de ani și nu am mai beneficiat de vreun bilet de tratament. În Universitatea noastră, acest lucru a devenit o problemă. Comitetul Sindical primește anual de la Chișinău doar 14 bilete și, cum suntem tocmai 400 de profesori, e mai bine să fii sănătos. Acum șase ani, am depus și eu o cerere, pe care președintele Sandu Melnic a înregistrat-o într-o condică mare cât două Biblii puse una lângă alta.

Ei bine, cu o săptămână în urmă, mi-a comunicat că are un bilet de tratament la sanatoriul *Struguraș* din Cocieri: „Trebuia să plece Liliana Bocancea de la Psihologie, dar a renunțat și nu vreau să se piardă“, mi-a spus pe șleau. Nu-mi plac nici mie, ca, de altfel, și unui personaj druțian, merele mușcate de alții, dar am acceptat oferta din două rațiuni: *Apsnâ* mai

pâlpâia în sufletul meu, și *secundo*, aveam nevoie de două săptămâni ca să termin de redactat romanul *Stingătorul de metale*. Liderul sindical m-a sfătuit s-o găsesc pe Vasilisa Pulbere de la Economie, care se tratase la respectiva instituție. Colega s-a îmbujorat de cum am pronunțat denumirea sanatoriului și mi-a dat câteva sfaturi, care s-au dovedit a fi foarte utile.

Sanatoriul *Strugura*ș a fost ridicat în vremuri sovietice, în mijlocul unei păduri de pini și brazi de pe malul Nistrului. Cu doar 100 de lei, plătiți cui trebuie, am obținut să stau singur într-o cameră de la etajul 4, cu două paturi, grup sanitar, un balcon de la care se deschidea o priveliște trezitoare de inspirație. Ce-i drept, ușile cabinei de duș nu se închideau bine și trebuia să strâng apa de pe dușumea, după îmbăiere.

Prima săptămână m-am simțit extraordinar. Începeam ziua cu o plimbare. Era început de martie, noaptea mai cădea bruma și dimineața, aerul, îmbibat cu aromă de pini și brazi, era ca un balsam. Urma dejunul și procedurile medicale de tot felul, conform unui grafic stabilit pentru toată durata aflării în instituție. Ajuns în cameră, îmi deschideam laptopul și redactam romanul. Seara, la o oră după cină, beam câte un pahar cu chefir. Pe la orele 20:00 se începeau dansurile. Contingentul coregrafilor era constituit, în majoritatea lui, din cetățeni și cetățence de 60 de ani și mult peste. Se distingeau vreo 20 de domnițe, doamne și domni cu vârstă și frumusețe de până la 40. După felul cum se avânta în dans întreaga populație, după aerul de desfrâu ce se îmbibase până și în tencuială și mobilier, am înțeles că nici *perestroika*, nici tranziția, n-au putut stăvili acea isterie sexuală, în care cădea orice „babă comunală“ și orice moșneag rustic, de cum trecea pragul sanatoriului *Strugura*ș.

Nu m-am aruncat în apele iubirilor sezoniere, pentru că cele trei femei, într-adevăr, atrăgătoare: o blondă de vreo 26 de ani din Vulcănești, o brunetă de vreo 40 din Drochia și o roșcată de 35 din Chișinău, aveau deja iubiți: doi judecători din Ștefan Vodă și un om de afaceri din Chișinău. Apoi, țineam în memorie și sfatul lui Dinu Tăbăcaru, umblat prin stațiuni balneare: „Nu te grăbi să te implici și vei trezi curiozitate și dorință“.

Duminică mă întorceam de la dejun, când m-a ajuns din urmă o doamnă voinică, cu față rotundă, nas cărnos și ochi de culoarea boabelor de cafea: „De ce stai închis în cameră ca un călugăr? Nu vii la dansuri, nu te interesează nici o femeie. La ce-ai mai venit?“ Am privit-o drept în ochi și am înțeles că pustnicia mea dă rezultate. „Redactez un roman, dragă

doamnă“, i-am răspuns. Până la urmă, am fost în acea seară la dansuri și am șezut un sfert de oră într-un fotoliu, urmărind blazat cum își dezmorțește norodul încheieturile tratate cu nămol. Când am simțit că gradul de interes față de persoana mea depășește, să zicem, Ceahlăul, am părăsit sala de dans.

Luni, unii pacienți au plecat, alții au venit. Întors de la prânz, am surprins în cameră un tânăr care citea romanul pe monitorul laptopului lăsat deschis. Nu zic că mi-a plăcut gestul. Se numea Alexei, de fapt, îi place când i se spune Alex, avea 23 de ani și era din Căușeni. În doar 10 minute am aflat că a absolvit Colegiul de Ecologie din Chișinău, lucru care nu-i folosește, deocamdată, la nimic, că fratele mai mare e în Irlanda la munci și soția sa îl înșeală, că părinților le-au revenit de la fostul colhoz 20 de rânduri de vie, că mai au două vaci și 12 oi, precum și o ogradă de orătănii. Am mai aflat că lucrează în Odesa, în construcții: „E mai aproape decât Moscova și diferența de câștig e de cel mult 100 de dolari lunar“, că și-a cumpărat un *Nissan* de 11 ani, după ce a vândut unui vecin un *Renault* hârbuit, că nu e căsătorit și nici n-are de gând s-o facă în timpul apropiat, deși are o iubită din Ștefan Vodă, o liceeană într-a XII-a, cu părinți plecați în Spania. De fapt, nu-l doare nimic, dar au insistat părinții să vină să se odihnească. „Dar mai tare“, mi-a zis, „am vrut să scap măcar un timp de sâcâielile vecinului. Eu îi explic: „Gata, badei, ai cumpărat-o, ai *oformlit*-o pe numele matale, ce mai vrei? Că fieru-i fier, se strică.“ Da’ el, parcă-i țicnit: „Iaca, s-o stricat *sțeplenia*, da’ ușa din urmă nu se-nchide, da’ *zadnia fara* nu arde și așa mai departe…“ „S-a terminat cu redactarea romanului meu“, m-am gândit, și săptămânile următoare au confirmat supoziția. Întors, a doua zi, de la proceduri, Alex m-a întrebat despre ce-i romanul meu: „Am citit zece pagini și mi-au plăcut. Eu citesc foarte puțin, adică aproape deloc, poate doar ziare și acelea nu în toată săptămâna, dar cartea ta mi-a plăcut.“ Era curios să afle date și despre mine. M-am prefăcut că nu înțeleg ce vrea. Atunci s-a interesat ce parte din contingentul feminin venit la tratament merită atenție. I-am zis să rabde puțin.

Seara, înainte de a merge la dansuri, am făcut puțină instrucție. În sală, ne-am așezat în fotolii și priveam, cu indiferență arborată, zvârcolirile pretins estetice ale pacienților extaziați. Am observat trei femei drăguțe, nou-venite. Două brunete erau în compania unui bărbat, iar o blondă dansa singură și cu multă pasiune. Lui Alex i s-au aprins beculețele după ea. Bărbatul cu două femei purta blugi scumpi, cămașă neagră și geacă de

piele, lanț de aur la gât și inel cu diamant pe deget. El nu lăsa din brațe femeia cu ochi căprui și picioare lungi, care-l săruta după fiecare dans, precum lupul își bornează teritoriul. Cealaltă avea forme apetisante, ochi negri și gura cam mare. Am invitat-o la dans, fapt care-a trezit reacția nervoasă a femeilor prezente, pentru că, după 12 zile de austeritate, iată, capitulam. O chema Ilona, era căsătorită, avea două fete și un soț care a luptat în Afganistan și care pleacă, din când în când, la Moscova. Lucra contabilă la Secția de înmatriculare a automobilelor din Călărași. Când s-a terminat dansul, i-am sărutat galant mâna și m-am retras, spre nedumerirea generală. M-am întors în cameră și am deschis laptopul, dar nu mă puteam concentra. Ilona mă tulburase, pentru că nu-și ascundea dorința de a se culca cu mine. Am ieșit la o plimbare pe malul Nistrului. Străvechiul râu își ducea apele spre mare, impasibil la indispoziția mea. Când m-am întors, Alex umbla prin cameră, de parcă fusese fugărit gol-pușcă prin urzică.

— E fantastică! Era să dau drumul de câteva ori.

— Și?

— Păi, tu ai dispărut și nu știam cum să procedez…

— Du-te, bre, mai repede!

Alex a dispărut, precum cartușul din țeava puștii. Tocmai ieșeam din cabina de duș, când a bătut cineva în ușă. Era bărbatul cu două femei: „Mă cheamă Valera și te invităm să stai cu noi la un coniac. Suntem în camera 24." M-am îmbrăcat și am coborât la etajul 2. Viitorii mei prieteni erau așezați în jurul unei mesei încărcate. „Nu putem mânca ceea ce pregătesc bucătarii de aici. Am fost la Dubăsari și am umplut frigiderul", a zis Valera. M-am integrat și eu în chef și peste jumătate de oră râdeam în hohote. Alina, partenera lui Valera, i se așezase în brațe și, după fiecare păhăruț de coniac băut de el, îl atenționa că are nevoie de un bărbat în pat și nu de o balegă care sforăie. Ilona bea în rând cu toții și, după orice banc povestit, se prăvălea hohotind peste mine. După un timp, Valera și Alina au plecat. Beată de-a binelea, Ilona mi-a spus, fără s-o întreb, că Valera are un business cu produse petroliere în Strășeni, că aici și-a luat o cameră la etajul 3, unde doarme cu Alina. A vrut să mai bem, apoi, fără să zică ceva, și-a lepădat tricoul, blugii și chiloțeii și s-a băgat sub plapumă. Am stins lumina, m-am despuiat și am purces la mângâierea unei femei copleșite. Ilona era bună, nu cred că ține post cât bărbatu-său e la Moscova. După ce am ejaculat, a vrut „doar jumătate de păhăruț" de coniac, apoi mi-a zis că pot

face cu ea tot ce vreau. Voiam eu multe în această grădină a păcatului rodit, dar cum nu știam destule despre ea, n-am purces la perversiuni, limitându-mă la tehnici strămoșești. Când m-am îmbrăcat să plec, Ilona s-a arătat dezamăgită: „Credeam că vei rămâne pentru toată noaptea.“ Nu mi se părea nimerit să-i explic că, de obicei, dorm prost la loc nou.

Erau orele 3 când am intrat în cameră. Alex lipsea. Am adormit, fără să fac bilanțul zilei. A fost prima dimineață când n-am ieșit la plimbare. Am deschis ușa de la balcon și aerul rece de martie a năvălit în odaie. Am stat lungit până la micul dejun. Aventura nocturnă mi s-a părut destoinică și ideea că, doar cu două etaje mai jos, doarme o femeie cu care pot face orice, mă umplea de mândrie. Alex n-a vrut să meargă la masă. Nu i-am văzut în cantină nici pe prietenii mei nocturni. Am fost apoi la ședința de masaj; a urmat baia cu nămol. Întors pe la 12, l-am găsit pe vecinul de cameră în pat.

— Ce-i, tinere, te-au obosit plimbările pe câmpuri de mătase cârlionțată?

— Pe dracu’!

Din raportul lui, am aflat că Valeria e din Bălți, e funcționară la Oficiul Stării Civile, e divorțată, are o fetiță, un prieten mai în vârstă, care o întreține și că s-au sărutat abia în zori.

— Dar cu ce v-ați ocupat toată noaptea?

— Am îmbrățișat-o, dar în tăcere, că vecina ei de cameră e o babă atentă din Șaptebani. Dar ție cum ți-a mers?

— A fost bine.

Alex dispărea în fiecare noapte și se-ntorcea spre dimineață, vlăguit, de parcă zăgăzuise Nistrul. Mă bucuram pentru el. Un tânăr, ca să devină bărbat pregătit, trebuie să cunoască *întrepicioarele* femeii, că, după căsătorie, e altceva.

Și noi eram doi iepuri fericiți. Ilona se supăra doar că nu rămân pentru toată noaptea și că refuz să merg la dansuri: „Mi-am luat atâtea rochii.“ I-am propus să ne plimbăm pe alei, dar a fost reticentă față de neo-romantismul meu: „Știi, Alina a râs de mine. Mi-a zis: «Sigur, fa, ia *fufaica* și du-te cu dânsul sub brazi!»„ Iubirea noastră s-a încheiat sinistru. Ilona mi-a spus că duminică îi vine soțul și ar fi bine să nu ne vedem toată ziua: „A fost contuzionat în Afganistan și poate să facă moarte de om.“ Dacă aș fi știut asta… În ziua cu pricina am intrat în cantină să beau un *seven o’clock* chefir. Când am coborât în hol, dansurile erau în toi. Ilona se tot lipea de bărbatu-său, de altfel, un tip bine: înalt, uscățiv, cu păr cârlionțat, ochi

negri, scăpărători, trezind ilaritatea băbuțelor care o văzuseră rezemată de mine. Valera și Alina dansau alături, în stilul lor consacrat.

Nu sunt sentimental sau tâmpit de-a binelea, dar mi s-a făcut greață. Luni dimineața, când mă plimbam, am fost martor, fără să vreau, la scena plecării soțului Ilonei. Își lipise capul de pieptul lui și-i spunea gingășii. Am evitat-o cum am putut toată ziua, iar seara am rămas în odaie. A venit Valera după mine, dar i-am spus că am febră. A doua zi, după dejun, a apărut în cameră Ilona. Avea nevoie de clarificări. Alex s-a grăbit să plece la ședința de masaj. I-am zis că sunt în lumea asta lucruri peste care nu poți să treci chiar așa.

— Adică?

— Am văzut că ai un bărbat de treabă, de ce te culci cu mine?

— Văd că nu ți-a trecut febra.

— Eu cred că e mai bine să rupem relația.

— Ești țicnit. Dacă vrei să mă freci – bine, dacă nu, te rog să nu-mi ții morală, că nu ești popă.

Două zile m-am simțit prost de tot. Ilona apărea în cantină, împreună cu Alina și treceau pe lângă masa mea, zâmbind ironic. Valera mă privea încruntat. Am simțit nevoia să-mi găsesc, de urgență, o prietenă. Seara, când coboram scările din cantină, spre holul unde răsuna un șlagăr rusesc – *Ah! kakaia jenșcina*, m-am ciocnit de o brunetă focoasă, care, uitându-se semeț la mine, a fredonat o altă versiune: *Ah! kakoi mujcina*. Am invitat-o la noi în cameră și peste o oră ne cunoșteam bine. Mihaela era locotenent de poliție în Ocnița. Avea trei fete, bărbatu-său, despre care spunea că-i bețiv și curvar, era plecat la Moscova. S-a dovedit a fi o fire veselă, savura plimbările noastre pe malul Nistrului. Dar, mai ales, n-avea complexe și am practicat cu ea totul în nopțile care-mi mai rămăseseră. Nu mai frecasem niciodată o polițistă. Era ca și cum călăream statul meu iubit.

Ilona își găsise un tip spălăcit. Îl vedeam cum intra demonstrativ seara și ieșea dimineața, mândru de sine, de parcă făcuse cu ea tot ce voise. Mi-era totuna, pierderea unei femei, o știu toți bărbații încercați, se vindecă prin achiziția alteia.

În vinerea când trebuia să mă întorc în familie, s-a întâmplat un accident. Alex se plângea de două zile că are dureri în zona apendicelui. Medicii din sanatoriu s-au declarat neputincioși și au chemat ambulanța de la Criuleni. L-am ajutat să urce și i-am spus că nu plec până nu voi ști ce i se

întâmplase. A venit Mihaela și ne-am iubit ca doi perverși pe care îi așteaptă scaunul electric. Am făcut schimb de telefoane. Ea m-a chemat să vin la Ocnița, oricând voi dori.

Pe la ora 13, a apărut Alex. Era palid și fâstâcit.

— Cum te simți? Ce ți-au spus medicii?

Alex s-a uitat încurcat la Mihaela. „Te aștept afară“, mi-a zis ea și a ieșit.

— Ei?…

— Știi ce mi-au spus medicii de la Criuleni, după ce mi-o făcut *obsledovanie*?

— Ce?

— Apoi nu ți-i rușine, măi băiete, să vii de la un asemenea sanatoriu cu ouăle umflate?…

Am izbucnit în hohote, în timp ce Alex îmi explica ce chinuri a suferit el în toate aceste nopți…

Zbor deasupra Europei

Stația de amplificare a aeroportului a anunțat îmbarcarea pasagerilor pe ruta Chișinău – Paris. „Hai să mai bem repejor câte-o bere, că vine avionul“, mi-a strigat Boris Medunov. Ne-am precipitat spre barul de la parter. Boris târa după el un geamantan cât un frigider cu două camere, ale cărui rotile scârțâiau mahmure.

Echipa noastră de ziariști, adunată din toate colțurile necuprinsei noastre republicuțe, numără 12 bărbați și trei femei. Plecăm la un stagiu în SUA. Cazați încă de aseară în hotelul *Turist*, colegii mei au băut până pe la 4 dimineața și acum arătă ca niște guvizi uitați pe plajă. Bine că Mike Green, atașatul cultural de la Ambasada SUA, a avut grijă să-i trezească pe toți la orele 6, altfel am fi traversat Atlanticul doar eu și cele trei femei.

Nu mă implicasem în guleai pentru că purtam în spate o săptămână de plumb. Avusesem cursuri, am promovat înainte de termen examenul cu studenții de la anul V, am lucrat la numărul ordinar al *Curierului săptămânal*, al cărui redactor-șef sunt, și am pus în ordine treburile familiei. Când pleci, fie și pentru o lună de zile peste ocean, se recomandă să lași două fete și o soție tânără în condiții bune.

Ieri m-au condus până la Chișinău. Mi-am dus bagajele în camera din hotel și am ieșit să le petrec. Au izbucnit în plâns și, sărutând lacrimile lor, mi-am amintit de cum, în ’77, m-au petrecut la armată. Am mers pe jos cale de 2 kilometri, din centru până la gara de tren din marginea satului. Legați în cruce cu panglici roșii peste cămășile albe, 12 premilitari băuți mergeau cuprinzându-se de umeri cât era șoseaua de lată și cântau cu jale: „La revedere, la revedere, / La revedere, mândra mea. / Eu mă duc și tu rămâi, măi, / Dumnezău știe când ne vom vedea.“ Reluat iar și iar, catrenul făcea să lăcrimeze fetele apărute la porți sau ieșite în drum. Eram băiet frumos, din familie de gospodari și mi se părea că ele plângeau ca după o iubire care s-ar fi putut întâmpla. Jalea născută de acest „Dumnezău știe când ne vom mai vedea“ mă făcea să cred că plec în armata țarului pentru 25 de ani.

După ce mi-au plecat fetele, mi-am șters lacrimile și am urcat în camera 344, unde se adunaseră colegii de la ziarele din republică. Când cheful era în toi, i-am părăsit englezește. Ajuns în cameră, m-am prăbușit în pat și am

adormit imediat. Eram în baie când, la 6 fără un sfert, a bătut în ușă Mike Green.

Boris, directorul unui prosper săptămânal de limbă rusă din Bălți, e îmbrăcat în blugi, adidași și poartă un tricou, pe care-i imprimat *I love USA*. Pe creștetul capului și-a pus o calotă de care poartă evreii prin Tel Aviv. A aflat că în America evreii sunt influenți și a considerat nimerit să-și afișeze proveniența. De când îl cunosc, privește lumea precum președintele Traian Băsescu la o flotă străină. Acum, după noaptea trecută, se uită c-o lentilă la făină și cu alta la slănină. Emană un damf în stare să alerteze sistemul antiincendiu al aeroportului. În timp ce servim câte un *Tuborg* rece, Boris îmi povestește amănunte despre sindrofia de astă-noapte. E spumos, râde, persiflează pe seama colegilor. Într-un sfârșit, îmi spune că sunt un prost c-am renunțat. Are chef de vorbă, începe să-mi povestească cât de frumos l-au petrecut subalternii, dar se apropie precipitat Sergiu Colibaș, redactorul de la *Vocea Orheiului*: „Băieți, vă caută americanul.“ Îl urmez. Boris își termină berea fără grabă și vine și el, evitând, cum poate, impactul cu oamenii din aeroport. Trecem controlul de frontieră. O doamnă drăguță, în uniformă verde, de grănicer, îmi studiază cu atenție viza pentru America și mă întreabă unde plec. „În America“, îi răspund cu mândria omului care se duce, fie și pentru scurt timp, într-o țară minunată. Mă încearcă un fel de milă pentru ea, care rămâne în boxă. Așteptăm vreo jumătate de oră într-un fel de hală reutilată. Se deschid ușile, ieșim, dar nici zare de autobuz. Am mai zburat eu în viața mea la Alma-Ata, Murmansk, Kâzâl, Moscova, Budapesta, dar numaidecât un autobuz ne ducea până la scara avionului. Suntem îndemnați să înaintăm spre un *YAK* ce staționează pe pistă, la vreo 500 de metri de aerogară. Urcăm pe o scară ce coboară din pântecul aparatului de zbor. Am locul 26, la mijlocul salonului. Pe fotoliul de lângă hublou șede deja o tânără. Am întrebat-o afectuos dacă vecinătatea mea n-o deranjează. Mi-a zâmbit încurajator. Boris, care se lăfăia singur pe toate cele trei fotolii din spatele nostru, a realizat ce noroc nebun a dat peste mine și s-a înscris în competiție. A întrebat-o dacă nu vrea să-i spună niște bancuri extraordinare. Fata a preferat să privească patria de după hublou. Deși cu doar jumătate din locuri ocupate, avionul a decolat precum o gâscă sălbatică, suferind de obezitate autumnală. Urcarea spre înălțimi și stabilirea aeronavei pe versantul rezervat l-au redus pe Boris la tăcere. După ce elicele au început să miște *YAK*-ul spre *Roissy – Charles de Gaulle*, am aflat

că domnișoara se numește Camelia, studiază Dreptul la Lyon, e fiica unei femei de afaceri și a unui procuror și că, de regulă, vine acasă o dată la trei luni. I-am zis că suntem ziariști și zburăm în America. Mi-a spus că are mulți prieteni la Chișinău și un *boyfriend*, care o va întâmpina la Paris. Revenit din starea de pre-vomă, Boris și-a vârât capul între noi și, duhnind a tărie de sfeclă, i-a spus Cameliei un banc, ușor porcos, despre circumcizia la evrei. Domnișoara, ale cărei picioare încăpeau cu greu în spațiul dintre fotolii, m-a întrebat dacă nu doresc să-mi vorbească despre frumusețile, deasupra cărora zburăm, căci ea cunoaște topografia în detalii. Am acceptat cu bucurie, pentru că era o cauză de susținut. Însoțitoarele de bord, o brunetă și o blondă mai umblată, au distribuit vin, băuturi răcoritoare și dulciuri. Boris a băut două pahare de *Cabernet* și a început să moțăie. Camelia îmi vorbea de Clujul de sub pântecul *YAK*-ului; au urmat priveliștile Ungariei. Avea niște sâni atât de îmbietori, încât nu rețineam chiar tot ce-mi arăta. Când tocmai priveam pe deasupra decolteului Cameliei fascinația unui lac alpin din Austria, Boris a mai făcut o tentativă să se impună, dar domnișoara era captiva mea. Colegul a mai solicitat stewardesei un pahar cu vin, apoi s-a prăvălit în fotolii și a adormit ca un prunc beat. Camelia a vrut să știe mai multe despre mine. I-a plăcut că mai sunt și profesor, că am editat o carte de nuvele, pe care i-am arătat-o. Aveam un exemplar cu mine, dar credeam că voi avea nevoie de el în America. I-am promis că-i trimit neapărat unul la Lyon, de îndată ce mă întorc. Mi-a mulțumit pentru intenție, dar mi-a sugerat o variantă mai domestică: să trimit cartea părinților ei, adresa cărora mi-a caligrafiat-o pe o foiță dintr-un blocnotes finuț, ce mirosea a piersici francezi. În timp ce scria, am apăsat discret butonul de deasupra fotoliilor unde odihnea Boris, buton ce semnala însoțitoarelor de bord că pasagerul are o problemă. Stewardesa blondă, pe ecusonul căreia era scris „Irina Cuciuc“, s-a apropiat de fotoliile pe care se lungise Boris, s-a uitat nedumerită la cum odihnea edenic și s-a întors în compartimentul lor.

Relația noastră lua viteză: am făcut schimb de adrese electronice. I-am apreciat caligrafia și i-am povestit despre cum poți defini, cu exactitate, natura unui om necunoscut, analizându-i scrisul. Cât își punea blocnotesul în gentuță, am mai apăsat o dată butonul cu pricina. Irina Cuciuc a venit alertată, l-a privit cu multă atenție pe Boris, care odihnea în somnul său, și a

dispărut, fără să-și poată ascunde iritarea după zâmbetul de serviciu, la care participau toți mușchii faciali.

Camelia întruchipa lumea postsovietică, cu orizonturile larg deschise, inaccesibilă mie. Nu arbora superioritatea omului aflat de câțiva ani în Lyon, recepta cu îngăduință, înțeleg acum, entuziasmul și așteptările legate de zborul meu în America. Era obișnuită că frumusețea ei cucerește; a rămas marcată, totuși, de poemul lui Vasile Romanciuc, pe care am găsit nimerit să-l recit la mare altitudine: „Ne privim tăcuți / Luminați de-un mac. / Te cunosc de-o zi / Te iubesc de-un veac.“ Mi-a spus că-i place poezia, dar numai cea plină de candoare și tandrețe. Preferă să-i citească pe Vieru, Lari și Blandiana. În genere, profesorii ei de la Lyon consideră că cei din Estul ex-sovietic n-ar trebui se alerge „cu pantalonii suflecați“, vorba lui Esenin, după valorile occidentale, ci să rămână, cât mai mult posibil, în firescul lumii lor, neatinse de civilizația consumistă. Îi repugnă, din această cauză, poezia plină de secreții a postmoderniștilor. Nu-i prea înghit nici eu, dar, mă rog, altă vârstă, altă educație, pe când Camelia… o pășunistă… cine-ar fi crezut?

Nu era însă locul și timpul pentru o polemică despre tradiție și modernitate, mai ales când ea lăsa să se înțeleagă că cei 20 de ani dintre noi nu erau o diferență inumană. Știam că zidurile cad, trebuie numai să sapi cu răbdare. M-a întrebat dacă scriu și versuri. Am coborât ochii spre sol și am născut o poezie despre doi îngeri: unul bătrân, trimis cândva cu o misiune pe Pământ și altul tânăr, care coboară să-l ajute, și ambii se întâlnesc în avionul de pe ruta Chișinău–Paris. De altfel, după aceea, nu mi-am mai putut aminti decât niște crâmpeie din ea. M-a privit cu admirație. Mi s-a părut o femeie care înțelege prețul iubirii autentice, în vremuri destrăbălate. Nu mi-a înlăturat mâna când am scăpat-o „involuntar“ pe picioarele ei, deja bronzate la sfârșitul lui aprilie. Observase că admir în mai mare măsură sânii ei decât priveliștile Europei și m-a lăsat să-i îndrept în câteva rânduri o șuviță rebelă. Imaginația mea lua înălțime. Mi-am amintit de un episod din filmul care a revoluționat sexual Uniunea Sovietică în destrămare – *Emmanuelle*. Libertina doamnă zbura în noapte peste continente, la soțul ei, aflat undeva în Thailanda, și s-a lăsat posedată de un insomniac chiar în salon, exercițiu ce l-a incitat pe un alt domn, care, după ce primul și-a tras șlițul, a luat-o, efectiv, în brațe, a dus-o în *wc* și a început s-o reguleze cu

atâta frenezie, încât ceilalți pasageri s-au trezit, crezând că *Boeing*-ul cade în ocean.

Idila a început să se stingă când *YAK*-ul plana deasupra Parisului și însoțitoarele de bord ne-au rugat să ne punem centurile. S-a trezit Boris și a strigat: „Stewardesă, mai aduceți-mi un pahar cu vin!“ Blonda a ieșit din cotlonul avionului: „Vin doriți? Acuș vă predăm poliției franceze.“ „Pentru ce?“ a ripostat Boris. „Pentru că v-ați îmbătat ca un porc“, i-a răspuns respectuos Irina Cuciuc, angajata *AIR Moldova*…

A sunat telefonul portabil al Cameliei și am observat pe ecran mutra unui tânăr de culoare. Domnișoara a început o languroasă conversație în franceză, fremătând din picioare precum o iapă de curse înainte de *derby*. M-am simțit de prisos și l-am întrebat pe Boris de ce face scandal. „Habar n-am ce vor de la mine, mi-a zis, dar cred că nu sunt nebuni să mă predea poliției franceze. Am să insist să-l cheme și pe ambasadorul Republicii Moldova, în caz de ceva.“ L-am încredințat că e o idee bună. Camelia a suspinat un dulce „*Je t'aime!*“ și a închis. Radia ca o lună plină. „Ai vorbit cu prietenul care te întâlnește?“ Aveam, cred, vocea individului care, căutând în poșeta soției cheile de la apartament, găsește prezervative cu aromă de căpșuni.

— Da, e vorba de Oskar, *boyfriend*-ul meu.

— Nu cumva e din Africa?

— Da, dacă vă interesează, e din Côte d'Ivoire. Mi-a tăiat aripile.

Am aterizat pe *Charles de Gaulle*, tot moldovenește, *YAK*-ul săltând, de parcă era o căruță care înaintează pe o uliță plină de hopuri. Am coborât pe scară și, tot pedestru, am ajuns în terminalul de unde urma să ne îmbarcăm cu destinația Atlanta.

Camelia mi-a zis un „*Au revoir!*“ distant și, abia atingând betonul pistei, a pornit prima spre aerogară. Am mai reușit s-o văd îngropându-se în brațele unui tânăr care semăna cu A.S. Pușkin, numai că un pic mai negru, apoi au dispărut, așa îmbrățișați, în măruntaiele aeroportului…

Am fost posac în tot timpul cât am zburat deasupra oceanului. Colegii erau cât pe ce să spargă hublourile, formulându-și în voce impresiile despre cum arată imensitatea atlantică, de la 10 kilometri altitudine. Ceilalți pasageri, lume occidentală, au fost *politically correct*, zâmbind doar la auzul și vederea acestor urlete și mișcări totemice.

Boris a venit lângă mine. „Nu înțeleg de ce-ai fi trist. Mi-a plăcut și mie grozav tipa, e senzuală, de la vârfuri până la tocuri. O aventură într-un hotel, un roman pe plajă, cam asta ți-ar fi trebuit. Dar să te gândești că s-ar putea întâmpla o relație serioasă e prea de tot. Nu te fă de râs, om de vârsta a doua.“ Nu-mi ardea de el…

Aterizat pe pământ american, *spleen*-ul meu a ținut cam o săptămână. Chipul Cameliei era alungat de zgârie-norii din Chicago și de atâtea alte minunății. Apoi, am produs o adevărată senzație când, de Paștele Blajinilor, am sunat fetelor mele, care se aflau la cimitir, și am vorbit cu toate rudele de deasupra ierbii.

Aveam zilnic vizite de documentare la importante instituții de presă și, culmea, Boris a reușit să-i uimească pe campionii mass-mediei planetare. Yankeii de la *Lexington Post* au rămas marcați de faptul că orice rubrică din săptămânalul lui Medunov – *Novaia gazeta*, respecta inițialele din titlu; de exemplu: *Neobâcinîi grajdanin, Novosti goroda, Nașa gordosti*, *Nizkaya gotovnosti* etc. etc.

Măgulit peste măsură, cum era Coșeriu, când a fost invitat la Tübingen să-i învețe carte pe nemți, Boris a cumpărat o sticlă de whisky cu mentă, specialitatea statului Kentucky. S-a tot lăudat cu succesul său, l-am prețuit și eu și, după ce a turnat ultimele picături în pahare, mi-a zis: „Tot țin să te întreb, de ce m-a porcăit stewardesa ceea, când eu am dormit, ca după anestezie?“

După mine, oamenii fericiți seamănă izbitor cu idioții, așa că i-am povestit cum am butonat stewardesele. Zâmbetul i-a dispărut, precum ploaia căzută în pustiu. „Să ții minte“, m-a avertizat, „că dacă până acum aveam un singur dușman de moarte în viața mea, acum voi avea doi.“ Mi s-a părut că glumește și am râs.

Când ne-am întors, peste o lună, i-am scris Cameliei un mesaj cald, în care îi mulțumeam pentru că „a vrut Dumnezeu s-o întâlnesc“. I-am povestit despre aventura americană și am lăsat să se înțeleagă că aș dori „să ne cunoaștem mai bine“. Domnișoara cu camelii nu mi-a răspuns.

Boris mă ignoră și el ostentativ, deși ne întâlnim la diverse seminare și *training*-uri…

Confidența unui loser

Am 57 de ani, sunt divorțat, lucrez ca laborant superior la Universitate și locuiesc într-o magherniță de pe strada Dostoievski, nr. 16. Sunt, cum ar spune-o contele Tolstoi, un om mort de viu. De vreo cinci ani trăiesc o profundă senzație de greață, amestecată cu dispreț, față de nimicnicia mea pipernicită, stare de care nu pot scăpa. Psihoterapeutul de la policlinica municipală mi-a spus că povestea asta se numește „depresie profundă“. O fi, că nu mă pricep în medicină.

La vârsta pe care o am, oamenii se bucură de roadele vredniciei lor, pe când eu nu prea am ce culege. Soția m-a părăsit, fata și băiatul nu mai comunică cu mine, cariera, v-am mai spus – laborant superior, toată averea mea – o căsuță bătrânească din lampaci, acoperită cu șindrilă. Și asta pentru că am plecat, fără să pretind ceva, ca să rămână *ea* și copiii în apartament. Parcă așa procedează adevărații bărbați, nu? Bine că mi-a dat frate-meu Mircea niște bani, ca să cumpăr zidirea asta de la fierarul Roda… Pe de altă parte, ca să fiu sincer, nu viața m-a frânt, ci eu am ratat-o și nu cred că mai este loc de vreun *performance*.

Acum, când 85% din existența mea e o istorie, m-am gândit să pun totul pe hârtie, ca să rămână.

Am fost odată doi băieți într-o familie, în care tata era șef de depozit în colhoz, iar mama – educatoare la grădiniță. Părinții mei și-au ridicat casa chiar în ograda buneilor din partea tatei, Dominte și Maria. Am avut o copilărie pe cinste, ca în bildungsromanele blânde: dulciuri multe, jucării frumoase, hăinuțe noi nu doar la Paști sau la 1 septembrie. Aproape că nu eram solicitați în treburile gospodăriei, buneii se descurcau singuri. Am absolvit școala cu mențiune și, cum mama mă iubea tare, am putut negocia să dau admiterea la Istorie.

M-am impus chiar din anul I. Devenisem student eminent și președinte al biroului sindical de la facultate. Existau și alte perspective latente. De exemplu, aveam o relație cu o tipă de la Litere și am însoțit-o la o ședință a cenaclului de la facultate, unde am analizat ad-hoc un text liric. Coordonatorul întrunirii, un profesor cu reputație de poet promițător, s-a arătat impresionat de capacitățile mele analitice și m-a îndemnat să practic

actul hermeneutic la modul serios. Antrenorul de la secția de judo îmi spunea că, transpirând, aș putea deveni un nume în sportul universitar. Adică, puteam ajunge un avion multirol. Trăiam însă un fel de lene intelectuală, care, cum îmi plăcea să cred, făcea parte din natura celor aleși. „Dar era prea frumos ca să dăinuie“, cum zicea bătrânul pescar Santiago.

Între timp, Mircea fusese admis la Politehnică.

Am reușit să fortific impresia de student exemplar până la anul V și, tocmai când credeam că am tras lozul norocos, am devenit obiectul unor reglări de conturi între profesorii mei. Încă din anul I, șeful Catedrei de Istorie contemporană, Anatol Doboș, mi-a prezis un viitor cât se poate de luminos. Ieșit la pensie, domnia sa a vândut apartamentul și a plecat la feciorul său, șef de secție la un spital din Timișoara. Rivalul lui de o viață, conferențiarul Iulian Răchită, a fost numit șef interimar și a început o campanie de asasinare morală a susținătorilor fostului conducător. Faptul că Doboș își exprimase simpatia cu martori l-a determinat pe conferențiar să mă listeze și pe mine printre inamici. Libarca de Răchită n-a acceptat nici în ruptul capului să fiu angajat la catedră. Așa că am lucrat un an de zile la Liceul Teoretic din Vâșnovăț. Nu-mi era rău, păcat de zis, stăteam în gazdă la un agronom care avea un beci plin cu butoaie de vin. Apoi, împreună cu un alt holtei, șeful de club, ne vedeam seară de seară cu două profesoare tinere. La 14 mai, m-a sunat decanul facultății și m-a rugat să trec pe la Universitate. A doua zi eram la el în birou. „Știu că ai avut niște neplăceri din cauza domnului Răchită. Acum s-a rezolvat. Am convenit să te angajăm la Catedra de Istorie contemporană.“ Ieșit din biroul decanului, m-am așezat pe o bancă de lângă havuz. M-a trezit din visuri Veruța Roșu, o fostă colegă de grupă – acum, din câte auzisem, metodistă la Facultatea de Drept.

După ce ne-am pupat, mi-a zis: „Știi, nici nu-mi imaginam că nu vei rămâne la catedră… Și, când colo, ai ajuns tocmai la Vâșnovăț!“ „E OK. Nu voi mai sta mult acolo. Chiar azi mi s-a propus să revin.“ „Mă bucur! Oricum, adevărul trebuia să triumfe. Pe Răchită l-au scos cu scandal… O hărțuia pe Aura Melinte, care a murit în februarie. De fapt, avea cancer mamar, cum s-a aflat mai apoi, dar toți cred că a murit din cauza lui. Și l-au măturat.“ Morișca Veruței începea să mă enerveze. I-am spus că trebuie să plec de urgență, dar ne vom vedea neapărat în septembrie.

Astfel, s-a produs întâia corecție. Cum aveam să înțeleg, era un semnal că rari sunt muritorii, viața cărora seamănă cu zborul unei rachete în cosmos.

La serviciu, oficial, îmi mergea bine. Mi-au repartizat cursuri, mi-au dat o cameră în cămin, foștii mei profesori îmi deveniseră buni colegi, studenții mă simpatizau, pentru că distanța între noi era minimă. Mai pe scurt, trăiam viața lui Adam, cea de până la Eva. Cum însă destinul omului are culoarea zebrei, a murit bunelul Dominte, iar la două săptămâni, s-a trecut și bunica Maria. O fi fost mare dragoste între ei, parcă așa se spune în asemenea cazuri. M-a durut dispariția lor…

Decanul mi-a zis că ar fi bine să mă gândesc la un doctorat. M-am gândit exact doi ani. Între timp, am cunoscut-o pe Aneta, studentă în anul III la Economie. Ne-am întâlnit la o nuntă. Profesorul Bujoreanu l-a cununat pe nepotul său, student la Drept, și m-am simțit flatat să fac parte din alaiul Domniei Sale. Aneta era domnișoara de onoare a miresei. Ar trebui, poate, să-l lecturez mai atent pe Freud, pentru că îmi plac foarte tare femeile cu sâni bogați. Aneta era năltuță, subțirică, avea părul negru răsfirat, ochi căprui, ușor migdalați și sâni atât de frumoși, încât m-am emoționat când dansa în horă. Ce-i drept, nasul subțire era ușor strâmbat, dar mie mi se părea că „imperfecțiunea“ îi sporea șarmul. Am invitat-o la dans – nu era Ciuleandra, firește – și nu m-am mai putut dezlipi de sânii ei mătăsoși, până n-am cerut-o în căsătorie. Ceremonia s-a desfășurat în patul meu, unde a acceptat să meargă spre dimineață, pentru că era prea obosită să ajungă la Mărculești.

Pe la amiază, am insistat să nu mai facă naveta. Seara, când am ieșit la o plimbare, i-am spus administratorului căminului că Aneta mi-e logodnică. Era minunată în pat și-mi plăcea firea ei îndrăzneață: își fracturase nasul când sărise cu parașuta. După o lună de concubinaj, Aneta mi-a sugerat că ar fi bine să fac cunoștință cu părinții ei, or, mamă-sa n-o crede că i-au repartizat un pat în cămin.

Am plecat la Mărculești cu trenul. Părinții ei trăiau într-o casă construită – judecând după arhitectură – încă de prin anii ’60. Gospodăria mai avea câteva acareturi și era împrejmuită cu gard de sârmă împletită. Taică-său, lăcătuș la elevator, m-a întâlnit cu oarecare prudență, pe când maică-sa, bucătăreasă la orfelinat, radia ca un dolar proaspăt ieșit din monetărie. Mai avea și un frate, Emil, elev la Școala Polivalentă din localitate. Viitorii mei socri trăiau modest. Nu mi-au cercetat genetica. Se vede că le povestise Aneta totul despre ai mei. De ochii părinților, iubita mea cu gură drăgălașă a vrut să mimeze inocența, adică să dormim separat. „Da’ ce să vă mai

prefaceți?“ i-a zis maică-sa. Așa că ne-am culcat în casa cea mare. De fericire, Aneta era cât pe ce să mă dezmembreze. Din ziua aceea, am început să mergem aproape în fiecare weekend la Mărculești. Soacră-mea mai avea doi frați și o soră, toți cu viză de reședință în orășel, și așa mi-am cunoscut viitoarele rude.

Într-o seară, mi-a venit în ospeție frate-meu. Nu mă așteptam să-l văd, pentru că eram foarte supărat pe el. Părinții au decis să-i lase lui casa și automobilul Niva. Firește, au respectat o lege nescrisă: mezinului îi rămâne gospodăria, dar nu am putut înghiți asta! Mircea adusese o geantă plină. Mi-a mai spus că tata se simte tot mai rău. A rămas fără lucru și bea mult în ultimul timp. A intrat Aneta și discuția s-a frânt. Văzând că ea n-are de gând să plece, a plecat Mircea. A doua zi, când m-am întors de la ore, tata mă aștepta în fața căminului. Era pământiu la față și adus din spate. Ajunși în odaie, m-a întrebat cine-i fata care trăiește la mine. I-am răspuns că am intenții serioase.

— Dar părinții ei știu că ea doarme la tine?

— Da, îi cunosc de mult.

— Apoi, iată ce vreau să-ți spun. Tu ai putea să ajungi om mare. Caută-ți și tu o fată cumsecade, din gospodari. Altfel, n-o să ne înțelegem.

— Mare treabă, i-am răspuns.

De câte ori, după aceea, am regretat această insolență.

Peste trei săptămâni, într-o duminică, tata a murit. A vrut să mă vadă în ultima lui sâmbătă, m-au sunat continuu, dar eram la Mărculești, ca de obicei…

Avusese cancer la vezica biliară, cum a stabilit medicul legist. A doua zi după înmormântare, mama mi-a zis cu încrâncenare: „Taică-tu n-a vrut să te căsătorești cu fata ceea. Știi că nu e bine să încalci o dorință spusă cu limbă de moarte?“ Vorbele ei m-au afectat și, în ziua aceea, am cunoscut gustul depresiei. Seara, i-am zis Anetei că ar fi bine să nu mai rămână la mine: „Nu e frumos, mă întreabă colegii dacă m-am căsătorit. Hai să respectăm aparențele, până intrăm în legalitate.“ Plecarea ei mi-a adâncit durerea pierderii lui tata, pe care începeam s-o simt ca pe niște ace băgate sub unghii.

Săptămâna următoare mi s-a părut, vorba lui Aitmatov, mai lungă decât veacul. Vineri i-am sunat Anetei și, în noaptea aceea, femeia cu trup frumos și sâni rodiți m-a făcut să uit și de cei vii, și de cei morți. Dimineața, în loc

să merg la praznicul de nouă zile, m-am dus la Mărculești și am cerut-o pe Aneta în căsătorie. Părinții ei și-au chemat rudele, care ne-au strigat „Amar!“ Ce mai, viața continua, pre moarte călcând.

După două luni de la înmormântarea tatei, am mers acasă, ca s-o prezint pe Aneta. Când ne-a văzut în ogradă, mama s-a închis în casă și a început a boci. „Ce, ești nebun, m-a certat Mircea, chiar nu poți aștepta să treacă un an de la moartea tatei?“

Totuși, ne-am logodit la Mărculești, fără ai mei. Așa a vrut Aneta. Nănaș ne-a fost președintele comitetului executiv orășenesc din Mărculești, un verișor de-al doilea al socrului meu. Chiar în seara logodnei am ajuns pe la el și, de beat ce eram, am rămas să dormim în casa lor. Am moștenit, bogdaproste, năravul lui tata, Dumnezeu să-l ierte, care, de câte ori se îmbăta, nu căuta aventuri sau restabilirea adevărului, ci se culca de îndată.

Nanul Serghei avea o biografie exemplară, de birocrat sovietic. Se afirmase ca secretar la Comitetul raional al comsomolului, apoi a devenit secretar al comitetului de partid într-un colhoz din Frumușica și, în fine, primul om din Mărculești. Își ridicase o casă cu două nivele, își luase o Volgă neagră, avea un beci plin și mulți prieteni în centrul raional, care îi veneau des în vizită.

Într-o sâmbătă, am avut onoarea să mă odihnesc în păduricea de pe malul iazului cu directorul fabricii de zahăr din Ghindești și cu procurorul raionului. Pe la miezul nopții, eram deja tufă și m-am culcat pe bancheta din spate a automobilului nănașului. Când m-am trezit, pe la 4, ei chefuiau de mai mare dragul. Am tras două pahare de vin și m-am turmentat la loc. A doua zi, mi-am cerut scuze că l-am făcut de rușine. „He, he, he!“ m-a îmbărbătat nănașul, „Păi, cum ai crezut? Asta se învață, finule. Tu nu știi ce înseamnă să bei cu primul secretar de la raion, să simți că ești gata, să te ascunzi după tufișuri, să-ți bagi două degete în gât, să dai totul afară, să-ți clătești fața și să revii treaz la masă. Pentru că nu se putea, Doamne ferește, să te îmbeți mai devreme decât *pervâi secretari*, că a doua zi te dădeau afară.“

Nunta am făcut-o după un an de la moartea tatei, în cafeneaua Aurica, din cartierul Molodovo. Nu pot spune c-a fost o petrecere veselă. Ai mei stăteau necăjiți, de parcă eram mireasă gravidă și ei făceau nuntă de nevoie. În plus la toate, dimineața, când am ieșit s-o petrecem, mama mi-a zis: „Să știi că ți-o făcut farmece, măi, copile, și nu înțelegi ce-i cu tine. O să-ți muști tu

mâinile, dar va fi târziu.“ Din păcate, mama a avut dreptate. Doar hotărâsem să mă despart de Aneta și… am ales să devin cățeluș de companie…

Un timp, am dus-o bine. Cu banii câștigați la nuntă, plus un credit luat de socrii mei și cu altă sumă împrumutată de la nănașu, am cumpărat un apartament cu două odăi în cartierul Slobozia. Ce-i drept, „cuibușorul“ nostru necesita o reparație serioasă, aveam o canapea, un frigider și un televizor, dar eram fericiți.

A venit și rândul doctoratului la Academia de Științe din capitală. N-a fost simplu să rezolv cu Aneta. După lungi tratative cu temperaturi înalte, am convins-o că e mai bine să rămână în oraș: absolvă facultatea, se va angaja la un serviciu, apartament avem, iar până în capitală nu-s decât 130 de kilometri. Mi se părea că procedez corect, mă enerva doar socru-meu, care, de cum se cherchelea, plângea că vrea să dădăcească un nepoțel.

Trei ani de studii la Academie au fost frumoși de tot. În esență, tot viață de student era, numai că învățăcelul devenise mai abil. Locuiam într-o odaie cu Silviu, un doctorand de la Biologie care, din aprilie și până în octombrie, cerceta științific flora de pe malul Nistrului. Chișinăul era un oraș mare, eu eram tânăr, frumos și… infidel cu măsură.

Veneam acasă cam o dată pe lună. Aneta se angajase contabilă la o firmă ce comercializa produse cosmetice. La mama ne duceam doar la Paștele Blajinilor și la Crăciun. Nu mă încumetam să plec de unul singur, ca să nu intru în gura satului.

În toamnă, Mircea ne-a invitat la nuntă. I-a mers lui frate-meu, trebuie să recunosc. A pus mâna pe fiica unui gospodar cu iaz și livadă tânără. Au făcut o nuntă mai bogată decât a noastră. Surpriza cea mare a venit de la maică-mea. A dăruit tinerilor o sumă care depășea net cadoul pe care ni-l făcuse nouă. De unde naiba o fi luat-o, că veșnic n-are bani, de când a murit tata?…

Am început să-l invidiez pe Mircea, iar Aneta avea grijă să pună paie uscate pe foc. Când, peste un an, ne-a invitat la inaugurarea casei lor cu două nivele, cu garaj, beci, saună, fântână, boschet și alte acareturi, invidia mea s-a transformat în ură.

Pe urmă, a început să nu-mi meargă cu Aneta. Venit, într-o vineri seara, de la Chișinău, am realizat că avem un oaspete. Valeriu, fratele nănașului, bea coniac și fuma în bucătărie. Aneta mi-a spus că a venit să repare mașina de

spălat, cumpărată recent. După ce-a plecat tipul, am organizat un scandal, ca-n filmele cu femei infidele. Aneta a țipat că știe ea prea bine cauza aiurelilor mele: „Ce, crezi că nu știu că ai o amantă la Chișinău? Te-a văzut vecina mamei cum te plimbai țanțoș c-o blondă prin parc!“ Am rămas fără grai, pentru că era adevărat… mă plimbasem.

O asaltam de câteva luni pe Cornelia Viziru, o blondă finuță, angajată a Bibliotecii Academiei. Domnișoara avea 26 de ani și nu era nici o dată căsătorită. Pretendenții, vrednici sau ba, nu se rețineau mult prin preajma-i, or, domnișoara avea o țicneală: dacă totuna n-avea zestre, atunci măcar să fie dezvirginată anume în noaptea nunții. Cu timpul, ideea fixă s-a făcut munte. Știa că sunt căsătorit, dar a acceptat s-o însoțesc la ziua de naștere a unei prietene, unde toți au felicitat-o pentru că și-a găsit, în sfârșit, un băiat de treabă. Ulterior, am mers la un film și la acea plimbare din grădina publică. Acolo, așezați pe o bancă, am convins-o pe Cornelia că bărbații adevărați nu pun preț pe virginitatea femeii adorate. Trebuie să vă spun că mai am un talent – cânt frumos. După ce i-am fredonat „Bună seara, iubito, / Te aștept ca și când / Numai dragostea noastră / Ar fi pe pământ“, Cornelia a acceptat să mergem pentru o săptămână la mare, unde totul urma să se întâmple. Acum îmi vine să cred că Dumnezeu veghea trăinicia căminului meu conjugal, pentru că a apărut acest turist, Karol Svoboda, înalt, chipeș, stilat, plictisit de peisajele Cehoslovaciei natale. S-au și căsătorit și au plecat la Praga. Dumnezeu cu ea, dar cum să dai comoara dintre picioare unui străin?

Mi-am cerut scuze de la Aneta pentru stupidul meu acces de gelozie. M-a iertat și, până în zori, patul ne-a unit.

Eram în ultimul an de doctorat când a născut-o pe Raluca. M-am bucurat, chiar dacă îmi doream un fecior. Am reușit să redactez o primă variantă a tezei, care a fost aprobată, așa că absolvisem studiile de doctorat. Coordonatorul științific, academicianul Donighevici, a vrut să mă angajeze la Sectorul de Istorie contemporană: „Ai putea rezolva și cu apartamentul, nu e greu să schimbi două odăi în Bolți pe una în Chișinău.“ Aneta n-a vrut să accepte nici în ruptul capului. Vezi bine, Chișinăul era departe de Mărculești.

Revenit la Universitate, m-am pomenit cu vreo șapte cursuri noi, am devenit secretar științific al Consiliului Facultății, curator și lider sindical. La chiar prima ședință a Consiliului, decanul a anunțat că facultatea va avea

în curând încă un doctor în istorie. Toți s-au uitat la mine și mi-a plăcut. O altă bucurie a fost nașterea lui Sorin.

După vreo jumătate de an, destinul s-a cocoșat iarăși… Veneam târziu de la serviciu și nu-mi mai ardea de teză. Am încercat să lucrez noaptea, dar țăcănitul mașinii de scris îi trezea pe copii și Aneta mi-a reproșat: „Toți colegii tăi și-au scris tezele la Academie, numai tu n-ai reușit, că trebuia să freci mândrele în dreapta și-n stânga. La urma urmei, am scris și eu o lucrare de diplomă, dar n-am făcut atâta gălăgie.“ Am încercat să-i explic că e o diferență de talie între o teză de diplomă și una de doctorat, că nu e atât de simplu să scrii 150 de pagini care să-ți aparțină. N-am reușit s-o conving: „Eu creșteam copilul, iar tu te distrai!“ a țipat și a trântit, ca de fiecare dată, ușa dormitorului. Salariul meu de profesor nu ajungea pentru trei guri și șapte facturi. Socrii nu puteau să ne ajute, mai aveau de plătit creditul la bancă, și am început să scriu teze de an și lucrări de diplomă pentru studenți. Mulți bani nu făceam, dar nu m-am scufundat…

Anul de studii a trecut repede. M-a sunat în două rânduri academicianul Donighevici și m-a întrebat când prezint versiunea finală a tezei…

Au trecut 22 de ani de atunci, dar așa și n-am mai scos-o la capăt. Nu vreau să spun că m-a împiedicat cineva anume. Mai toți colegii de catedră m-au susținut în tot acest timp. Că au fost sau nu fățarnici, n-are nici o relevanță.

Copiii creșteau și am început să lucrez suplimentar, ca paznic la o parcare. Am rezistat doi ani, până când, într-o noapte de mai, doi colegi de la Litere au parcat o Honda, după ce băuseră cam mult. A doua zi, se știa că sunt și paznic de noapte. Pe urmă, am început să practic agricultură pe terenul de șase ari de lângă oraș, luat în arendă de la vecinul meu de palier. Nu am avut performanțe nici în acest domeniu, nu degeaba și în statele din G7 agricultura e subvenționată. Cariera mea agricolă s-a năruit în ziua când Munteanu, șeful de catedră, m-a văzut cum vindeam ceapă. M-a mustrat, într-un *tête-à-tête*, că nu e demn de un universitar să stea la tarabă. „Vindeam din recolta mea“, i-am ripostat. „Mai bine scoate-ți odată la capăt teza aceea și nu va trebui să te umilești în halul ăsta“, mi-a zis. Altă dată, vara, am fost la Moscova, unde am vândut roșii și castraveți într-o piață din nordul orașului. Nu aveam, iată, nici vână de businessman și cumpărătorii se opreau mai degrabă la mesele vecine. Oricum, am putut câștiga cât să-mi echipez odraslele pentru noul an școlar.

Nu zic că mă descalificasem pe linie. Publicam câte trei-patru articole anual, participam la două-trei întruniri științifice, elaboram materiale metodice, studenții mă considerau un profesor bun. Eram însă actorul unui sistem în care epoleții contează, iar eu continuam, cu inteligența unui măgar năpârlit, să car obuze, în loc să trag din tun.

Odată, am convins-o pe Aneta să mergem la maică-mea, ca să-și vadă nepoții. Nu era acasă. Ne-am văzut abia când Mircea i-a făcut cumetrie băiatului. Am prins un moment potrivit și m-am răstit la ea că nu stă acasă când îi vin nepoții. „Dar ce plăcere am să-i văd, când băiatul nu-i al tău?“ Mi-au trecut fiori pe șira spinării. I-am zis că îndrugă prostii, doar ca să mă rănească.

— Ia să te uiți atent la el și-ți vei da singur seama!

— Cu ce ți-am greșit, de mă urăști atâta? Nu vreau să te mai știu!

— Ar fi bine, măi, copile, să vii cât mai sunt, că pe urmă, nu vei avea la cine.

N-am mai văzut-o din seara aceea. A murit într-o sâmbătă și eu tocmai împlineam 48 de ani. Firește că n-am mai sărbătorit. Era 10 august, când toată lumea e pe plaje. M-am dus de îndată ce m-au sunat. Aneta urma să vină în ziua înmormântării. Voisem să dau și eu niște bani, dar Mircea a refuzat cu fermitate: „Nu te supăra, frate, e datoria mea și apoi, așa a vrut mama.“ Rudele mă priveau ca pe-un străin.

A fost o înmormântare cu doi preoți, cu jumătate de sat venită s-o petreacă pe ultimul drum, cu multe pomeni, încheiată cu un praznic bogat. Am plecat imediat de cum ne-am ridicat de la masa de pomenire. În doar jumătate de oră, Aneta m-a convins că Raluca și Sorin așteaptă de un an de zile să vadă litoralul: „În primul rând, Mircea o să se descurce și singur, ți-a demonstrat-o, și apoi, de mult nu te mai așteaptă nimeni acolo.“ Am tăcut, deși, creștinește vorbind, eram obligat să fiu la praznicele de trei și de nouă zile. Seara, îmbarcați într-un autocar, am pornit la mare.

Ne-am întors peste o săptămână. Mircea nu m-a sunat deloc, lărgind și mai mult prăpastia dintre noi. La praznicul de 40 de zile eram un fiu rătăcitor.

Până la 54 de ani, nu s-a întâmplat nimic deosebit în viața mea. M-am lăsat purtat de vânturi, precum un ciulin prin stepa Bugeacului. Puțini își mai făceau iluzii că voi isprăvi vreodată lucrarea de doctorat. De mult nu mai eram nici secretar științific și nici lider sindical. Bine că măcar studenții mai țineau la mine. Cu Aneta mă împăcam tot mai rău. M-am convins că

mama avusese dreptate: cu cât creștea, Sorin semăna tot mai mult cu fratele nănașului, deși urechile și nasul păreau ale mele. Totuși, n-am dorit să fac testul de paternitate. Era o poveste de vreo 500 de euro și apoi, băiatul era atașat de mine, spre deosebire de Raluca. Fiică-mea mă privea cu ochii Anetei, ca pe un ratat. Puținii prieteni ni s-au rărit de tot, pentru că nevastă-mea nu era o „slugă, să stea numai la bucătărie".

Cu o săptămână înainte de ziua mea de naștere, am suferit o criză renală. M-a luat ambulanța, iar a doua zi mi s-a spus că am un rinichi atrofiat și e nevoie de o intervenție chirurgicală urgentă. A fost o surpriză neplăcută și pentru mine, or, nu acuzasem probleme de sănătate până la acea oră. Peste o săptămână, am fost operat. Mi-am revenit cu greu. Din neștiință sau din neglijență, medicii mi-au făcut transfuzie cu sânge colectat de la un cetățean cu hepatită. Când m-au externat, eram foarte slăbit. Mai apoi, un bun prieten m-a certat că am acceptat intervenția. Trebuia să plec la Chișinău, pentru un examen medical serios și, dacă se confirma diagnoza, să mă fi operat acolo. „Unde erai tu la începutul lui august", m-am gândit, „să-mi fi spus toate astea?" Perioada de convalescență a durat. Cheltuisem puținele economii cu accidentul ăsta, de la Universitate urma să primesc bani mai târziu. Aneta a început să se vaite că lucrează numai ea. Vorba altui prieten bun, „în orice familie, scandalurile încep când se termină banii". Medicii mi-au recomandat să stau încă două săptămâni acasă, dar, de la certurile zilnice, la care au început să participe și copiii, nu mi se făcea mai bine. Așa că m-am prezentat la serviciu.

Cel care a spus „Cum vei întâlni Anul Nou, așa și-l vei petrece" știa ce spune. Ultimul Revelion în familie a fost unul trist. Aneta s-a porăit toată ziua la bucătărie, a stat jumătate de oră la masa de sărbătoare și a mers la culcare. Raluca a plecat și ea la scurt timp, fusese invitată de un admirator la un club de noapte. Ne-am uitat cu Sorin la televizor, până ce a adormit în fotoliu.

Pe 12 ianuarie, Aneta mi-a spus că vrea să divorțăm. Copiii vor rămâne cu ea și ar fi bine să plec undeva. Am ieșit în iarnă cu capul gol și am rătăcit mai multe ore prin oraș, ca o nălucă vie. M-am trezit în fața micului atelier de cizmărie al lui Vlad, unul dintre cei doi prieteni care-mi mai rămăseseră. M-a chemat înăuntru. Abia după ce am golit o sticlă de vodcă i-am putut povesti toată tărășenia. Nu s-a mirat defel, știa ce mi se întâmplă în familie și apoi, divorțase și el cu doi ani în urmă: „S-a terminat, nu mai există cultul

familiei, nici în Europa și nici la noi, o spune și statistica: 60% din familiile noi se destramă.“ A acceptat să stau un timp la el. În chiar prima noapte, ne-am îmbătat crunt de tot. A doua zi, Vlad nu s-a dus la atelier și am continuat să bem în zilele și nopțile următoare, până când s-au terminat banii lui, iar eu trebuia să mă prezint la serviciu.

Șeful de catedră s-a uitat suspect la mutra mea de culoarea prunelor răscoapte și a semnat impasibil demersul prin care solicitam un concediu din cont propriu.

Am trecut pe la apartament să-mi iau niște haine și cărți. Bine că era băiatul acasă, altfel n-aveam cum să intru – lacătele erau schimbate. Mi-a zis că ei se descurcă binișor și că n-ar trebui să mă distrug: „Mama spune că umbli mereu beat.“

Scenariul săptămânilor următoare nu s-a deosebit esențial. Ce-i drept, Vlad nu se ducea la atelier până nu ne „îndreptam“. Rămas stăpân în mansarda lui, făceam mâncare și îmi așteptam prietenul, care, cum câștiga 150 de lei, închidea cizmăria, cumpăra de băut și… se repeta ziua anterioară. Într-o seară, Vlad a venit însoțit de două neveste ai căror bărbați erau plecați în Rusia, la muncă. Pe Alla, Vlad o regula mai de demult, iar pe Rita o racolase chiar în acea zi. Doamna s-a simțit flatată să se culce cu un profesor. Ne-am îmbătat și eu am rămas la bucătărie, unde am făcut dragoste cu Rita pe masă. Femeia n-a mai venit. Vlad mi-a spus că rămăsese dezamăgită de calitatea actului sexual, n-a simțit mare deosebire între mine și bărbatu-său. Bine, dar fusesem beat.

Într-o sâmbătă, prietenul meu mi-a zis că, de când am venit eu, nu mai are parte de viață intimă, întrucât Alla nu cunoaște orgasmul dacă face sex în public… Duminică m-am dus, nu știu de ce, la biserică. M-am rugat de sănătatea copiilor, să-i vină mințile la cap Anetei, am pus lumânări de sufletul părinților. Mi se făcuse parcă mai ușor și, pe prag, am dat unui cerșetor tocmai 10 lei. „Aveți o inimă bună, mi-a zis, dar n-aveți noroc. Domnul să vă ajute!“ Boschetarul mă intrigase și m-am așezat pe o bancă de la intrarea în ograda bisericii. După ce ultimii creștini veniți la slujbă au plecat, cerșetorul s-a ridicat de la locul de muncă și s-a îndreptat spre ieșire. M-am apropiat și am intrat în vorbă. M-a întrebat de ce nu plec acasă. I-am zis că nu prea am unde să mă duc. „N-ai vrea să bem câte o sută de grame?“ Am vrut și am mers pe jos până în cartierul *Pământeni*. Acolo, pe strada *Ciocârliei*, am intrat într-o alimentară. Noul meu prieten a cumpărat două

sticle de vodcă, salam, două cutii de gingirică în sos de roșii și două franzele. Ajunși în fața unui bloc cu cinci etaje, am coborât scara ce ducea în subsolul clădirii. A descuiat o ușă și am intrat într-un apartament cu două odăițe. Într-una erau două saltele, așternute cu niște pături soldățești, și două fotolii slinoase, iar în cealaltă – o măsuță cu trei picioare pe care stăteau un reșou electric, un ceaunel, o cratiță și câteva farfurii, nespălate și ele. În bucătăria improvizată mai erau: un hârb de frigider, trei scaune hrentuite și, în colț, o moviliță de sticle goale. Lumina aproape că nu răzbătea prin ferestrele acoperite cu ziare vechi. Din *wc*-ul cu ușa lipsă răzbătea un miros de canalizare astupată. Ne-am așezat la masă. Omul a turnat în pahare și i-am înșirat istoria mea. Am golit prima sticlă. „Te înțeleg foarte bine“, mi-a zis, „parcă povestești viața mea. Am fost căpitan de poliție, șef de sector în cartierul *Molodovo*, cu perspective de a ajunge maior. Aveam și două fete minunate, dar soția mea și-a găsit altul. Am vrut să-i împușc pe amândoi, dar m-am gândit la copii. Așa că am ieșit din apartament doar în uniformă. Începusem să beau strașnic și m-au concediat. Numai pe unde nu dormeam cu boschetarii. Unul dintre foștii colegi m-a ajutat să-mi revin și mi-a dat cheia de la aceste odăi. Aici a fost cândva o secție a poliției. Nevastă-mea și-a dat seama că noul ei iubit e un ticălos și a trebuit să mă duc eu într-o seară și să-l scot în pumni din apartament. Mă gândeam să mă întorc la ea, dar și-a găsit repede altul. Fetele au crescut și au plecat una în Italia, alta în Turcia. Nu știu exact ce fac acolo. Oricum, de ziua mea de naștere, îmi trimit câte 100 de euro. Dar eu mă descurc singur, câștig din cerșit, pentru că nimeni nu mă atinge. Am fost, totuși, un *ment* onest. Dacă vrei, poți rămâne aici.“

Am locuit la Igor aproape o lună. Mă duceam la serviciu mai întotdeauna aghesmuit. Munteanu m-a scos de la prelegere: „Se plâng studenții că vii beat și miroase urât de la dumneata. Ar fi onorabil dacă te-ai retrage de bună voie.“ Am acceptat.

Salvarea a venit de unde nu mă așteptam. Mircea, cu care n-am mai vorbit după moartea mamei, m-a găsit în ograda bisericii, unde așteptam ca Igor să-și termine programul. Am intrat în berăria de peste drum. Mircea era șocat: „Bade, am rămas pe lumea asta numai noi. Aș avea multe să-ți reproșez, dar nu pentru asta am venit. Nu pot să mă uit cum te prăpădești cu zile. Vreau să-ți dau niște bani să-ți cumperi o locuință, că nu ești câine, să

dormi pe sub garduri. Trebuie să găsești ceva potrivit și eu am să vin peste o săptămână."

I-am spus noutatea lui Igor. S-a bucurat și m-a sfătuit să cumpăr casa fierarului Roda. Îl suspecta, încă de pe când era sectorist, că vinde droguri, dar n-a putut să-l prindă. A auzit că fierarul intenționează să plece cu tot cu consoartă și cei șase țigănași în Rusia.

În duminica următoare, am mers cu Mercedes-ul lui Mircea la casa țiganului. Frate-meu n-a rămas entuziasmat nici de exteriorul și nici de interiorul edificiului, n-avea cum, dar i-a plăcut grădina. Așa că, a doua zi, au semnat la notar actele necesare. Mircea le-a dat banii cu martori. I-am zis că nu era obligat să facă asemenea daruri, că are și el copil. „Vreau să-ți spun că așteptăm și o fetiță, dar nu-ți face griji. Socru-meu nu mai poate de picioare, așa că iazul și livada sunt, practic, ale mele."

La plecare, mi-a întins un plic: „Te rog să-ți cumperi niște haine, o masă, un pat și mai vezi singur de ce ai nevoie…"

Peste două săptămâni, am trecut în „casă nouă". Igor s-a supărat pentru că nu i-am propus să locuiască la mine. Aș fi vrut, că nu sunt un ingrat, dar, după ce am avut o altă criză, medicul m-a avertizat că, dacă voi continua să beau, s-ar putea întâmpla să cedeze și rinichiul rămas.

M-am întâlnit în oraș cu fostul meu decan, care mi-a zis că vrea să mă ajute: „Ar fi păcat să ratezi totul, după ce ai fost atât de promițător." Așa că, la 1 septembrie, am fost angajat laborant superior într-un Centru Multimedia al Facultății de Informatică. Am obligația să conectez și, respectiv, să deconectez calculatoarele. Cam așa am trăit până acum.

Aneta s-a căsătorit cu patronul unei alimentare și se pare că-i fericită. Raluca e plecată la studii în România, dar nu-mi scrie și nici nu-mi telefonează. Sorin e în clasa a XII-a la Liceul „George Coșbuc", dar nici el nu vine să mă vadă. Am încercat și eu să-mi refac viața, dar, după câteva dezamăgiri, am renunțat. Posibil că Aneta a fost femeia hărăzită mie…

Singurătatea e stihia pustnicilor și a filosofilor, utilă însă și oamenilor comuni, când simt nevoia speculațiilor despre rostul existențial. Mă gândesc cu destul pesimism la anii care-mi sunt lăsați de Dumnezeu și aș vrea să plec în India, poate să-mi izbutească reîncarnarea. Cine știe, posibil că, în altă viață, mi-ar reuși mai multe. Până la urmă, am repurtat, totuși, o victorie: faptul că nu dau vina pentru ratările mele pe societate, colegi,

prieteni, nevastă, copii, tsunami, cutremure, SIDA, cancer etc., faptul că gândesc acest destin mă scoate din cireadă.

Acum, ce să vă mai spun? Poate doar că, vorba lui Cioran, „de-un Dumnezeu bun și corect nu se teme nimeni…"

Epilog: Corpul neînsuflețit al cetățeanului Grozavu Romeo Vasilievici a fost găsit pe data de 23 decembrie, la orele 07:46, în spatele casei sale de pe strada Dostoievski, nr. 16. Este îmbrăcat într-un trening de culoare verde, încălțat în adidași chinezești și are capul spart. Poliția anchetează cazul pentru a stabili motivele și circumstanțele decesului…

Confuzie și efect

E miercuri, zi aglomerată pentru domnul profesor. A avut cursuri, ședința Consiliului Facultății, apoi consultație cu cei de la master. Acum iese din campus, parcă a scăpat de toate. Obișnuiește să meargă pe bulevardul *Independenței*, până la stația *Centru*. Urbea prăfuită, fără identitate arhitectonică, în care stă de 30 de ani, are partea ei de farmec și ea se numește bulevardul *Independenței*, de la intersecția cu strada *Pușkin* și până la Maternitate, unde-și încrucișează asfaltul cu bulevardul *Eminescu*. În acest perimetru, străjuit de arțari, tei, pini și blocuri-turn, se pot întâlni creștinii care se vin de la Catedrala *Sfinții Împărați Constantin și Elena* cu enoriașii care se întorc de la Biserica *Sfântul Nicolae*, studenții care vin detașați de la Universitate cu cei care se îndreaptă, resemnați, într-acolo, orășenii care se duc cu treabă spre piața de legume din centru, Palatul Municipal de Cultură, Oficiul Stării Civile, Primărie, Teatrul Național, Cinematograful *Patria*, magazine, baruri, cu aborigenii care au vizitat deja instituțiile respective, tipi care se duc aiurea cu tipele care vin de pe urlați. Seara, bulevardul devine locul de promenadă preferat de îndrăgostiți… Deși e o zonă cu cel mai tare *drive*, nu se produc niciodată ambuteiaje. Profesorul nu se uită la femei, îi este de ajuns frumusețea studentelor, și apoi, la ora siestei, bulevardul are puține trecătoare.

Abia a traversat strada *Pușkin* și aude cum este strigat: „Domnule profesor, domnule profesor!“ Își continuă înaintarea, dar vocea insistă. Emițătorul vocativului este un bărbat între două vârste, de statură mijlocie, ce poartă pantaloni și sandalete ieftine. Pe cămașa albă se văd insulițe de emoție umedă.

— Domnule profesor!

— Bună ziua.

— Mă scuzați, v-am căutat la facultate.

— Da.

— Am o problemă.

— Vă ascult cu atenție.

— De fapt, fiică-mea are o restanță la dumneavoastră. E vina ei, n-a învățat cum trebuie, de, ca fetele, am auzit că sunteți un profesor sever, dar

vă vom fi recunoscători neapărat.
— Stimate domn, eu nu obișnuiesc să soluționez probleme de serviciu în stradă, în lăptărie, în baie, în bar, la piață sau în *WC*…
— Aveți absolută dreptate, în toaletă nu se poate, dar, dacă nu lichidează restanța, o dau afară… Și așa ni-e greu, mai avem încă două fete care învață la liceu, știu că sunteți om de omenie…
— Demn de Oscar, nu?
— De cine vorbiți?
— Bine, și cum îi zice domnișoarei?
— Lungu Cristina.
— Nu-mi prea amintesc numele, la ce disciplină are restanță?
— Un moment, mi-a scris totul pe hârtie…
Personajul transpirat începe să caute prin buzunare. Între timp, domnul profesor răspunde la salutul câtorva universitari, care încetinesc pasul, ca să guste momentul.
— Aha, am găsit, deci: Lungu Cristina, profesorul Anton Cojocaru, restanță la Istoria Pedagogiei.
— E o confuzie la mijloc, domnule Lungu.
— Harabagiu mă numesc.
— …domnule Harabagiu. Îmi zice Anatol Cojocaru și sunt de la Filologie.
— Și eu unde să-l găsesc pe celălalt, că toți au arătat la dumneavoastră?
— Întrebați la Facultatea de Pedagogie și Psihologie. O zi bună!
Treptat, se întoarce în apele sale și ajunge la stație, unde trebuie să aștepte autobuzul nr. 18, care întârzie. Cumpără un *Contrafort* de la chioșcul din stație și-l pune în servietă, ca să aibă ce lectura în autobuz. La un moment dat, ochii lui se concentrează pe găinile dintr-un cuptor cu microunde din pizzeria de alături, mici planete planturoase, ce se învârt impudic în jurul unui soare electric. Abia acum simte o foame de lup. Nu intră însă în localul ce poartă numele insulei mitice, scufundate sub ape– cei 50 de lei, pe care știe că-i are în portmoneu, n-au cum să facă pui. Ar fi cazul să apeleze la bancomatul din colț, dar asta înseamnă să traverseze strada și el nu vrea. Alături se oprește un *BMW* verde, ca frunza din balade. Se deschide portiera și o față cunoscută îl întreabă dacă merge acasă. Se forțează să-și amintească de unde-l cunoaște. Bărbatul de la volan repetă întrebarea. Abia când se așază pe bancheta din față, domnul profesor își amintește că s-au întâlnit la o zi de naștere a unui prieten, maior în Poliția rutieră. I-a produs o

impresie bună atunci, nu s-a îmbătat și, în plus, are o soție mlădioasă, îmbrăcată cu gust. Când *BMW*-ul a virat pe strada *Bucovinei*, polițistul în civil i-a spus că-l caută de câteva zile: „Ce bine că v-am întâlnit. Am o problemă. Dar să vă spun cum a fost. Supravegheam traficul rutier lângă Dumbrava de Nuci. Am oprit un *Moskvici*, dar l-am oprit regulamentar: era murdar, de nu i se vedeau numerele de înmatriculare. Tipul mi-a părut suspect, de cum mi-a băgat, fără să negociem, 50 de lei în servietă. Până m-am dumirit ce și cum, măgarul se așază în *Moskvici* și o rupe din loc. Văd cum apare, în viteză, dinspre Râșcani, *Skoda* celor de la Anticorupție. M-am urcat în *BMW*-ul meu, dar, ca într-adins, nu pornea și m-au interceptat." Domnul profesor asculta cu atenție necazul polițistului, încercând să înțeleagă de ce acesta îi dezvăluie asemenea taine. „Mai pe scurt, dosarul e trimis în judecată și pe 18 mai va fi prima ședință."

— Și asta pentru 50 de lei?

— Sigur că e o înscenare, ei vor să se răzbune. Porcul cela din *Moskvici* s-a dovedit a fi un văr de-al doilea al primei mele soții. Se răzbună pentru că am lepădat-o și că sunt fericit, adică eram, cu actuala…

— Și eu cu ce vă pot ajuta?

— Păi, totul depinde acum de procuror. Cu judecătorul ne-am înțeles și vă rog acum să vorbiți cu colegul dumneavoastră, Varzari, care-i responsabil de dosar, să nu înainteze recurs. N-o să fie degeaba, sunt gata să-i dau și lui 1000 de dolari. Pe dumneavoastră o să vă mulțumesc aparte. N-o să rămâneți obijduit.

Domnul profesor înțelege că e jertfa unei confuzii, provocată, se pare, de asemănarea lui cu cineva de la procuratură și se gândește febril cum să iasă din situație. Când ajung lângă alimentara *Inconlac* din cartierul *Dacia*, îl roagă pe polițist să oprească. Motivează că trebuie să cumpere lactate pentru fetițe.

— Vă aștept și vă duc numaidecât până acasă.

— Mulțumesc, dar mai trebuie să-mi iau fetița de la grădiniță.

— Nici o problemă, o luăm dacă trebuie.

— Mai am câteva lucruri de făcut, nu vă supărați.

— Și cu problema mea cum rămâne? se frământă jertfa flagrantului organizat.

Profesorul are o sclipire de rector:

— Dați-mi numărul dumneavoastră de telefon. Am să mă străduiesc să vă ajut.

Intră în alimentară, se asigură că *BMW*-ul face cale întoarsă și se îndreaptă spre grădiniță. Fiică-sa, Doinița, se dă în scrânciob cu prietena ei, Catiușa. Fetițele se despart plângând. Ei se pornesc spre casă și intră, ca de obicei, în alimentara *Vad-Nord*. Doinița iubește la nebunie laptele cu fulgi de porumb. Domnului profesor îi place mult de doamna Olivia, vânzătoarea, mai ales de când amicul său Viorel a recunoscut, așa, ca-ntre bărbați, c-a regulat-o. L-a impresionat peste măsură și mai vrea. Domnul profesor ar dori, nu știe de ce, s-o vadă pe ademenitoarea brunetă dansând *go-go*. Vânzătoarea se bucură de fiecare dată când îl vede și e cât se poate de drăguță cu fetița. „Cum a fost astăzi la grădiniță, Doinița? Iată laptele și fulgii. Tanti Olivia îți mai dă o napolitană și o ciocolată. Sășuca, ia vino încoace la mămica.“ Din încăperea care servește drept contabilitate și cameră de relaxare iese un băiețel de vreo 7 ani. Are fața murdară de resturile a două ciocolate, pe care le ține strâns în mâini. Fetița începe să guste din napolitană. „Mergeți să vă jucați, dar numai în fața magazinului.“ După ce copiii au ieșit, doamna Olivia s-a rezemat de tejghea, oferind spre admirație decolteul, care răspândea un miros violator de parfum. Salivând cu decență, domnul profesor a început să studieze bateriile de sticle cu alcool de pe rafturi. „Nu doriți să bem câte 100 de grame?“ Vânzătoarea a scos de sub tejghea o sticlă începută de *Pșenicinaia*. „S-ar putea, de ce nu? Dar dacă intră cineva inopinat… să nu aveți neplăceri.“ „Da’ noi ne putem duce în *podsobkă*“. După ce-au servit tărie, domnul profesor i-a luat mâna dreaptă și a început să-i mângâie degetele pline de inele, strategie care i-a adus destule biruințe până acum. Vânzătoarea se topea ca untul pus pe o tigaie de fontă încinsă.

— Știți, doamnă Olivia, vreau să vă spun ceva… căci nu mai pot să tac…

— Și eu de mult voiam să vă întreb: da’ unde lucrați dumneavoastră?

— Dacă anume asta vă interesează acum, sunt profesor de literatură română și universală la Universitate.

— Vai, ce rău îmi pare, da’ eu credeam că sunteți de la procuratură, că aveam o problemă. Sășuca, ia vino la mămica. La revedere, Doinița. Mai intrați, voi fi bucuroasă.

Tot ce mai putea salva ziua asta era un biftec, guvernând pe o moviliță de orez cu ciuperci, o cafea cu coniac și lectura numărului proaspăt al *Contrafortului*.

Rămânea numai să ajungă acasă.

Eu și Edy

Femeile îl consideră pe colegul meu de catedră, Edy Stănilă, un bărbat inteligent și sexy. Le dau dreptate: și mie îmi plac interlocutorii interesanți, buni băutori de bere, buni fotbaliști și amatori de femei străine. Edy are tenul unui maur spălat în câteva ape, ochi negri de hipnotizor și barbă de stareț tânăr. Îmi mai place de el pentru că scrie poezii și aproape că nu se laudă cu biruințele sentimentale, lista cărora este cât un pergament. S-a despărțit inteligent de Laura, după o căsnicie de 15 ani, și a știut să păstreze afecțiunea feciorului. Consideră fotografia o artă, care va devansa, neîndoielnic, pictura. Cinic temperat, recurge, când trebuie să depășească situații complicate, la discursul împănat de neologisme. Într-un cuvânt, Edy posedă calități, pentru care trebuie să-l cunoști.

Azi e luni, 14 februarie 2011. Am felicitat colegele de ziua Sfântului Valentin și mi-am căutat de treabă. În facultate era forfotă. Cum filologia înseamnă fete în floare, au dat buzna băieții de la Drept, Discipline Tehnice, Ecologie și de pe aiurea, precum un batalion de soldați într-o fabrică de confecții, în care doar lăcătușii sunt de genul masculin.

M-a sunat Artemida, secretara de la catedră:

— Știi că ieri a fost ziua de naștere a domnului Stănilă? Noi am strâns câte 50 de lei. Dai și tu?

— Face și cinste?

— Nu știu, dar trebuie să ne facem datoria.

— Sunt un novice la catedră și nu vreau să-mi meargă vestea de om zgârcit, așa că am făcut donația.

Edy a apărut peste un sfert de oră. Șefa i-a spus cuvinte frumoase, i-a dat plicul cu bani și o crizantemă albă, ca *CV*-ul îngerilor. Edy le-a mulțumit tuturor și s-a așezat la calculator, să-și verifice poșta. Șefa a spart încremenirea generală, cerându-i Artemidei să facă ceaiuri și cafele. Am băut cafeaua ca la praznic. După un timp, colegele s-au împrăștiat și am rămas în catedră doar eu și Edy. „Colosule“, mi-a zis, „hai să bem un coniac.“

Și-a luat crizantema și am ieșit din campus. A optat pentru pizzeria de lângă Universitate. Localul era plin de studenți și studente, doamne,

domnițe și domni. Am găsit cu greu o masă în centrul sălii. Edy a pus crizantema între noi.

A trebuit să așteptăm vreo zece minute, până când chelnerița, o fetișcană subțirică precum trestia pascală, cu năsucul cârn și ochi de veveriță, și-a notat comanda. „Știu că te gândești rău despre mine, dar chiar m-am lehămetit. Tu ești om nou și nu știi multe lucruri. Când m-am întors de la studiile de doctorat, m-am gândit că e normal să mă pun bine cu toți colegii, că nu ne văzusem, practic, de trei ani. Și ce crezi? Peste o lună, Narcisa le spune celorlalte că sunt un ipocrit și că urmăresc scopuri meschine. Apoi, mi-a plăcut de Lola și îmi imaginam un roman la serviciu, ca-n filme. După ce m-a tot murat că nu-l iubește pe bărbatu-său, l-a acceptat pe Radu Martin, șeful Catedrei de Informatică, și nu pe mine, cel care-i dăruisem o căruță de flori și-i făcusem un vagon de declarații de amor.

Uită-te la colegele noastre cu ochii mei. Sunt încă atrăgătoare, dar cufundate în cada existențială: familie, necazuri, serviciul acesta, care nu le mai aduce satisfacție. Sunt ca niște modele, care au abandonat prea timpuriu podiumul și acum regretă. Au ajuns ceva de genul: «Dezbracă-mă, cât tânără mai sunt!» Nu vreau să intru pe la catedră, pentru că ele vorbesc mereu despre altceva. Dacă intervin și persiflez (că ce naiba altceva mai poți face în asemenea cazuri?), mă taxează ca pe un cinic. Păi, dacă până și Lucreția povestește că ea și Roman al ei dorm în pijamale… Chiar nu-și dă seama că se fac de râs: la 25 de ani e normal să doarmă goi…

Îmi plac femeile tinere. Din ele poți construi, dacă ai inspirație și răbdare, capodopere. Din păcate, Laura era de bazalt…“

Chelnerița ne-a adus o pizza și 200 de grame de coniac. Am observat că devenisem obiectul atenției tinerelor și tinerilor de la mesele vecine.

Confesiunea lui Edy m-a intrigat, nu credeam că un *macho* poate avea riduri. Nu-mi place să trăiesc dezamăgiri, așa că am transportat discuția spre bârfe literare. L-am întrebat dacă-i place cronica lui Mihuț Cotruță la volumul lui de poezie – *Alarmă la Polul Nord*.

— Lasă-mă, dragă, e un infatuat. Nu știu dacă ai observat, cronicile sale nu sunt analize punctuale ale unei cărți, ci, mai degrabă, demonstrații ale lecturilor sale.

— Nu înțeleg. Și ce-i rău în asemenea exerciții?

— Văd că nu ești de acord, dar Cotruță folosește comentariul ca pretext pentru etalarea ultimelor lecturi. De exemplu, l-a citit pe David Lodge și

găsește lejer similitudini între proza acestuia și opera unui autor de la noi, când e clar că bardul nostru nu l-a citit în veci pe britanic.

Am terminat coniacul și ne mai rămăsese jumătate de pizza. Chelnerița noastră nu era de văzut prin sală. „Trebuie s-o găsim“, a zis Edy, „că aș avea plăcerea să mai bem câte o sută.“ Fetișcana a apărut de la *wc* și a notat dorința colegului meu.

— Tu mi-ai citit cartea?

— Firește.

— Și ești de acord cu acest Cotruță, când spune că…

— Mi-e greu să mă pronunț.

— Așa sunteți voi, ăștia tineri– lași, iar lașitatea, spunea încă Hristos, e cel mai mare păcat. De fapt, până la urmă, contează gestul. Vei vedea că important este să se scrie, de bine, de rău, totuna. O carte rămâne un copil născut mort, dacă nimeni nu vorbește despre ea.

— Ai dreptate, într-un fel, dar, oricum, rămân cititorii.

— Nu ei fac topuri și acordă premii. Doar dacă ai norocul să fii acceptat într-un *comando* literar, te vei bucura de succes.

— Am înțeles.

Chelnerița ne-a adus coniacul.

— Dar să lăsăm asta. Știi, chiar mă gândeam să organizez azi o sindrofie la catedră, că nu sunt un calic, dar am avut azi-noapte un accident.

— Cu *Renault*-ul?

— Mai rău. Poate știi că apartamentul în care stau mi l-au dăruit părinții, cu tot cu actele de rigoare, încă înainte de a mă căsători cu Laura. Ea a fost admirabilă, a plecat de îndată ce-am decis să ne despărțim. Așa că acum sunt iarăși flăcău și pot dormi cu oricine. Venisem aseară cu o studențică…

— De la facultatea noastră?

— Văd că femeile de la catedră te-au făcut un curios. E frumușică și am curtat-o multișor, până să accepte să-mi facă o vizită la domiciliu, cu prilejul zilei mele de naștere. Și mai greu a fost s-o conving să rămână la mine, că are părinți severi și o sună în fiecare seară la gazdă, să știe dacă e singură în pat. Am avut un sex rafinat. Ei bine, când ne era iubirea mai cu spor, sună cineva insistent la ușă. Mă uit la ceas– 12:45. Delia îmi șoptește să nu mă opresc.

— Delia Manolache de la anul II, oho!…

— Tovarășe proletar, fii domn. O ascult, dar soneria parcă-i turbată. Am deschis și m-am trezit cu bunul meu prieten, Artur Gumă. Era beat și mai avea în spate încă patru personaje bete, dintre care unul cu un acordeon în cârcă, iar altul– un polițist cu uniforma boțită. Cât am stat consternat în ușă, Artur mi-a povestit că ăștia sunt noii săi prieteni, pe care i-a cunoscut astă-seară în barul *Speranța*, că sunt băieți de treabă. Și fiindcă erau prin preajmă, a crezut că trebuie să-i cunosc și eu neapărat, să nu stau singur cuc de ziua mea de naștere. „Bucuria trebuie împărtășită cu prietenii“, a concluzionat el, „ca astfel să devină o permanență.“ Delia m-a strigat să vin în dormitor. Le-am zis să aștepte puțin și m-am dus să-i explic domnișoarei situația. I-am promis că mă debarasez de ei în trei secunde. Între timp, Artur avusese grijă ca oaspeții să se simtă comod în salon. Când am intrat, Gumă comenta fotografiile de pe pereți. Văzându-mă, a crezut necesar să-mi mai dea niște explicații: „Da’ eu le-am zis că ești un om foarte interesant, ești cel mai bun prieten al meu, e ziua ta de naștere și e păcat să nu venim să te felicităm. Așa-i că ți-a plăcut surpriza noastră?“ Artur trăncănea ca o moară de vânt pe timp de furtună. Am pus pe masă rămășițele cinei noastre festive, am scos o sticlă de vodcă și una de coniac. Oaspeții au cerut cafea și țigări. Mai departe a fost ceva de Hitchcock. Tipul cu acordeonul a început să cânte, ceilalți, în afară de mine și de polițist, îi țineau isonul. Au început să bată în pereți vecinii din dreapta și din stânga. L-am rugat pe muzicant să renunțe. Atunci au început să spună bancuri din ce în ce mai răsuflate. I-am părăsit pentru a vedea ce face Delia. Dormea, cu cearșaful tras peste cap. Am dezgolit-o. Nu-i pe lume lucru mai fascinant, decât să admiri o frumoasă adormită. Cum o priveam, s-a auzit o trosnitură zdravănă, de parcă intra cineva cu tancul.

Dintr-un salt eram lângă ei. Mama lor de măgari: ușa de la camera de baie era smulsă din țâțâni. Cel care provocase catastrofa, mi s-a explicat, a fost polițistul. Intrase cu treabă, ușa s-a blocat, iar prietenii la nevoie au forțat-o. Artur mă asigura că vine a doua zi cu meșterul și pun totul la loc, iar polițistul se jura că achită toate cheltuielile. Au mai băut cafea, au mai fumat și, pe la 5, s-au gândit că e cazul să plece. Despărțirea a durat vreo jumătate de oră: ne-am îmbrățișat, ne-am pupat, ne-am jurat prietenie pe veci, am băut la botul calului, acordeonistul a tras un marș, de s-au aprins luminile în tot blocul nostru. M-am întors lângă Delia, dar eram atât de beat, încât nu cred să-i fi făcut ceva. Pe la 10 m-a trezit soneria. Delia nu

era nicăieri. Am deschis cu greu. Era polițistul, treaz și alb ca varul: „N-am uitat cumva la dumneavoastră pistolul, că nu-l găsesc nicăieri?“ Am început să-l căutăm. Omul legii repeta într-una: „Îi pizdeț cu mini! Am să-nfund pușcăria!“ Am găsit arma sub canapeaua din salon. Fericit, polițistul a plecat, fără să-și mai amintească de ușa avariată. În camera de baie, o altă surpriză: nu știu care dintre oaspeți își depozitase fecalele în bideu. Timp de două ore am lichidat consecințele vizitei „prietenilor mei“: am strâns masa, am spălat vesela, am adunat mucurile de țigară din glastre, am dat cu aspiratorul… Mă tem că Delia nu va mai vrea să vină… Acum mă înțelegi că n-aveam nici o plăcere să organizez petrecerea? Îți mulțumesc că ai acceptat să ieșim, parcă mi-am mai revenit.

Am terminat coniacul.

— Poate mai dorești ceva?…

— Mersi mult, dar prea mult coniac strică.

— Și eu vreau pur și simplu să merg acasă și să mă culc.

Am ieșit, urmăriți de privirile kilometrice ale celor din pizzerie. Pe prag ne-am îmbrățișat și Edy, cu crizantema în mână, a luat-o spre strada *Columna*, iar eu spre stația *Centru*.

Mă tot străduiam să-mi explic semnificația băii de mulțime care ni s-a întâmplat în local. Să fiu eu nebun dacă nu s-au gândit că suntem doi îndrăgostiți, care nu s-au sfiit să-și trăiască, de ziua Sfântului Valentin, sentimentele în public. Ce lume perversă!

Banchetul

Ziua de naștere a Elenei Potcoavă s-a încheiat nedefinit. Colega ne-a servit cu trei sticle de șampanie, un kilogram de banane, unul de mandarine și cam jumătate de kilogram de biscuiți. Și noi, toți doisprezece, am dat, ca proștii, câte 50 de lei pentru plicul omagiatei, ultimii din portmoneu. Acum, suntem nici beți, nici treji, tocmai cum e mai rău. Cei care beau cu regularitate cunosc bine această stare de frontieră. De unde eu și Nicu trebuie să găsim bani ca să obținem o certitudine. De cele mai multe ori, împrumutăm de la Rodica, florăreasa din pavilionul nr. 6 de pe strada *Pușkin*. Rodica e o brunețică de 19 ani, cu ochi verzi, căreia îi plac la nebunie florile și băieții. Poate glosa despre flori zile întregi, cum vorbea Copernic singur despre sistemul său heliocentric. O cunoaștem încă de la 8 martie, când intrasem cu prietenul meu să cumpărăm flori pentru femeile din catedră. Rodica ne-a sugerat să luăm zambile. Am ascultat-o și… le-am uluit. Rodica s-a atașat de noi, poate și pentru că Nicu, la cei 28 de ani, este încă holtei, iar visele florăreselor nu se deosebesc prea mult de cele ale cenușăreselor. Cred că de aceea ne și vinde flori mai ieftin și ne împrumută bani.

Spre crunta noastră dezamăgire, pavilionul Rodicăi era închis. „A plecat la o înmormântare“, ne-a spus o femeie durdulie, cu părul vopsit în roșu aprins, din pavilionul vecin.

I-am propus lui Nicu să mergem până la Teatrul Național, poate dăm peste de cineva de la care să împrumutăm. Am întâlnit doar două profesoare, una de la Facultatea de Economie și alta de la Drept, pe care le-am salutat respectuos.

Ajunși în piața din fața Teatrului Național, ne-am așezat pe o bancă. N-avea cum să nu treacă cineva pe acolo. N-am reușit să stăm prea mult, pentru că autorul tablourilor scoase la vânzare a început să vocifereze că trecătorii nu-i văd bine marfa din spatele nostru. Ne-am pornit înapoi spre Universitate.

— Stai, că mi-a venit o idee, a zis Nicu. De ce să umblăm aiurea, când Gicu Triboi a devenit membru al Uniunii Scriitorilor?

— Nu mai spune! Și noi ce treabă avem?

— Păi, dacă ne ducem să-l felicităm, s-ar putea să facă o cinste.

— Informația e sigură?
— Sută la sută. Am trecut ieri pe la Uniune și Cristina mi-a arătat lista noilor membri.
— Cum dracu' se face, că Gicu are doar niște eseuri risipite prin reviste, pe când regulamentul spune…
— …că trebuie să ai două cărți editate. Nu uita însă că peste trei luni e Adunarea Generală a Uniunii și Mihai Gavrilovici are nevoie de bazin electoral…
— …ca să neutralizeze aripa reformatoare și să devină președinte pentru a patra oară.
— Exact. Așa că au primit acum „la pachet“ vreo 20 de membri. Să mergem la Triboi, să-i ducem vestea minunată.
— Dar parcă mi-i oarecum, nici nu-l cunosc prea bine, Nicule.
— N-are treabă, că nu-i botez sau cumetrie.
Gicu Triboi e scenograf la Teatrul Național și, din când în când, mai publică câte un eseu în presa literară. Posibil c-o fi adunat de vreo culegere dar, editorial, n-am auzit să fi debutat. L-am văzut la câteva lansări de carte, i-am citit câteva texte, cam patetice, după gustul meu, am auzit că are un cenaclu la Biblioteca municipală și că e din Bucovina.
Portarul de la intrarea de serviciu ne-a confirmat că „domnul Gicu Triboi se află în biroul său“. Am bătut în ușă și am intrat, fără să așteptăm încuviințarea.
Gicu Triboi, un bărbat plinuț, de statură medie, fălcos, cu mustăți și barbișon *á la* Don Quijote, stătea la birou și răsfoia niște hârtii. S-a arătat mirat de vizita noastră, dar ne-a invitat să luăm loc pe canapea. Biroul său era, de fapt, o cabină de machiaj reutilată. Pereții erau tapetați cu afișe ale spectacolelor, la care semnase scenografia.
— Ce mai faceți, maestre?
S-a uitat atent la noi, ca să înțeleagă dacă vorbim serios, și ne-a dat un răspuns din care am aflat că face schițe pentru *Angajare de clovn*, pe care s-a aventurat să-l monteze Gicu Vulpe, plecat cândva cu scandal din teatru și revenit tocmai din Florența. El nu crede în reușita regizorului, pentru că distribuția a fost făcută prost, or, Vulpe a mizat în exclusivitate pe actori mediocri, că, dacă l-ar fi întrebat pe el, ar fi ieșit un spectacol cu care nu ți-ar fi rușine să mergi la Edinburgh sau Avignon, pentru că teatrul este viața lui, dar el nu se implică în tot felul de intrigi din culise, preferă să-și facă

datoria onest, că a scris și el o piesă, *Maria Magdalena*, dar directorul teatrului îl persecută pe nedrept, adică nici nu vrea să asculte de montarea ei, iar regizorul principal nu acceptă alte idei decât cele ale lui Stanislavski sau Brecht…

Gicu Triboi are un obicei parșiv: începe fraza cu un *ăăăăă* prelung, ceva între preludiul unui bâlbâit și mârâitul unui buldog, așa că mi se făcuse foame și sete de viață și m-am încumetat să-i întrerup monologul, aproape shakespearian:

— De fapt, am venit să vă spunem o veste care trebuie să vă bucure nespus.

— Ăăăăă, ce s-a întâmplat?

— Cum adică, nu știți nimic?

— Ce să știu?

— Ei, nu ne înnebuniți, chiar nu știți că ați devenit membru al Uniunii Scriitorilor?

— Ăăăăă, eu vă rog să nu glumiți, că am necazuri destule și fără voi.

— Dacă nu mă credeți, întrebați-l pe Nicu.

— Dragă domnule Triboi, am fost ieri la Chișinău cu treburi și am trecut pe la Uniune. Cristina mi-a arătat lista cu noii membri, printre care te numeri și dumneata, vă jur pe tot ce am mai scump. Așa că sunteți de adălmaș.

Gicu Triboi s-a făcut roșu la față, ca o domnișoară care află de la ginecolog că-i însărcinată.

— Ăăăăă, măi băieți, nu vă bateți joc de mine. Eu doar cunosc regulamentul, că m-am interesat: trebuie să ai două cărți editate și trei scrisori de recomandare de la scriitori consacrați… Dacă vreți de băut, așa și spuneți, că nu e onest din partea voastră să glumiți cu asemenea lucruri sfinte. Pentru că, ce să mai ascund, într-adevăr, visul meu e să devin membru al Uniunii Scriitorilor.

— Bine, dacă nu ne credeți pe noi, sunați-o pe Cristina.

— Ăăăăă, așa și voi face. Are cineva numărul ei de telefon?

— Poftim. Poate… să ieșim?

— Ăăăăă, dar nu am secrete față de voi.

Gicu Triboi a cules numărul telefonului din anticamera Uniunii. „Ăăăăăă, alo, Uniunea Scriitorilor, Cristina? Ăăăăă, Gicu Triboi sunt, de la Teatrul Național *Vasile Alecsandri*. Ăăăăă, știu că miercuri trebuia să aibă loc

ședința Consiliului. Ăăăăă, nu știți dacă au luat vreo decizie în privința noilor membri? Ăăăăă, așa, așa, și sunt și eu în listă? Ăăăăă, da? Și când o să-mi dați legitimația, așa, mai târziu, bine. Ăăăăă, vă mulțumesc foarte mult."

Gicu Triboi a scos un strigăt de biruință, parcă îndelung repetat în fața oglinzii. De, era om de teatru, în primul rând.

— Ei, v-ați convins? V-am spus adevărul.

— Ăăăăă, mulțumesc din suflet, prieteni, și pentru asta, propun să bem câte un pahar de vin. De fapt, de ce să nu organizăm un mic chef? Ăăăăă, numai că de ce să ne ducem la un bar sau o cafenea, unde totu-i scump, nu-i așa? Eu zic să rămânem la mine în birou. Ăăăăă, iată, vă dau cheia și vă mai dau 50 de lei, ca să cumpărați niște salam, iar eu mă reped până acasă, să aduc brânză, sarmale, slănină afumată, băutură și ce-oi mai găsi în frigider. Ăăăăă, vom avea un banchet pe cinste, o să vedeți.

Peste o jumătate de oră, eram iarăși în biroul lui Triboi. Cumpărasem un kilogram de parizer *Tinerețea* și cinci franzele. Triboi a apărut cam peste o oră. Bucuria i se mai domolise, sau așa mi s-a părut. A tăiat cam jumătate din parizer, a scos din sacoșă un borcan de 2 litri plin cu fasole fierte. Le-a turnat în două farfurii, a scos dintr-un dulap două cepe, le-a curățat și le-a tăiat, a turnat și ulei. A mai scos un borcan cu varză murată, tăiată mărunt și a descărcat-o într-o altă farfurie. A feliat două franzele, a scos trei pahare și a turnat vin dintr-o sticlă de 2 litri.

— Ăăăăăă, ați cumpărat salam de toți banii?

— Păi, da, parca așa ne-ați spus, să-i cheltuim pe toți.

— Ăăăăă, așa să fie. Vă mulțumesc pentru veste și haideți să începem agapa noastră.

I-am atras atenția că nu-i sare pe masă. „Ăăăăă, mă scuzați, imediat, mă duc la Angelina."

— Când mă uit la masa asta, îmi vine să cred că fasolele și varza murată sunt expresii ale mediocrității. Chiar mâine ies din Uniune, a zis Nicu.

— Apoi, dacă suntem intelectuali de mucava, preferăm să râdem de teatrul absurdului în care s-a transformat Uniunea noastră și să bem cu asemenea „aristocrați ai spiritului".

— Tocmai asta voiam să zic și eu, în loc să luptăm pentru schimbare, luăm totul la mișto, în loc să…

Nicu n-a reușit să îmbrace ideea, că a intrat Triboi. „Ăăăăă, am adus și piper… că n-o să strice. Să bem pentru artă, singura în stare să asigure neuitarea numelui nostru.“

Cred că suntem niște cinici, dar nu ne ardea de speculații pe teme estetice, mai ales în compania lui Triboi, așa că am băut paharele până la fund și ne-am aruncat asupra bucatelor. Vinul și fasolele ni s-au părut neobișnuit de gustoase, poate și pentru că ne era foame. Le-am prețuit cu glas tare.

Triboi s-a bucurat: „Ăăăăă, mulțumesc. Vinul îl fac cu mâinile mele, cumpăr în fiecare an poamă tocmai de la Călărași, iar fasolele le-am adus din Bucovina. La noi li se zice «curvulițe».“ Posibil că nu am reușit să ne ștergem complet dezamăgirea de pe fețe, căci, după ce a tăiat și parizerul rămas, Triboi a ținut să precizeze: „Am vrut să iau brânză și sarmale, dar doamna mea era acasă.“

După vreo trei pahare de vin și mai multe linguri de „curvulițe“, ni se făcuse bine și ascultam detașat monologăria proaspătului coleg de Uniune: „Ăăăăă, de fapt, vreau să vă spun că eu așteptam de mult acest lucru. Acum, pot să vă spun că vorbisem, în prealabil, cu Ion Scutelnicu, știți că e și el bucovinean, ca să vorbească, așa, discret, cu Mihai Gavrilovici. Ăăăăă, m-a sunat acum două săptămâni și am fost la Uniune cu o damigeană de 10 de litri, un lighean de plăcinte și un ceaun de sarmale, că s-a străduit doamna mea. Era și Mihai Gavrilovici de față. Ăăăăă, o să râdeți, dar, după ce am golit damigeana și am mai alergat la magazin după multe alte sticle, erau gata să-mi dea legitimația chiar atunci, ha ha ha!“

— Iată ce înseamnă un vin fain și o zacuscă pe cinste. Nici recomandări nu-ți trebuie!

— Ăăăăă, păi, Nicule, nu te superi dacă-ți zic așa?… N-ai să-i pui președintelui Uniunii Scriitorilor „curvulițe“ pe masă, nu?

— Așa zic și eu.

— Ăăăăă, dar mi se pare că insinuați ceva. Ei mi-au prețuit și scrierile mele, adică le place cum scriu.

— Mi se pare că exagerați nota sentimentală în eseurile dumneavoastră, care ne plac și nouă, am zis.

— Ăăăăă, eu propun să trecem la tu, apoi, știți și voi că literatura se întoarce, după avangardism și alte experimente, tot la sentiment ca materie de combustie. De ce să nu credem într-un alt reviriment liric?

Mi-am dat seama că Triboi poate fi mai altfel decât pare, dar terminasem vinul și bucatele și iarăși, eram nici aici, nici dincolo.

Noul nostru prieten parcă ne citea gândurile: „Ăăăăă, să fi avut niște bani, am fi putut să mai sărbătorim.“

— Stai puțin, Gicule, chiar nu ai de la cine împrumuta în teatrul ăsta măcar 100 de lei, că nu-i azil pentru orfani, *pilorama* mă-sii.

— Ăăăăă, cu părere de rău, așa este, Nicule, mai avem o săptămână până la salariu.

A bătut cineva în ușă. A intrat o domnișoară, sau doamnă, mă rog, de vreo 26 de ani. Avea cam 178 cm, purta părul lung, avea ochi negri lucioși și gene lungi. Era îmbrăcată într-o rochie neagră, care o avantaja.

— Ăăăăă, faceți cunoștință, e Angelina, contabila noastră. Ăștea-s prietenii mei, Nicu și Dumitru, de la Universitate.

— Încântată! Am venit să-mi iau sarea și piperul, dacă nu vă mai trebuie. Da' ce eveniment ați avut, dacă nu-i secret?

Triboi și-a pus din nou pe față expresia de biruință și a început să vorbească, cu glas de comentator TV:

— Ăăăăă, Angelina, erai singura persoană care credea în scrisul meu, în valoarea mea…

— Da, e adevărat, nu neg, dar ce s-a întâmplat? Parcă vorbești despre un mort.

— Bine, ce mai la deal la vale? Gicu a devenit membru al Uniunii Scriitorilor din R. Moldova, am intervenit eu.

— Bravo! Dă să te pup.

Mi-a plăcut cum l-a sărutat.

— Și unde-i cada plină de șampanie în care ai promis că ne vom scălda?

Triboi a tușit înfundat: Angelina contabiliza în voce taine acvatice. I-am sărit în ajutor:

— Tocmai am terminat banchetul. Îi mulțumim mult colegului nostru pentru că a vrut să-i fim alături la această bucurie. La revedere!

— Stați puțin, băieți! Omul ăsta a devenit scriitor, nu membru de sindicat. Așa că eu am în birou o sticlă de vodcă, 3 litri de vin alb și o găină gril. Mă duc să le aduc pe toate, dacă nu aveți nimic împotrivă.

— Ce vrea femeia, vrea și Dumnezeu, am rostit eu sintagma, de care-mi era deja lehamite.

Frumoasa mi-a zâmbit și a ieșit, unduind din șolduri. Triboi ne-a spus că e angajată de câteva luni, e divorțată, dar nu vrea să se bage, pentru că e amanta directorului teatrului, iar acesta și așa îl persecută…

Angelina s-a întors cu o sacoșă, din care a scos o sticlă de *Perfect*, una de vin, o franzelă, o găină gril, o bucată de slănină afumată și o cutie de sardine în ulei. „Dar ce-a mai adus și franzela“, m-am gândit, „că ne-au mai rămas trei?“

A urmat o nebunie veselă, sau mai degrabă, o competiție, care se întâmplă când trei bărbați au între ei o femeie necălugărită, și fiecare speră să i-o tragă. Triboi a ținut să ne citească neapărat un fragment din piesa *Dragoș Vodă*, la care lucrează. Mi s-a părut că se pricepe la dramaturgie. Nicu a compus o poezie de dragoste și a dedicat-o Angelinei. Am spus, la rândul meu, niște bancuri cu ardeleni, care au amuzat-o nemaipomenit. Doar n-aveam să-mi scot din servietă ultimul roman și să citesc 30 de pagini.

Când am terminat de băut tot ce adusese Angelina, eram terminați. Triboi ne făcea discret cu ochiul să plecăm. Contabila s-a uitat pe rând la noi, cu ochi mijiți de băutură, și a arătat cu degetul la mine: „Vreau să rămână el!“

Fecioara

În septembrie rotunjesc 38. Am familie, sunt redactor-șef la ziarul județean *Observatorul*, detest științele oculte și asta nu pentru că mi-ar plăcea cele exacte.

În copilărie, rămâneam fascinat de cum mama, femeie religioasă, ghicea în bobi ziua exactă a întoarcerii tatei „din *reis*“. Acesta „pleca cu vagonul“, având de fiecare dată în responsabilitate câte 60 de tone de vermut, pe care îl preda fabricilor de îmbuteliere din diferite orașe ale URSS. La întoarcere, era obligat să însoțească vagonul cu cisternele goale până la fabrica de vin din Fălești, astfel că, uneori, lipsea de acasă câte o lună și ceva. De exemplu, când era trimis la Vladivostok. Învățasem geografia „necuprinsei țări natale“ mai degrabă din narațiunile tatei, decât din manualul respectiv și câștigam de fiecare dată competițiile cu băieții din mahala, când ne jucam „de-a orașele“. Administrația fabricii îl prețuia: fotografia tatei era pe Tabla de Onoare, în rândul de sus. I-au dat și o medalie: *Za trudovuiu doblesti*. Tata se bucura de dragostea familiei și de respectul consătenilor, pentru că avea o tărie de voință cum rar se întâmplă: să cari 25 de ani în șir mii de tone de vin și să nu devii bețivan terminat…

Exercițiile mamei au început să-mi displacă după ce am citit în *Divina Comedie* cum prezicătorii se plimbau prin Infern cu capul sucit la spate. „E normal“, mi-am zis, „dacă tot au îndrăznit să privească mai departe decât Dumnezeu, atunci să fie buni și să-și contempleze etern propriile funduri.“ O iubeam mult pe mama și i-am împărtășit impresiile de lectură. Efectul avertismentului meu a fost nul: era convinsă că ghicitul în bobi nu cade sub incidența legilor divine. Tata nu se amesteca, profesia îl făcuse nereligios.

Nu iubesc nici acum astrologia, deși, de atunci încoace, am avut destule nebuloase în viața mea de familist și de om al cetății, când ar fi trebuit să recurg la „cetirea în zodii“.

Se știe de milenii că lui Dumnezeu îi place să-i testeze pe cei la care ține cel mai mult, pentru că aceștia pot duce crucea bine.

Nicolai Trofimovici Lungu a apărut în redacție într-o după amiază de miercuri, când munceam pe rupte ca să umplem câmpurile celor 16 pagini

de *Observator*. Nu-l cunoșteam, deși orașul nostru are puțin peste 60.000 de locuitori de sex masculin.

Vizitatorul, un bărbat trecut de 50 de ani, a intrat în birou, s-a așezat fără să fie poftit și a început să scoată dintr-o servietă și să pună pe masa mea cărți și tratate de astrologie. M-am obișnuit, în cei doi ani de gazetărie, cu tot felul de musafiri, așa că așteptam resemnat continuarea.

— Sunt Nicolai Trofimovici Lungu, fost neuropatolog, actualmente cumpăr și vând pielicele de miel.

Am zis că-mi pare bine, dar nu eram sincer.

— Mi-a vorbit doamna Lelia Mărgel despre dumneavoastră. Vă consideră un om admirabil și capabil de fapte mari, ca, de altfel, și cititorii *Observatorului*. Eu, de pildă, aștept cu nerăbdare vinerea, ca să cumpăr dis-de-dimineață ziarul. Primul articol pe care-l citesc întotdeauna este al dumitale…

M-am făcut numai riduri. Doamna în cauză mă hărțuiește de când reporterul nostru i-a luat un interviu, pe care a trebuit să-l „prășesc“ serios, ca să arate bine și intervievata, șefa Departamentului Relații cu Publicul al Consiliului Județean, și publicația noastră. Doamna Lelia a fost o blondă de o strălucire indiscutabilă, însă multiplele aventuri extraconjugale au rablagit-o, încât nici o fabrică de produse cosmetice din Europa nu-i poate asigura revenirea pe podium. Bovarica doamnă m-a făcut personajul unui episod penibil.

Am acceptat să le văd colecția de carte religioasă, despre care, ulterior, aș fi putut scrie un material interesant. „Așa cum puteți scrie doar dumneavoastră“, mi-a zis *madame* Mărgel. Acasă, ați ghicit, era numai Lelia. Colecția era, într-adevăr, rară. Răsfoiam tulburat istoria nașterii și așezării omenirii. Doamna a intrat în salon cu un platou, pe care erau o sticlă de șampanie, o cutie de ciocolată și două pahare. „Țin să vă felicit“, i-am zis, „nici nu credeam că există o asemenea colecție în oraș. E de-a dreptul fabuloasă. Mi-a plăcut foarte tare.“ A schițat o grimasă și am înțeles c-o durea între picioare de cărțile adunate cu atâta osârdie de domnul Vivian, inginer de profesie. După ce am băut șampanie, m-a tras în dormitor… să văd și un tablou al maestrului Florescu. S-a aruncat în pat, a dat ochii peste cap și a pornit să geamă, ca-ntr-un film porno german. Zvârcolirea zecilor de kilograme de carne semidezgolită mi-au provocat o reacție neașteptată: am izbucnit într-un râs isteric, din care mi-am revenit

abia jos, în fața blocului. Surprinzător, n-am devenit dușmani. La vreo lună după ratarea actului sexual, m-a sunat la redacție și mi-a propus o foaie de tratament la un sanatoriu de la Cahul, pentru mezină. Am acceptat favorul și am crescut brusc în ochii soției, care, știu toate prietenele ei, mă consideră inapt de a obține ceva în viață. Oi fi eu primul bărbat care a refuzat-o, nu știu, dar mă sună des și mă invită când la casa lor de vacanță, când la o cafea, când la un picnic… Nu că aș fi tare fidel soției, dar femeia asta gonflabilă chiar îmi displace.

— Vreau să vă spun că sunt un om fericit, a curmat Nicolai Trofimovici debitul memoriei mele involuntare, pentru că sunt un ales!…

„Mai ceva decât Keanu Reeves din *Matrix*“, mi-ar fi plăcut să-l ridiculizez, dar m-am abținut.

— Am o afacere, care-mi permite să mă ocup de această știință nemaipomenită – astrologia. Sunt fericit pentru că, după ce am citit aceste cărți, am început să înțeleg lumea pe-adevăratelea. Am înțeles că legile după care funcționează universul și traiectoriile vieților omenești au fost descoperite cu mii de ani în urmă și aparatele moderne confirmă adevărul acestor teorii. Unii le consideră miracole, dar eu cred că nu e nimic complicat sau imposibil, trebuie să știi doar cum să le citești.

„Sunteți leit Ștefan Viziru din *Noaptea de Sânziene*“, am vrut iarăși să-i zic, dar i-am spus altceva: „Păi, Creatorul are grijă de cei făcuți după chipul lui…“

— Nu, nu așa, stați puțin…

Mi-am dat seama că am în față un caz dificil. Pe birou așteptau cinci materiale, pe care trebuia să le redactez, urma să scriu și editorialul. Pe de altă parte, orice cititor care vine la redacție trebuie întâmpinat, conform dispoziției patroanei *Observatorului*, cu un *Welcome* și cu o ceașcă de cafea *Jacobs Monarch*.

— Vă place astrologia?

— Nu-mi place, dar mă uit cu indulgență la cei care sunt dependenți, e opțiunea lor.

— Asta pentru că nu l-ați citit pe Nostradamus. Astfel, ați ști ce se va întâmpla cu noi.

— Nicolai Trofimovici, înțeleg că e un subiect, despre care v-ar plăcea să vorbim câte stele pe cer, dar mâine trebuie să dăm numărul la tipografie și… am săltat de pe masă teancul de hârtii…

— Dar nu v-am spus încă esențialul.

— *Mr. Lungu, I'm busy today, I have another engagement.*

— Nostradamus, cel mai mare vizionar din toate timpurile, spune că soarta omenirii va fi hotărâtă…

Mda, nu m-a înțeles defel.

— Nicolai Trofimovici, vă propun să amânăm discuția pentru altă dată.

— Bine, atunci când pot să vin, ca să stăm de vorbă nestingheriți?

— Vă aștept luni, să zicem pe la 10:00. Vă convine?

— Atunci, până una-alta, vă las cărțile. Sunt sigur că, dacă veți citi măcar una, vi se vor deschide larg ochii.

— Bine, lăsați-le.

Vă spun că mi-am făcut cruce, când l-am văzut plecat.

Ziarul la care activez e o afacere falimentară. Nu doar pentru că, în țara dintre ape curgătoare, editarea unei publicații nu aduce profit.

Grigorii Ivanovici Corneanu, șeful Poliției rutiere municipale, se descurca atât de bine la serviciu, încât doamna Victoria a devenit casnică. Cum au o singură fiică, și aceea căsătorită în Polonia, peste o jumătate de an, doamna începu să se plictisească de moarte. Posibil că aveau să urmeze depresia lecuită cu alcool și adulterul, ca remediu contra singurătății, cum li s-a întâmplat și altora.

Într-o dimineață, foarte devreme, când se întorcea acasă de la serviciu, domnul Corneanu a adormit la volan și *Mercedes*-ul său a ieșit pe contrasens. Șoferul autobasculantei, care-i venea în întâmpinare, a făcut tot posibilul să evite impactul, dar n-a depins numai de el. Medicii îi dădeau puține șanse șefului Poliției rutiere, scos cu greu dintre fiare. Doamna Victoria a stat două luni de zile lângă patul soțului, în secția de reanimare. Când acesta s-a făcut bine, a întrebat-o ce și-ar dori cel mai mult.

„Să fii sănătos și, înțelege-mă corect, bani pentru editarea unui ziar."

De îndată ce s-a întors la serviciu, domnul colonel a și găsit resursele necesare. *Observatorul* a fost înregistrat la Ministerul Justiției și doamna Victoria a devenit director de publicație. După un an, Grigorii Ivanovici a înțeles c-a fost cel puțin imprudent: ziarul înghițea săptămânal bani tot mai greu de dobândit, chiar și de un șef al Poliției rutiere. Nu a dat însă înapoi, era om de onoare și ținea la liniștea din familie.

Observatorul a trezit la început interesul cititorilor, ca orice jucător nou intrat pe teren, dar acum e aproape o ruină.

Devenind ziaristă cu licență, patroana, cum îi zicem noi, nu și-a schimbat radical modul de existență. În *weekend* se dedica familiei, în alte zile juca Remi până noaptea târziu, cu nevasta adjunctului domnului Corneanu. În rest, două zile le consacră *Observatorului*. Apare în redacție marți pe la amiază, se documentează cum stau lucrurile în privința noului număr, care stau, mai întotdeauna, prost. Faptul că plătește neregulat salarii simbolice face ca în redacție să fie o fluctuație ca într-o echipă de fotbal retrogradată. Ne-a rămas un singur corespondent în teritoriu și ăla pentru că e fost coleg de facultate cu patroana și-i angajat și la Radio Moldova. Mie îmi dă leafa la timp, pentru că, dacă plec și eu, e amin cu ei…

Până una-alta, patroana are noroc, catastrofa se tot amână. E bine că suntem singurul ziar local, apoi, noii înregimentați se contaminează de încrederea în viitorul publicației, optimism cultivat cu elocință de șefă. Pe urmă, și reputația mea de ziarist cu vocație contribuie la credibilitatea utopiilor patroanei. De fapt, aș fi plecat de mult, pentru că salariul de redactor-șef depășește doar cu 800 de lei marginile coșului de consum. M-am încumetat să înființez o școală de jurnalism pentru liceeni, fără să dețin licență. Aceștia vin la redacție în fiecare vineri după-masă, plătesc regulat pentru ore, dar mă tem de un eventual denunț la Fisc. Nu am renunțat la *Observator* și pentru că, în conștiința mea, fiecare trebuie să facă ceea ce poate mai bine, ca americanii, iar eu atâta știu să fac mai bine: să scriu… Nu e de mirare că soția, educată într-o familie care vindea la Cernăuți roșii din propria seră, încă de pe timpul lui Brejnev, mă consideră un om fără viitor.

Deci, în fiecare *tuesday*, patroana, după ce „clarifică“ rapid situația, bea două-trei cafele, fumează cam jumătate de pachet de țigări și pleacă în teritoriu „să găsească sponsori“. Nu zic, se întoarce uneori cu vânatul în tolbă, întrucât cuvântul domnului Corneanu cântărește greu, dar asta se întâmplă tot mai rar, întrucât nu poți construi o afacere prosperă pe un șantaj disimulat. Business-manii știu să numere, iar lui Grigorii Ivanovici i-a mai rămas puțin până la pensie. În Occident e ca în Europa, pe când, în Moldopotamia noastră, un șef ieșit la pensie devine ciocan pneumatic, deconectat de la compresor.

Apare, apoi, joi dis-de-dimineață, ziua când predăm ziarul la tipografie, și „se implică“: răspunde la telefon, fumează, redactează articole (mai bine n-ar face-o!), bea cafele, recomandă schimbarea unor texte „nereușite“ cu

altele, preluate de pe Internet, îl învață pe machetator cum să asambleze mai bine… Mai pe scurt, șlefuiește pisica. Așa că joia e ziua când cad zidurile Babilonului. Nu m-am supărat niciodată prea tare pe ea, dimpotrivă, mă amuz când își dă aere de director.

Acum înțelegeți prea bine la ce presiuni sunt supus zilnic. De unde și, după ce trimitem numărul la tipografie, mă simt atât de stors, încât mă uit la nevastă-mea ca la un editorial prost scris, iar *weekend*-ul abia de-mi ajunge să mă refac.

Luni, când a intrat Nicolai Trofimovici, cărțile de astrologie erau acolo unde le stivuise, pe masa mea. Nu mă simțeam în apele mele, astrologia era un teren minat, iar eu nu mă pot lăuda că sunt un genist norocos. Dacă nu aș fi programat o ședință la 11:00, nu mai veneam la redacție în veci.

Negustorul de pielicele a renunțat la preludii:

— Vreau să știți că Nostradamus a prezis destinul omenirii până în 3797 și că 70% din profețiile sale s-au îndeplinit: domnia lui Napoleon, venirea la putere a lui Hitler, cel de-al Doilea Război Mondial, omorârea lui Kennedy, primul pas al omului pe Lună ș.a.m.d. Și toate astea le spunea încă în secolul XVI.

— Incredibil! Chiar așa?

— Nici americanii nu l-au crezut, deși el a scris foarte clar despre „cerul în flăcări deasupra noului oraș“ și despre cei „doi frați, răpuși de un trăsnet uriaș“. Nu l-au crezut și știți ce li s-a întâmplat la 11 septembrie… Nostradamus prevestește că va fi și cel de-al Treilea Război Mondial. Toți știu că va începe după moartea ultimului papă, că va dura 27 de ani și că-l vor începe islamiștii…

Mi se pare că Nicolai Trofimovici știe și de *Wikipedia*.

— Eu sunt singurul care a citit cu maximă atenție toate cele 990 de catrene din *Les Propheties*. În consecință, am descoperit un fapt greu de crezut la prima vedere: cel de-al Treilea Război Mondial poate fi evitat. Lumea va fi salvată de doi oameni din Republica Moldova. Da, anume din țara noastră, mică precum o aluniță. Nostradamus indică obscur acest lucru.

Asta-i chiar o prostie. O fi fost Nostradamus ăsta un tip capabil, nu zic nu, dar de unde, mama dracului, putea el să știe în 1557 că în 1991 va apărea Republica Moldova, dacă noi nu știam acest lucru nici în 1990?

— Vă înțeleg, e greu de crezut, dar ăsta-i adevărul. Apropo, el a prevestit și formarea României.

M-au trecut fiori, îl credeam deraiat psihic, pe când el posedă telepatia, posibil. Mă gândeam cum să scap mai elegant de omul acesta, care-mi vorbea cu ardoarea unui sectant trimis în stradă să recruteze noi membri.

— Nu dorm de mai bine de-o lună, de când am descifrat taina lui Nostradamus. Mă tem să nu-mi fure cineva secretul. Aproape că nu mă mai duc la piață. Numai ajung, îmi întind pielicelele pe tarabă și simt că ei mă urmăresc. Se apropie și întreabă de preț, chipurile, îi interesează marfa, dar eu simt că vor să-mi afle taina. Îmi strâng îndată pielicelele și fug acasă. Au fost și în apartament, au răscolit totul, dar ei nu știu că păstrez secretul…

Totuși, mi se pare bun de legat. Citisem undeva că profesiile modifică substanțial mentalitatea, comportamentul, viziunea asupra lumii. Mă tem că e și cazul ex-neuropatologului Nicolai Trofimovici. E greu să umbli ani întregi pe buza prăpastiei și să te mai sperii de abis…

— …aici, în cap. M-am rugat și lui Dumnezeu: „Doamne“, l-am întrebat, „ce să fac? Prea e grea povara, pe care trebuie s-o duc, n-o să pot salva omenirea de unul singur!“ Și așa într-o noapte, așa într-a doua și abia într-a treia, când adormisem după cântatul cocoșilor, numai ce aud vocea tunătoare a Mântuitorului: „Caută-l pe Radu Olaru. Și el este alesul meu și împreună veți reuși.“

— Cum, Dumnezeu a arătat la mine? mi-a scăpat.

— Anume așa a zis El: „Caută-l pe Radu Olaru.“ Așa că va trebui să acceptați. Vreau să vă mai spun încă ceva. Când vom salva lumea și se va forma Marele Regat, îți voi ceda dumitale tronul. Însă e un lucru pe care nu trebuie să-l afle nimeni pe lume.

Am rămas fără cuget. Mulțumit, Nicolai Trofimovici s-a ridicat de pe scaun. M-am ridicat și eu din fotoliu. M-a îmbrățișat strâns: „Acum să convenim ce avem de făcut“.

Nu-i simpatizez pe Laura și pe Dumitru, oricum ai da, sunt jurnaliști modești, dar acum m-am bucurat să-i văd intrând în birou. Parcă au frânt o vrajă.

— Mă iertați, Nicolai Trofimovici, am o ședință. Vom reveni la discuție.

— Când anume?

— Mâine sau poimâine.

— Trebuie să ne grăbim, e importantă fiecare oră.

— Atunci, am să vă sun neapărat mâine.

Expertul în astrologie și pielicele a ieșit, având scrisă pe figură încrederea că lumea este ca și salvată.

Ședința a fost scurtă de tot, nu-mi ieșea din cap Nostradamus…

După ce-au plecat Laura și Dumitru, am luat mașinal o carte din stocul de pe birou. Se numea *Astrologhia* și era semnată de un oarecare S.A. Vronski. Am deschis-o la capitolul *Fecioara* și am aflat lucruri clarificatoare despre mine: textul vieții îmi era scris încă de pe când eram neființă și toate câte mi s-au întâmplat până acum: fericiri și nefericiri, biruințe și înfrângeri, bucurii și tristeți, prieteni și neprieteni ș.a.m.d., s-au produs în strictă conformitate cu rigorile zodiei, nici un centimetru spre Est și nici un milimetru spre Vest.

Fraza care încheia compartimentul m-a făcut să regret lectura, or, asta chiar n-aș fi vrut s-o știu: „Fiind deosebit de înzestrată, Fecioara are parte de fericire foarte rar. E întotdeauna pe lângă oamenii mari, care îi prețuiesc calitățile, dar niciodată nu ajunge un om mare.“

O zi scurtă din viața unei insecte

Acum, iată cum stau lucrurile, în cercuri. Vreau să povestesc aventura mea, chiar dacă, după ce-au fost băgate în operă furnicile lui Gârleanu și a lui Druță, asemenea *story* nu mai *trend*-ează… Dar, cum afară se poartă iarăși biografismul, sper să vă placă un univers contemplat *throught the looking glass*.

De bună seamă, am un *CV*, cu care aș pica orice interviu. Am văzut întunericul într-un mușuroi situat la 5 kilometri de oraș. Terenul pe care se află casa noastră comună aparține medicului Daniel Popescu. E un cadou de la Silviu Mânăscurtă, pacient pe care chirurgul l-a refăcut cu migală, după ce acesta nimerise într-un grav accident rutier.

Letopisețele mușuroiului spun că acolo fusese un imaș, pe care pășteau vacile colhozului *Pobeda comunisma*. După ce-a eșuat gospodărirea în comun, primăria satului Dobruja a cedat 30 de terenuri, a câte 6 ari fiecare, Asociației Regionale „Drumuri-Nord“. E foarte posibil să nu vă intereseze toate aceste detalii, dar, ca furnică naratoare, vreau să receptați diferit viața mea mușuroietică și cea trăită în apartamentul lui Popescu.

Silviu Mânăscurtă, mecanic-șef la asociația sus-numită, nu avea vocația agriculturii. A sădit patru rânduri de pomi, un rând de viță-de-vie și „planta“ sezonier de toate pentru toți ai săi: ceapă, usturoi, morcov, sfeclă roșie, pătrunjel, mărar, fasole, dovlecei și altele. Nu prea avea timp să mai și prășească la vreme, de unde, pe la mijloc de vară, plantele aveau probleme cu identitatea. Nu știam dacă are familie, căci apărea doar el. Vecina de „vilă“, care-l numea, nu știu de ce, „deputatul“, l-a întrebat dacă are soție. Silviu i-a spus că e bolnavă. Iar fiica nu poate să-l ajute, pentru că e la studii în Chișinău. În fiecare toamnă, veneau niște băieți de la o școală polivalentă și săpau a lehamite. În consecință, mușuroiul nostru, ca, de altfel, și celelalte șapte vecine, nu prea avea de suferit. Dacă este un paradis pe pământ, atunci el se afla pe terenul nostru. De mâncat, slava Creatorului, era ce mânca; mușuroiul, odată deschis primăvara, rămânea intact cu toate galeriile, etajele, subsolurile, depozitele și alte anexe, până intram toamna în dormitoare.

Chirurgul Daniel Popescu s-a dovedit a fi un tip cu caracter. În chiar prima toamnă, un tractor și-a băgat plugul în teren și de data asta a supraviețuit numai mușuroiul nostru, întemeiat, cu înțelepciune, sub un copac de pere văratice.

Ei bine, tocmai așa am ajuns în vara asta în bucătăria chirurgului Popescu, într-un coș cu pere. Urcasem în pom să iau micul dejun și prăsada din care ciupeam a fost ruptă și pusă în coș. Drumul în portbagaj n-a fost dintre cele mai plăcute, dar, spre fericirea mea, n-a durat. La un moment am avut tentația să sar din portbagaj, precum Manole din turlă, dar… sunt o curioasă de felul meu.

Familia Popescu locuiește la etajul 5, într-un bloc-turn. În apartament m-a izbit un miros de reparație recentă. Chirurgul a pus coșul pe masa din bucătărie și s-a dus în camera de baie, pesemne. Curiozitatea nativă, de care vă vorbeam, m-a salvat și de data aceasta. Am coborât printre pere și, după o scurtă inspecție, am găsit un loc sigur de adăpost, sub un container pentru pâine. Revenit, chirurgul a început să pună perele, una câte una, în frigider. Am văzut cu ochii mei cum și-a prăjit trei ouă cu bacon, le-a mâncat, a băut pe îndelete o cafea, uitându-se cu atenție la ce se spune la televizor despre criza din Siria. A plecat la serviciu, încuind îndelung ușa blindată. Avea de ce să nu-i placă hoții. În succinta excursie, pe care am făcut-o în salon, am rămas bostan de luxul acestuia și nu e vorba doar de impresiile unei insecte, care n-a văzut decât mohor bătrân și hoituri de caise. Mă gândesc că orice biped ar fi rămas ierbar când ar fi văzut tapetele scumpe, mobila italiană, podul suspendat, neted ca oglinda, fotoliile și divanul din piele veritabilă, draperiile elegante, televizorul de 1,5 metri lățime, combina muzicală cât un munte, climatizorul, covorul persan, pe care nici n-am îndrăznit să pășesc, că era mai strașnic decât o miriște.

M-am retras, copleșită de impresii, în bucătărie. Aici am gustat din câteva firimituri de pâine, am sorbit un stropuleț de apă dintr-o linguriță rămasă în chiuvetă. Ceasul de pe perete arăta 12:30. Mi-am dorit să cunosc mai bine reședința în care s-ar putea să iernez. Am pornit spre camera pentru copii, mergând pe margine, pe lângă plintă. M-am oprit lângă aspirator și nebunia a fost să intru prin furtun și s-o iau în sus. Dintotdeauna mi-a plăcut să cunosc lucrurile complicate, făcute de om, imprevizibile pentru noi, cărora ne e dat să cunoaștem doar mecanica lui Dumnezeu.

Mă gândeam cum ar fi fost dacă am fi avut noi un aspirator mai micuț, așa, în mușuroi. Înaintam greu, din cauza colbului tot mai gros de pe pereți. A trebuit să renunț, când am dat de un smoc de păr (al doamnei sau al domnului Popescu?), care bloca accesul spre mașinărie. Nu știu ce credeți despre alte insecte, dar eu am alergie de la murdăria umană. Întoarcerea spre gura furtunului n-a fost mai ușoară, simțeam cum mă înăbuș. Bine că am ajuns la timp în camera de baie, unde m-am scăldat într-o picătură de apă rămasă pe podeaua de teracotă. La un moment dat, m-am văzut în oglinda cât tot peretele. Parcă eram o insectă mutantă, din filmele de groază.

Tonificată, am pășit pragul în camera copiilor. Pe ușorul din dreapta erau gravate, într-o ordine crescândă: „Ninela – 1,20; 1,37; 1,53; 1,64; 1,75“… Camera domnișoarei nu ceda luxului general. Pe perete era o fotografie cu Ninela în rochie de bal. E frumoasă, o fi semănând mai mult doamnei. Alte două fotografii în rame erau pe masă: Ninela cu o prietenă și Ninela cu un tânăr înalt, în fața unui castel vechi. În cameră plutea un aer tineresc, iar jucăriile, multele jucării– ursuleți, pisicuțe, cățeluși, elefanți, iepurași, veverițe, păreau fericite, de parcă tocmai le mângâiase stăpâna. Nu mi-a plăcut să descopăr o pereche de chiloți bărbătești, ascunși sub canapea, mirosind a dragoste speriată.

Nu știu cum o fi în dormitorul stăpânilor, dar în bucătărie, în baie, în salon și în camera Ninelei se simte un ușor aer de delăsare. Posibil că doamna nu izbutește întotdeauna să facă menaj în acest apartament, în care nu le-a rămas decât să fie fericiți.

Creierul meu mic era doldora de impresii și informații, astfel că, la un moment dat, am ales să mă întorc la bucătărie, unicul loc sațios. Eh, dacă le-aș putea povesti consoartelor din mușuroi în ce confort am nimerit, cred că s-ar produce un exod. Afară amurgea și mi s-a făcut somn, după legea mușuroiului. Am ațipit pentru nu știu cât timp. M-a trezit zgomotul unei linguri ciocnindu-se de pereții unei cratițe. Televizorul arăta o telenovelă sud-americană. Doamna Popescu, cred, îmbrăcată într-un halat cusut cu fir, pregătea cina. Era, cum să vă spun, o femeie frumoasă, dar de o frumusețe de care nu avusese grija nici ea, nici domnul Popescu.

Părea preocupată nu numai de cratiță. A sunat telefonul. Stăpâna a redus sunetul televizorului și a ridicat receptorul. Începutul de bărbie dublă a început să-i tremure, ca apa dintr-un acvariu pe timp de cutremur. Aproape

că gemea în receptor: „Nu, Jorj, nu trebuie să vii, te implor!… Totul s-a terminat! Poate veni în orice moment Daniel.“

Mda, mi se pare că și ăștia au un schelet de amant în dulap. S-a auzit soneria de la intrare. Doamna Popescu s-a prăbușit pe un scaun, acoperindu-și fața cu mâinile, ca-n telenovela de la televizor.

Soneria nu înceta să zbârnâie. Doamna s-a sculat resemnată și s-a îndreptat spre camera de baie. Cel care împungea butonul soneriei sau era beat, sau era de la Poliție. Peste un timp, am auzit cum doamna a deschis ușa de la intrare. S-a auzit un țipăt scurt și o cădere pe dușumele.

M-am grăbit să aflu ce se-ntâmplă. Ultimul lucru pe care l-am văzut au fost doi pantofi bărbătești, care călcau în neștire…

About fishing

— Fii atent, Anatol. Astăzi, după ore, vine Andrei, soțul „Femeii Moldovei“, de la frecvență redusă.
— Și eu ce să fac?
— Să știi că plecăm la Hâjdieni, la pescuit.
— Bine, dar nu sunt pregătit. De ce nu mi-ai spus barem aseară, sau azi-dimineață? Îmi luam undițele, îmi preveneam soția. Îmi luam niște haine de schimb, la urma urmei.
— Fii serios, mă bați la cap de-o lună de zile că vrei să ieșim la un pescuit și acum dai îndărăt. Nu-i nevoie de nimic, le-a prevăzut Andrei pe toate. Așa că sun-o pe Magdalena ta și pune-o în fața faptului. Atât, că dacă o scapi din mânii, rămâi fără cozoroc la șleapcă.
Colegul meu, profesorul Tudors Croitoru, a eșuat în prima căsătorie. Soția l-a părăsit pe motiv că era un dur. După ce-a fost doi ani flăcău, a făcut nuntă cu Sorina din Fundurii Vechi, care nu-i iese din cuvânt. Eu însă, n-am știut de la început să-mi găsesc o ființă înțelegătoare, nevastă-mea obișnuiește să facă scandal din te miri ce.
— Bine-bine, să zicem că rezolv cu Magda, dar în viața mea n-am fost la pescuit la costum.
— Ți-am spus doar, va găsi Andrei niște pantaloni, vreo salopetă, nici o grijă.
La 16:50 am urcat în cabina unei camionete, care aștepta pe *1 Mai*, în spatele blocului 5. Tudors, care locuiește pe strada *Rândunicii*, la 10 minute de mers pe jos de la Universitate, reușise să treacă pe acasă. Nu mâncasem nimic, așa că m-am bucurat când m-a servit cu un sandviș. Nu am mai sunat-o pe Magda, oricum ar fi țipat ca o isterică. Andrei a tăcut tot drumul. Poate e un taciturn, nu-l cunosc prea bine. Tudors, în schimb, mi-a vorbit, vreme de 30 de kilometri, despre conflictul lui cu decanul. S-au certat de la o teză de licență și mi-a tot adus argumente despre cât de nedemn se comportă acesta, de parcă eu nu știu cum se comportă decanul. Afară era un superb asfințit de iunie, cum numai pe meleagurile noastre îl poate organiza Dumnezeu, un bun specialist în landșafturi. Ajunși la Hâjdieni, am traversat satul pe strada centrală, apoi am cotit pe un drum plin de colb, care ducea

spre iaz, aflat la vreo 4 kilometri depărtare. Nu ne-am oprit la căsuța paznicilor de pe iezătură, ci abia într-o pădurice de duzi rodiți, de deasupra iazului.

— Mă repăd să aduc ceaunul pentru zeama de pește, a zis Andrei și a îndreptat camioneta spre Hâjdieni.

— Nu uita să-i aduci și niște haine de schimb, a strigat Tudors, dar cred că l-a auzit doar colbul. Cumsecade om. Dar cred c-a fost nebun când s-a legat cu o Babă Cloanță de 28 de ani…

Colegul a început să caute în geantă uneltele, iar eu mi-am scos cravata, cămașa, pantofii, pantalonii, ciorapii și i-am așezat cu grijă pe iarba de sub un dud. Tudors a rupt în două o pungă de plastic: „Acoperă-ți veșmintele, să nu cadă dude, c-o să umbli în stil hawaiian. Și fiindcă tot ai rămas în slipi, du ustensilele la adâncime. Când o să mai ai prilej să te speli pe gratis?“

Apa era tocmai bună de liniștit simțurile. Apropo, nu v-am spus de unde colegul meu, cu prenumele de Fiodor în pașaport, a ajuns să răspundă la apelativul de „Tudors“. Cu doi ani în urmă, a participat la un colocviu științific la Tallinn. Imediat de cum s-a întors, a devenit Tudors. Ne-a povestit vreo două săptămâni despre cât de tare-i urăsc balticii pe ruși. S-a pătruns și el de acest sentiment și nu mai poate.

Am lăsat greutățile să cadă la vreo 40 de metri de mal și m-am întors, înotând ceva în stilul *butterfly*. Nu-mi prea reușea. Tudors mi-a strigat să înot academic, că sperii peștele.

Din căsuța paznicilor a ieșit un bărbat îmbrăcat în tricou și pantaloni kaki. Parcă la o comandă, doi dulăi, unul alb și altul negru, au luat-o în goană spre noi. S-au oprit la vreo 10 metri și au început să latre, arătându-și colții. Bărbatul a strigat de câteva ori: „*Svoi!*“ și dulăii au luat-o agale de unde veniseră. I-am făcut din mână a salut și paznicul a intrat în căsuță.

Am observat un izvor la vreo 30 de metri mai la stânga. Am băut apă din căușul palmelor și mi s-a făcut și mai foame. Tudors mi-a zis că nu mai are nici un sandviș, să rabd încă puțin, până vine Andrei. „Și-apoi, am venit la pescuit, nu să ne îmbuibăm“, m-a apostrofat colegul, care prânzise.

Peștii au început să ciupească momeala și i-am tot scos din iazul lor, bucurându-ne, ca niște copii, când îi aruncam pe iarbă. S-au deșteptat în noi instincte primare, ca la oamenii din peșteri. N-am observat când s-a făcut întuneric. Peștele s-a dat la fund, au apărut țânțarii, iar Andrei ne lipsea în continuare. A început să fie răcoare, iar eu aveam o problemă de

vestimentație. Până la urmă, am intrat în iaz, m-am clătit și, la lumina brichetei lui Tudors, m-am îmbrăcat. Firește, nu mi-am pus cravata. Deși-mi storsesem slipii, trăiam senzația că dorm pe scânduri ude.

Tudors și-a aprins o țigară și a început să filosofeze despre cât de tâmpit e omul contemporan, c-a pierdut comuniunea cu natura. Mie îmi era și mai foame, plus c-a început să-mi fie și frig. Tudors și-a exprimat toată încrederea că Andrei va veni: „N-are cum să nu apară, trebuie doar să-l așteptăm."

Ceasul meu arăta un sfert de oră spre 23. Am constatat că telefonul mobil avea bateria descărcată, iar Tudors nu agrea celularele. Citise despre niște investigații ale medicilor americani, care demonstrau că telefoanele portabile provoacă… cancer mintal. Situația devenea tot mai penibilă, pentru că nici Tudors nu știa unde trăiește Andrei. Am fi putut întreba unde stă „Femeia Moldovei" și am fi găsit-o negreșit, că doar eram în Hâjdieni, nu în New York. Dar să umblăm prin întuneric, ca hoții de cai, era prea de tot. Și apoi, cine știe ce s-a întâmplat, de n-a venit personajul. A început să se inflameze și Tudors: „Am putea să ne ducem până la căsuța paznicilor, trebuie să aibă ceva de mâncare. Dar ai văzut ce dulăi de stână au?"

Am adunat crengi pentru foc. Erau cam puține și mi-am amintit că văzusem, nu departe de izvor, un dud uscat. Am scos din servietă, la lumina brichetei, două pagini din *Timpul*. Am fost atent să nu sacrific cronica semnată de Dudu la cartea mea de nuvele *Fente și driblinguri*.

Tudors mă convingea că, dacă aș fuma, nu mi-ar fi foame. M-am uitat la ceas, era trecut de miezul nopții. Satul se liniștise, iazul răspândea răcoare, peștele prins de noi pleoscăia în plasă. I-am spus lui Tudors că citisem într-un roman cum indienii din America preparau ciorile. Le aruncau măruntaiele, le înveleau în lut și le puneau în foc. Apoi le scoteau din jăratecul stins. Penele rămâneau în lut. Era ceva de-a dreptul delicios. Lui Tudors ideea i s-a părut rezonabilă, dar nici cuțit să curățăm burțile peștilor, nici sare să-l sărăm, nici lut să-l împachetăm… I-am zis că nevasta lui Andrei va avea probleme la examenul meu de Sociologie a literaturii. Dacă n-aș fi fost flămând, noaptea din jur mi s-ar fi părut divină.

Când răbdarea mea stătea să leșine, dinspre sat s-au văzut luminile unui automobil, apoi s-a auzit și huruitul motorului care se apropia.

„Iată, vine și Andrei!" a exclamat Tudors. Într-adevăr, în scurtă vreme, camioneta s-a oprit lângă noi. A coborât omul nostru și alți doi bărbați. „Mă

iertați că am întârziat puțin. Știți cum e cu femeile astea? Vreau să vă fac cunoștință cu Ion și Leonid, cumetrii mei.“

Trebuie să recunosc că au acționat rapid. Au dat jos din caroserie un ceaun de vreo patru căldări, un bidon de 40 de litri cu apă și lemne. Au pus ceaunul pe un suport din vergi de oțel și au început să prepare zeama de pește. Andrei a așezat pe o față de masă salam și cașcaval tăiat în felii, roșii, carne de găină scoasă dintr-o zeamă. Am tras câte o țuică de casă, apoi și câte un pahar de vin alb, formidabil la mijloc de iunie. „L-am așteptat pe Gheorghi Ivanovici să vină de la Glodeni“, a zis Andrei, „că numai el are asemenea vin în Hâjdieni.“

După ce mi-am astâmpărat foamea, Andrei mi s-a părut un tip cumsecade, mi-a trecut ciuda și pe nevastă-sa.

Peste o oră, era gata și zeama. N-am mâncat ceva mai gustos în viața mea. S-au apropiat și cei doi dulăi, ca să guste din rămășițele pe care le aruncam sub un dud. Frumusețea unei nopți de vară a durat până pe la 4. Cumetrii lui Andrei s-au dovedit a fi nu doar buni bucătari și băutori, dar și povestitori înzestrați. Am adormit lângă foc, acoperit cu o pătură veche, din care mirosul de benzină nu putea alunga sudoarea de om ce dă zilnic cu sapa.

Andrei ne-a trezit pe la 7. Cumetrii lui nu se vedeau nicăieri. Am tras câte o țuică și am mâncat din peștele fiert, rămas pe fundul ceaunului. Pe urmă, am scos din iaz plasa cu pește. Să fi fost vreo 5 kilograme. Nu-i cam mult și, dacă îl împărțim la doi, are Magda mea ce mânca la borș. Dacă n-aș fi trebuit să merg la cursuri peste trei ore, am fi rămas, că peștele nu încăpea în heleșteu.

Ne-am îmbarcat și Andrei a zis să trecem și pe la paznici, că nu-i frumos să plecăm fără să le mulțumim. Dulăii ne-au salutat prietenos din cozi. Din căsuță au ieșit paznicul și cu proprietarul iazului. Andrei l-a luat deoparte pe stăpânul peștilor, acesta i-a spus ceva paznicului, ăla a luat o căldare de plastic și a urcat în barcă. Patronul ne-a chemat înăuntru. Andrei a turnat țuică-n pahare, stăpânul a pus pe masă brânză de oaie și roșii. I-am lăudat iazul. A intrat paznicul și a pus lângă noi o căldare plină cu pește. Proprietarul heleșteului a ridicat paharul și ne-a urat: „Să fiți și dumneavoastră sănătoși și să veniți cât mai rar pe la noi.“

Am ajuns la Bălți cu o jumătate de oră înainte să intru la prelegere. L-am rugat pe Tudors să ia și peștele meu, că am să intru la el după cursuri.

Nu știu ce-o fi crezut studenții mei despre mine, dar, cel puțin, am înțeles de ce americanul își schimbă cămașa când merge la serviciu– să nu creadă colegii că n-a dormit acasă.

***

— Cumetre Anatol, pe la 17:00 să fii gata, vom trece să te luăm. Mergem la iazul din Viișoara.

—Bine, dar ți-am spus că n-am zare de undiță…

— Am avut eu grijă.

Cumătrul Sandu e un om de treabă, chiar dacă e căpitan de poliție. Vreo două săptămâni în urmă i-am spus că n-am fost de vreo patru luni la pescuit. Și, iată, mergem la iazul din Viișoara, poate cel mai bun din raionul Glodeni.

Nu-i mai sun Magdei. După escapada de la Hâjdieni, n-a vorbit o lună cu mine și a refuzat să mergem la nunta verișoarei mele, Anuța, cu toate că adusesem atunci acasă vreo 8 kilograme de pește gata curățit.

La 17:15 am coborât în fața blocului. Cumătrul Sandu mi-a făcut cunoștință cu cei doi colegi de-ai lui: Artur– maior de la Departamentul de combatere a traficului de ființe umane, și Sorin– căpitan de la Anticorupție. Tot drumul până la Viișoara au discutat despre cum s-a implicat și cât a câștigat procurorul Covali din clasarea dosarului interlopului Kaban, cum și pentru câte mii de euro a falsificat anchetatorul Pădurari dosarul omului de afaceri Ceremuș. Le-o fi spus cumătru-meu că sunt om de încredere, odată ce vorbeau despre lucruri nedestinate urechilor civile.

La intrarea în Viișoara ne aștepta șeful de post, un locotenent tinerel:

— Am vorbit cu Viorel Petrovici și el i-a prevenit pe paznici. Este un loc bun, nu departe de casa lor, sub sălcii. Acolo pescuiește și domnul comisar, când vine.

Am virat la stânga și am trecut pe lângă grajdurile fermei de vite, cândva cea mai mare din raionul Glodeni, acum cu acoperișurile și ferestrele lipsă. Am înaintat apoi pe un drum de țară, de pe malul iazului. Lăsând în urmă casa paznicilor, ne-am oprit sub cele trei sălcii – un loc frumos, într-adevăr.

Am pus momeală în cârlige și am aruncat undița cumpărată de Sandu în apă. Artur și Sorin au scos alte două undițe din portbagaj, au tras râmele în cârlige și le-au aruncat în apă. N-au stat mult lângă ele, că ne-a strigat cumătru-meu la o sticlă de vodcă.

Le-am zis că-mi place tăria, dar acum aș vrea să pescuiesc.

Peștele avea alte preocupări în acea zi, decât dansul râmelor la bară. Cum neplăcerea are prieteni, a început să bureze. Am mers pe mâna Serviciului meteorologic republican de unde și eram în tricou, șort și șlapi. Mi s-a făcut frig, dar nu-mi luam ochii de pe uneltele nemișcate. „Posibil că peștii sunt la un concurs de frumusețe“, am făcut haz de necaz. Ceilalți pescari însă, își vedeau de vodcă.

A început să plouă de-a binelea. Polițiștii mei s-au ascuns în *Audi*. „Nu te mai chinui“, mi-a strigat Sandu, „că dacă mai stăm, n-o să putem ieși din glod.“ N-aveam de ales. Am strâns uneltele și le-am pus în portbagaj. În salonul automobilului era cald și bine. Cumătru-meu mi-a turnat un pahar plin și mi-a întins un sandviș: „Nu-ți face griji, nu plecăm noi fără pește. O să ne dea paznicii.“

Ploaia răpăia în parbriz. *Audi*-ul înainta cu greu pe drumul de țară, tot mai răzmuiat. Ajunși la casa paznicilor, n-am vrut să cobor în frig.

Companionii m-au trezit când am ajuns la barul *Nivali* din Dușmani. Toate mesele din local (un vagon de marfă reutilat) erau ocupate. „Cam multă lume, pentru o zi obișnuită de marți“, m-am dat cu părerea. După felul cum ne priveau țăranii de la mese, mi-am dat seama că-i posibil să încasăm o bătaie zdravănă, după obiceiul locului. I-am împărtășit temerile lui Sandu. „Nu-ți face griji, suntem polițiști, ori ce naiba!“ Studiind cu atenție legitimația lui Sorin, patronul a alungat o pereche de tineri din unicul separeu al localului. A așteptat să ne facem comod și ne-a întrebat ce dorim. Artur a comandat o sticlă de vodcă *Spicul de aur*, tartine cu salam și cașcaval. „Am să vă aduc și niște plăcinte cu brânză de vaci, coapte de nevastă-mea.“ L-am rugat să nu uite și de apă minerală.

Brusc, Artur a început să-mi înșiruiască o poveste despre imoralitatea mamei vitrege. „E mai tânără decât *papașa* și-i o parașută. Îi spunea unei prietene, bună poamă și aceea, că vrea, când o muri, s-o spele bărbații. Dacă vă spun că se dă și la mine. Mai nu i-am tras-o într-o noapte, când *papașa* plecase în deplasare. Dar eram așa de beat că nu mi-a ieși nimic. Nici nu știu cum să-i spun lui babacului…“ Chiar n-am priceput de ce-mi povestea toate astea. Aș fi ironizat pe seama dramei lui, invocând exemplul anticului Hippolyte, dar cum toată lumea vorbește că polițiștii sunt oameni fără lecturi… Sorin a dorit să bea cafea naturală. Proprietarul i-a spus că au doar

nes. Anticorupționistul i-a mai dat să citească o dată legitimația și patronul a spus că nu e nevoie să plătim consumația, e plăcerea lui.

Până la Glodeni, polițiștii au tot cântat „hituri“ de-ale lui Ian Raiburg, care se crede compozitor și face cântece de genul: „Hai să bem! Hai să bem!“ și „Să golim butoaiele!“ etc. Mai bine și-ar sfătui fanii să muncească, că beau ăștia de usucă și așa, fără să-i îndemni.

Ajunși la Glodeni, ne-am oprit la barul *Nigdam*. Localul avea și o terasă, pe care se putea cânta karaoke. „E tocmai ceea ce ne trebuie!“ a exclamat Artur. Ne-am așezat la o masă și Sorin a cerut să ni se aducă o *Pșenicinaia* și tartine. Artur dorea foarte tare să cânte și a invitat-o la dans pe domnișoara care fuma la masa de alături. Tipa– o bruneta subțirică, cu sâni bogați și șolduri ispititoare– n-a vrut din prima.

După dans, a adus-o la masa noastră. Carina a servit un păhărel de vodcă și s-a dus să cânte cu Artur *Bez tebea, liubimâi moi*. Tocmai când toți erau cu ochii pe noile vedete, lângă *Nigdam* a scrâșnit din frâne un *Mercedes* de culoarea nopții. Din el a coborât un tip îmbrăcat parcă în *boutique*-ul nr. 5 din centrul Milanului. Carina s-a smuls cu tot cu microfon de lângă Artur, a alergat spre căpitanul *Mercedes*-ului și i-a sărit în gât. Acesta a îndepărtat-o cu mâna stângă, pe care strălucea un *Breget*, veritabil sau de contrabandă, nu-i treaba mea. Showul s-a terminat. Artur al nostru s-a simțit ofensat.

Patronul ne-a spus că ar fi bine să plecăm repede, nu-i nevoie să plătim. Artur l-a împins într-o parte și s-a dus ață spre tipul stilat. L-am urmat. Tipul îi spunea lui Artur că-l va băga sub asfalt, pentru că se bagă la Carina lui.

— Pațanu, tu știi cine suntem noi? se rățoia Artur. Polițiști, bă, turturică.

— Mare scofală, da’ știi tu, bă, gingirică, cine-i papa meu? Apoi s-o spui și copiilor tăi, e Corlăteanu, comisarul raionului Glodeni.

Am devenit exponate din muzeul damei Tussauds.

— Ne cerem scuze, plecăm imediat, l-a calmat Sorin. Sandu l-a apucat de braț pe Artur și am ieșit din local. Am urcat și am ponit în trombă.

Lângă Sturzeni, pe Artur l-a mai vizitat o idee: „Mergem la Soroca la curve!“ „Mergem, cum să nu?“, a acceptat Sorin și suporterul sorocencelor cu porțile deschise a adormit.

N-aveam poftă de somn. Nu știam că polițiștii sunt băieți atât de veseli. La urma urmei, nu sunt numai ei de vină că-n țara asta nu-i ordine. Când am

ajuns la răspântia de drum de lângă Bălți, Artur și-a amintit de proiect: „Noi mergem la Soroca sau nu?“

A interpretat tăcerea noastră ca pe un refuz. Bosumflat, l-a rugat pe Sandu să oprească și a dispărut în noapte. Nu răspundea la chemările noastre. L-am căutat aproape o oră prin tufișuri. L-a găsit cumătru-meu, odihnind sub o cătină albă. După ce l-a asigurat că mergem direct la Soroca, a urcat în *Audi* și a adormit.

Am ajuns lângă blocul meu pe la 5, fără un sfert. „Uite cum facem, cumetre Anatol. Ne întâlnim mâine, pe la 9, la piață și-ți cumpăr eu vreo 4 kilograme de pește.“

M-am culcat în salon. Pe la 8, am ieșit cu atenție din apartament. Sandu mă aștepta la intrarea în piață, cum convenisem. Am intrat într-un local din preajmă și am servit câte 100 de grame de vodcă. Cât am băut și o cafea, cumătru-meu s-a întors cu patru crapi, de toată frumusețea.

Când s-a trezit Magda, curățam ultimul pește.